Vol. 7 | No. 1892 | Sat. Mar 6. 2021 | شنبه ۱۶ اسفند ۱۳۹۹ | ۲۲ رجب ۱۴۴۲ | سال هفتم | شماره ۱۸۹۲ | ۸ صفحه | قیمت: ۳۰۰۰ تومان

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

تعادل

نیاز اقتصاد ایران

دلار	یورو	تمام سکه	شاخص بورس
--	--	۱۰۶۸۳۰۰۰ تومان	۱۱۷۷۹۱۶

شورای مرکزی حزب «اعتماد ملی» پس از چهارمین استعفای مهدی کروبی با اکثریت آرا دبیر کل جدید را برگزید

الیاس حضرتی دبیرکل حزب «اعتماد ملی»

صفحه ۲

رییس جمهوری در چهاردهمین نشست سران اکو با اشاره به عدم نیاز برجام به مذاکره:

مسیر بازگشت امریکا به برجام روشن است

صفحه ۲

کشاورزی و صنعت جور نفت و خدمات را کشیدند

رشد مثبت اقتصاد در پاییز ۹۹

صفحه ۲

رهبر معظم انقلاب:

مشکل معیشتی و گرانی راه‌حل دارد

گرانی‌ها و مشکلات معیشتی در آستانه عید غصه بزرگی ایجاد کرده است

عکس: پایگاه اطلاع‌رسانی مقام معظم رهبری

تنها یک روز سبز در قبال سرخ‌پوشی چهار روزه

نایابی نقدینگی در بازار سهام

صفحه ۴

«کلاهبرداری با فروش تور آنتالیا» واکنش انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرتی را برانگیخت

چالش سفرهای نوروز از کرونا تا تورهای قلابی

صفحه ۵

«تعادل» از وضعیت بازار اقلام مصرفی گزارش می‌دهد

افزایش یا ثبات قیمت‌ها تا پایان سال؟

صفحه ۷

یادداشت- ۱

بازگشت ایران به بازار نفت

حسن مرادی

چشم‌انداز حضور ایران در بازار نفت چگونه است؟ آیا ایران قادر است، سهم خود را در بازار انرژی بین‌المللی پس بگیرد؟ عقب‌نشینی تروئیکای اروپایی برای صدور قطعنامه علیه ایران تا چه اندازه به نفع ایران در بازار انرژی خواهد بود؟ موضع اوپک در خصوص حضور دوباره ایران در بازار نفت چه خواهد بود؟ این پرسش‌ها و پرسش‌هایی از این دست این روزها بعد از برگزاری اجلاس چهاردهم وزرای نفت اوپک به تناوب در محافل اقتصادی و انرژی طرح می‌شود و بحث و تبادل نظر در خصوص آن صورت می‌گیرد. باید بدانیم، موقعیتی که اقتصاد ایران در مواجهه با جهان پیرامونی از جمله بازارهای انرژی در آن قرار دارد، موقعیت بسیار حساسی است و نیازمند نهایت هوشمندی و خردورزی برای استیفای منافع ملی ایرانیان از دل این تحولات است. جای خوشحالی است که توافق اوپک پلاس در چهاردهمین نشست وزیران نفت و انرژی تولیدکنندگان عضو و غیرعضو سازمان کشورهای صادرکننده نفت، باعث افزودن بیش از ۶ دلار به قیمت نفت شد و رشد این بازار را به میزان حداقل ۶ درصد افزایش داد. از طرفی هم عربستان سعودی هم که همواره در اجلاس اوپک در مواجهه با ایران، ساز مخالف می‌زد و همواره تلاش می‌کرد در مسیر رشد این بازار سنگ‌اندازی کند، به روند مورد توافق کشورهای عضو و غیر عضو اوپک تاسی کرد و به مطالبات کشورهای مختلف گردن نهاد تا وضعیت و نرخ نفت به شرایط باثبات با چشم‌اندازی روشن، بازگردد. در واقع عربستان قبول کرد که کاهش تولید روزانه یک میلیون بشکه‌ای نفت برای ماه آوریل ۲۰۲۱ را همچنان تداوم بخشد. ضمن اینکه روسیه به عنوان عضو غیر اوپک مهر تایید بر این تحولات زد تا دورنمای بازار نفت بعد از اوپک پلاس در شرایط مطلوب‌تری قرار بگیرد. اما در کنار این تحولات که در بطن بازار نفت رخ داد؛ در خارج از بازار نفت و در عرصه سیاست بین‌المللی نیز حادثه‌ای رخ داد که...

ادامه در صفحه ۵

یادداشت- ۲

رشد فعلی اقتصاد قابل اتکا نیست

رضا سلامی

در سال‌های گذشته تحریم‌ها فشار قابل توجهی به اقتصاد ایران وارد کرده و این فشار نشانه‌های خود را در برخی شاخص‌های اقتصادی مانند رشد اقتصادی به وضوح نشان داده است. ما در سال‌های گذشته رشد اقتصادی منفی شش و هشت درصد را نیز تجربه کرده‌ایم که به معنی کوچک شدن اقتصاد ایران نسبت به گذشته است. از این رو رشد اقتصادی یک درصدی و حتی بیش از آن به معنی عبور از بحران نیست و این امر مثبت تنها توانسته بخشی از مشکلات سابق را پوشش دهد. اینکه ما امروز رشد اقتصادی مثبت داشته‌ایم، یعنی تنها بخشی از فشارهایی که در سال‌های گذشته بر بخش‌های مختلف اقتصاد وجود داشته جبران شده و در قیاس با هدف‌گذاری‌های گذشته و همچنین عملکرد سال‌های قبل هنوز راهی طولانی در پیش داریم. از سوی دیگر، این رشد به عددی نرسیده که چندان قابل اتکا باشد و همچنان بر اساس گزارش‌های رسمی، بخش‌هایی مانند نفت و خدمات رشد منفی داشته‌اند. البته تمام این موضوع به دلیل تحریم‌ها نبوده است. ما در دوره تحریم نیز فرصت‌هایی داشتیم که متاسفانه به درستی از آن استفاده نکردیم. یکی از این فرصت‌ها مربوط به رونق تولید می‌شود. در دوره تحریم، توفیق اجباری برای اقتصاد ایران این بود که دیگر امکان واردات برخی کالاها وجود نداشت و برای جبران آن باید تولید داخل نیازها را برطرف می‌کرد اما در شرایطی که ما می‌توانستیم در این فضا تولید را رونق دهیم، متاسفانه همچنان بسیاری از مشکلات باقی ماند و یک فرصت‌سوزی مهم داشتیم که نتیجه‌اش در رشد اقتصادی خود را نشان داد. عملکرد اقتصاد ایران در ماه‌های آینده تا حد زیادی نشان می‌دهد که رشد اقتصادی مثبت فعلی آیا امکان تداوم دارد یا خیر؟ متاسفانه ما در تمام دهه‌های گذشته یک اقتصاد متکی به نفت داشته‌ایم و اگر در دولت بایدن، شرایط برای لغو یا کاهش تحریم‌ها به وجود آید، قطعا با افزایش فروش نفت، بار دیگر امکان رشد اقتصادی قابل توجه به وجود خواهد آمد. اما در چنین شرایطی ما باید بپرسیم که آیا صرف همین موضوع کافی است؟ اگر اقتصاد ایران می‌خواهد در عرصه جهانی جای پای خود را محکم کند و در تجارت جهانی سایر کشورها روی ما حساب کنند، قطعا باید با یک اصلاحات جدی و تغییر رویه به سمت افزایش تولید کالاهای با ارزش افزوده بالا حرکت کند تا در چنین شرایطی هم فشار تحریم‌ها در آینده کاهش پیدا کند و هم اساسا شانس تحریم مجدد کم شود. در غیر این صورت ما همچنان در یک سیکل معیوب باقی خواهیم ماند که در چارچوب آن اگر دولت بتواند نفت بفروشد، رشد اقتصاد مثبت خواهد شد و در غیر این صورت، شرایط تلخ سال‌های گذشته بار دیگر تکرار می‌شود.

یادداشت- ۳

ماهیت تکنولوژی بلاک‌چین و رمزارزها، دستوری‌پذیر نیست

عباس آشتیانی

رییس کل بانک مرکزی و معاونت اداره نظام‌های پرداخت راجع به تدوین یک آیین‌نامه برای تبادل رمزارزها که در کمیسیون اقتصادی مجلس در حال پیگیری این موضوع است، خبر داد درباره این موضوع در معاونت ارزی بانک مرکزی گویا آیین‌نامه‌ای تدوین شده و تعدادی صرافی بانکی مشخص شدند که بتوانند طبق مصوبه سوم هیات وزیران که با ابلاغیه آقای جهانگیری انجام شد، رمزارز تازه استخراج‌شده را به چرخه تولید برگردانند. هر چند که معاونت ارزی بانک هیچ‌گونه همکاری با ما و بخش خصوصی دیگری، نداشته اما ما در کمیسیون بلاک‌چین و رمزارز نظام سازمان نظام صنفی رایانه‌ای کشور سعی کردیم تعاملاتی انجام داده و نکاتی را در تدوین این آیین‌نامه گوشزد کنیم که هرگز نباید استخراج‌کنندگان را مجبور به کاری کنیم. شاید بعضی این استراتژی را داشته باشند که این دارایی استخراج‌شده و محصول صنعت‌شان را برای مدتی نگه دارند. در صورت تمایل برای استفاده شخصی و سرمایه‌گذاری، می‌توانند مشمول مالیات هم‌شوند...

ادامه در صفحه ۶

یادداشت- ۴

سایه سنگین سیاست بر اقتصاد

مهدی پورقاضی

یکی از مشکلات اساسی در کشور، نبود یک استراتژی توسعه اقتصادی و توسعه صنعتی در کشور است. نبود چنین سند راهبردی موجب شده تا نتوانیم، به اهدافی که ترسیم شده یا مدنظر هست، دست پیدا کنیم. اما چالش دیگر، سایه سنگین سیاست بر اقتصاد و صنعت کشور است. به‌طوری که پشت هر تصمیم اقتصادی یک سیاست نهفته است که اجازه نمی‌دهد، چرخ اقتصاد به خوبی حرکت کند. دخالت‌های سیاسی حتی اثر بیشتری از تحریم‌های اعمال شده، داشته است. به‌طوری که نوسانات مهم ارزی تماما ناشی از وضعیت اقتصادی نیست، بلکه متاثر از فضای سیاسی حاکم بر کشور و در عرصه بین‌الملل است. با ترسیم چنین وضعیتی، امکان اینکه بتوان وضعیت حرکت صنعت را در سال پیش رو پیش‌بینی کرد، کار آسانی نیست. چراکه این بسته رفتار سیاستمداران و نوع تصمیم‌گیری آنها دارد. این در حالی است که فعالان اقتصادی که بازیگران اصلی اقتصاد به شمار می‌روند، نقش و حضور چندانی در عرصه تصمیم‌گیری‌ها ندارند.

ادامه در صفحه ۶

یادداشت- ۵

تقابل اوراق و نقدینگی در بورس

رقیه ندایی

طی سال‌های گذشته بسیاری از تحلیلگران و اقتصاددانان به تداوم از ضرورت انتشار و فروش اوراق برای حل مشکلات اقتصادی کشور به خصوص بورس می‌گفتند اما در اصل برای حل مشکلات پیش آمده این راه‌حل درست نیست و شاید شبیه به یک مسکن موقت باشد. عرضه بدون علت و حساب و کتاب بسیاری از نهادها در بورس در عین ارزندگی قیمت سهام، رشد نرخ‌های جهانی و همچنین استقبال بخش عمده‌ای مردم از بورس برای جذاب کردن زمینه برای فروش اوراق بادرآمد ثابت بود. دولت در ماه‌های باقی مانده از حاکمیت خود به دنبال فروش بیشتر اوراق است و اغلب به سمت و سوی اوراق نفتی پیش می‌رود تا هم به نیازهای اعتباری خود پاسخ داده باشد و هم فشار تورمی کوتاه‌مدت به اقتصاد وارد نکند و تبعات پرداخت و تعهدات سود این اوراق را با فرض بهبود شاخص‌های فروش نفت و احیای احتمالی برجام به آینده منتقل کند. ولی در نهایت به دلیل مخالفت‌های مجلس دولت نتوانست فروش اوراق نفتی را کلید بزند و این وضعیت بسیار خوب برای بازار است اما در حال حاضر همان روش را در خصوص اوراق مرابحه و...

ادامه در صفحه ۵

یادداشت- ۶

مهرورزی شکاف بین خانواده را از بین می‌برد

احمد بخارایی

پدیده‌های اجتماعی از جمله شکاف بین نسلی که در جامعه اتفاق می‌افتد، در سه سطح خرد، میانه و کلان قابل تحلیل و ارزیابی است، در سطح خرد بیشتر به حوزه روانشناسی نزدیک می‌شود که شامل خلأ مهارت گفت‌وگو بین افراد به معنای عام و اعضای یک خانواده به معنای خاص است که با ضریب اثرگذاری اندکی که در جامعه می‌تواند داشته باشد، به اندازه خود قابل توجه است. همه جوامع در روند تحول فرهنگی با اختلاف دو نسل مواجه هستند زیرا نسل‌های گذشته بر اساس الگوهای فرهنگی و رفتاری خاص خود کنش می‌کنند و نسل جدید به ویژه در دنیای کنونی که روند تحولات صنعتی، شهری، ارتباطی و اطلاعاتی بسیار سریع و گسترده و عمیق شده به سرعت در حال پوست انداختن و ارایه رفتارهای خاص خود است. این شکاف، گپ و فاصله نسلی در جامعه ما شدیدتر است به دلیل اینکه عناصر فرهنگی در مقابل تغییر و اصلاح، بیشتر مقاومت می‌کنند زیرا عناصر سنتی فرهنگی در نسل قدیم ریشه دوانده است.

ادامه در صفحه ۸

یادداشت- ۷

معادله تعیین قیمت خودرو

محمدرضا نجفی‌منش

اهمیت پیوستن به سند مالی fata در بازارهای پنج‌گانه کشور از جمله بازار خودرو غیر قابل انکار است. در واقع، پیوستن به این سند مالی بخش قابل توجهی از مشکلات موجود بر سر راه نقل و انتقالات بانکی و واردات و صادرات کشور را حل می‌کند. در حال حاضر تمام کشورهای دنیا به جز دو کشور (ایران و کره شمالی) به این سند پیوسته‌اند. حتی اگر فرض بگیریم که تحریم‌های اقتصادی امریکا علیه ایران به‌طور کامل برداشته شود، اما فرآیند پیوستن به fatf طی نشود، برداشته شدن تحریم‌ها هیچ فایده‌ای برای کشورمان نخواهد داشت. هرچند FATF قادر نیست مجموعه مشکلات اقتصادی و معیشتی کشورمان را حل کند، اما حداقل برای آن دسته از کشورهایی که قصد دارند با ایران کار کنند، فضایی را ایجاد می‌کند که بتوانند مناسبات ارتباطی و اقتصادی نزدیک‌تری با ایران برقرار کنند. در حال حاضر میلیاردها دلار از دارایی‌های ایران در کشورهایی چون عراق، کره جنوبی، هند و حتی روسیه مسدود شده است. بهانه‌ای که این کشورها برای عدم انتقال مطالبات ایران دارند، اول تحریم‌های اقتصادی و پس از آن مشکل FATF و نقل و انتقالات بانکی است. بنابراین نظر شخصی من و بسیاری از فعالان اقتصادی ایران، آن است که پیوستن به FATF بیشتر گره‌گشا است تا اینکه گره‌زا باشد. اقتصاد ایران می‌تواند با حفظ شرایط و مطالباتی که دارد این ضرورت را در راستای منافع ملی ساماندهی کند. در خصوص تاثیر عینی این تصمیم در بازار خودرو نیز باید به این نکته اشاره کنم که جدای از پیوستن به FATF برای رونق بازار خودرو باید تحریم‌های اقتصادی نیز برداشته شوند. برداشته شدن تحریم‌های اقتصادی این فرصت را در اختیار اقتصاد ایران و صنعت خودروسازی قرار می‌دهد تا از طریق بهبود مناسبات ارتباطی با کشورهای صاحب صنعت، تکنولوژی و فناوری‌های لازم برای رشد در صنعت خودرو را به کار بگیرد. البته باید توجه داشت بعد از برداشته شدن تحریم‌های اقتصادی، دوباره دچار مشکلات سال‌های قبل نشویم. به هر حال اقتصاد ایران در دوران تحریم‌ها با تکیه بر توانمندی‌های داخلی و سرمایه‌گذاری بر روی تولید داخلی، قدم‌های ارزشمندی برای بومی سازی این صنعت برداشته است. نباید بعد از پایان تحریم‌ها دستاوردهای کشور در صنعت خودروسازی به حاشیه رانده شود و یک‌بار دیگر بازار خودرو دربست در اختیار شرکت‌های خارجی قرار بگیرد. این مشکلی است که متاسفانه در هر دوره، همزمان با ورود شرکت‌های خارجی به کشور ایجاد می‌شود. زمانی که فضا برای مشارکت شرکت‌های خارجی در صنعت خودرو فراهم می‌شود، مسوولان فراموش می‌کنند که...

ادامه در صفحه ۷

گزارش روز

پاپ فرانسیس رهبر کاتولیک‌های جهان در اولین سفر خود پس از جهانی شدن بیماری کرونا وارد بغداد شد

پاپ در عراق

پاپ فرانسیس رهبر کاتولیک‌های جهان با گذشتن بیش از یکسال محدودیت‌های کرونایی برای یک سفر ۴ روزه امروز جمعه در میان تدابیر شدید امنیتی و مقررات منع ورود به بغداد، وارد عراق شد. به گزارش ایرنا، سفر پاپ به عراق همزمان شده با تدابیر منع تردد سه روزه که در طول مدت اقامت پاپ در عراق برقرار می‌باشد و همزمان دولت عراق تدابیر گسترده امنیتی برای این سفر تدارک دیده است. در این راستا دولت عراق برای نخستین‌بار از مسیر فرودگاه بغداد تا مقر اقامت پاپ را نیروی امنیتی مستقر و در طول مسیر حرکت کاروان پاپ، پرچم‌های واتیکان و پلاکاردهای بزرگ به نشانه خوشامد برای او نصب کرده است. استاندار نجف اشرف نیز اعلام کرده است که مسوولیت پوشش امنیتی سفر فردا شنبه پاپ به نجف و ملاقاتش با آیت‌الله سیستانی، با ترکیب مشترک نیروهای الحشدالشعبی و نیروهای امنیتی عراق خواهد بود و این نیروها از هم‌اکنون وارد مرحله عملیاتی شده‌اند. هرچند برخی رسانه‌ها این سفر را چهار روزه اعلام کرده‌اند اما خبرگزاری رسمی واتیکان مدت آن را ۳ روز اعلام کرده است. به گزارش ایرنا پاپ در بدو ورود به عراق در پای پلکان هواپیما در فرودگاه بغداد مورد استقبال مصطفی الکاظمی نخست وزیر قرار گرفت، در حالی که گروهی از مقام‌های رسمی، مذهبی و فرهنگی نیز حضور داشتند. وی در ادامه سفرش در کاخ ریاست‌جمهوری با مقامات سیاسی و بزرگان مسیحیت این کشور دیدار خواهد داشت. پاپ همچنین به شهرهای ناصریه و ذی قار سفر خواهد کرد و با مسیحیان اربیل و شخصیت‌های اقلیم کردستان دیدار خواهد داشت. آنچه این سفر را نه تنها مورد توجه مسیحیان عراق بلکه عموم مردم قرار داده است برنامه دیدار روز شنبه با آیت‌الله سیستانی مرجعیت اعلای عراق است که در روز دوم سفر پاپ صورت خواهد گرفت؛ دیداری که از ابتدای اعلام سفر پاپ در صدر توجه رسانه‌های جهان قرار داشت. مسوولان واتیکان برگزاری این دیدار را در نهایت سادگی توصیف کرده‌اند. پاپ در ادامه سفر به عراق با هواپیما به ناصریه مرکز استان ذی‌قار خواهد رفت تا از شهر باستانی اور دیدن کند، مکانی که گفته می‌شود زادگاه حضرت ابراهیم است. وی پس از ذی قار به بغداد بازخواهد گشت تا در آیین کلیسای مار یوسف شرکت کند. رهبر کاتولیک‌های جهان روز یکشنبه به اربیل در شمال عراق سفر و با مقامات اقلیم و شماری از شخصیت‌های دینی کردستان عراق در فرودگاه دیدار خواهد کرد و سپس با بالگرد به موصل خواهد رفت تا در کلیسای حوش البیعه برای جان باختگان و قربانیان این شهر دعا کند. پاپ پس از آن با بالگرد به کلیسای الطاهره در منطقه قره قوش خواهد رفت و پس از آن به اربیل بازخواهد گشت تا در آیین ورزشگاه فرانسو حریری این شهر شرکت کند. رهبر کاتولیک‌های جهان سپس به بغداد بازخواهد گشت تا در روز بعد به رم در ایتالیا و واتیکان برگردد. سفر پاپ در داخل عراق از مدت‌ها پیش حواشی و بازتاب‌های مختلفی داشته‌است.

ادامه در صفحه ۵

سیاست

خنثی‌سازی یک هواپیماربایی در ایران

روابط عمومی سپاه حفاظت هواپیمایی از خنثی‌سازی توطئه ربایش هواپیما در مسیر اهواز _ مشهد، در شب گذشته (پنجشنبه) توسط نیروهای یگان امنیت پرواز سپاه خبر داد. به گزارش سپاه نیوز؛ روابط عمومی فرماندهی سپاه حفاظت هواپیمایی در اطلاعیه‌ای از خنثی‌سازی توطئه هواپیماربایی در مسیر اهواز و مشهد در شب گذشته (پنجشنبه ۹۹/۱۲/۱۴) خبر داد. متن اطلاعیه به این شرح است.

«بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم

به آگاهی ملت شریف و قهرمان ایران اسلامی می‌رساند: با الطاف و عنایات الهی، توطئه ربایش یک فروند هواپیما فوکر ۱۰۰ متعلق به شرکت هواپیمایی ایران ایر که پنجشنبه شب با پرواز شماره ۳۳۴ ساعت ۲۲ و ۱۰ دقیقه با تأخیر از فرودگاه اهواز به سمت مشهد مقدس به پرواز در آمده بود، با هوشیاری پاسداران یگان امنیت پرواز سپاه و با فرود اضطراری هواپیما در فرودگاه اصفهان و دستگیری عامل آن خنثی گردید. براساس اظهارات اولیه، عامل این توطئه قصد داشته است هواپیما را پس از ربایش در فرودگاه یکی از کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس به زمین بنشاند. مسافرین عزیز هواپیما نیز در سلامتی کامل با پرواز جایگزین به سمت مقصد حرکت کردند. ابعاد و زوایای این توطئه در حال بررسی است.»

روابط عمومی سپاه حفاظت هواپیمایی

حضرتی دبیر کل حزب اعتماد ملی شد

با تاکید مهدی کروبی بر استعفا از دبیر کلی حزب اعتماد ملی، الیاس حضرتی به عنوان دبیر کل این حزب انتخاب شد. به دنبال استعفای مهدی کروبی برای چهارمین بار از دبیر کلی حزب اعتماد ملی، الیاس حضرتی به اتفاق آرای شورای مرکزی، به عنوان دبیر کل حزب اعتماد ملی انتخاب شد. در جلسه شورای مرکزی اعتماد ملی، اعضای حزب با اکثریت آرا، مهدی کروبی را به عنوان رهبر معنوی حزب انتخاب کردند.

دولت باید نشان دهد درباره برجام جدی است

وزیر امور خارجه روسیه در گفت‌وگویی مواضع کشورش را درباره تحولات پیرامون توافق هسته‌ای و امکان احیای آن تشریح کرد. به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری تاس، سرگئی لاوروف وزیر امور خارجه روسیه در گفت‌وگویی اختصاصی با مجله اندیشه روسی با توجه به تحولات پیرامون توافق هسته‌ای پس از خروج دولت پیشین امریکا از این توافق در سال ۲۰۱۸ و تلاش‌ها برای احیای آن گفت: ما امیدواریم که بازگرداندن این رویه به حالت قبل امکان پذیر بوده و بازگرداندن پروسه اجرای برجام (توافق هسته‌ای) طبق چارچوبی که ابتدا مورد موافقت قرار گرفت، در آینده نزدیک امکان‌پذیر باشد چرا که ایران چندین بار درباره آمادگی‌اش برای بازگشت به تعهدات برجامی به محض احیای تعادل از دست رفته منافع (در توافق) صحبت کرده است. ما به سهم خودمان آماده ارایه هر کمکی برای ایجاد توافق بر این اساس هستیم. طبق گفته این دیپلمات ارشد روسی، روزنه نجات برای توافق هسته‌ای هنوز بسته نشده است و شرط لازم، اجرای کامل و مداوم توافق هسته‌ای از طرف تمامی اعضای آن است. لاوروف افزود که مسکو در حال همکاری تنگاتنگ با تمام طرف‌های برجام است تا به این هدف برسد و به ویژه با شرکای اروپایی‌اش در زمینه راهکارهای احتمالی در ارتباط بوده است. وزیر امور خارجه روسیه بیان کرد: همه چیز در برجام به ما یا شرکای اروپایی بستگی ندارد، تصمیم دولت بایدن اهمیت ویژه‌ای دارد. از نظر ما، اقداماتی از سوی واشنگتن که به تهران نشان دهد قصد واشنگتن برای بازگشت به برجام جدی است، می‌تواند با عبور از بن بست ایران و برنامه هسته‌ای آن کمک کند.

بانک‌ها نباید واحدهای تولیدی را تعطیل کنند

رییس سازمان بازرسی کل کشور با بیان اینکه تولیدکنندگان از سوی قوه قضاییه حمایت میدانی، علمیاتی و حقوقی می‌شوند، گفت: تمامی تلاش خود را برای تحقق منویات رهبر معظم انقلاب در بحث اقتصاد مقاومتی و جهش تولید به کار گرفته‌ایم. عضو شورای عالی قوه قضاییه لازمه اشتغال و کاهش نرخ بیکاری را افزایش تولید دانست و اظهار داشت: امروز چالش جدی ما در کشور بحث اشتغال است؛ باید اذعان کنیم که بیکاری منجر به بسیاری از ناهنجاری‌های اجتماعی، اخلاقی، فرهنگی و حتی امنیتی می‌شود و دشمنان نظام اسلامی را نسبت به آسیب زدن به امت اسلامی جسورتر می‌کند. وی با بیان اینکه تشکیل کارگروه رفع موانع تولید با حضور سه قوه کشور برگرفته از رهنمودهای مقام معظم رهبری بود، ادامه داد: در همین راستا کمیسیون مشترکی بین مجلس و قوه قضاییه تشکیل شده تا خلأهای قانونی تولید شناسایی و رفع شود. رییس سازمان بازرسی کل کشور با تاکید بر اینکه در حمایت از بخش تولید نباید کوتاهی کرد، افزود: گاهی می‌شود یک قانون به گونه‌ای تفسیر شود که مشکل یک واحد تولیدی در اجرای آن رفع شود. وی با انتقاد از نحوه تملک واحدهای تولیدی بدهکار توسط بانک‌ها، گفت: واحدی که در تملک بانک است یا باید توسط صاحب آن یا توسط خود بانک فعال شود چرا که تعطیلی آن به دلیل بدهی هیچ توجیهی ندارد؛ البته خود بانک‌ها نیز می‌دانند که در اداره واحدهای تولیدی توانایی لازمی ندارند پس بهتر است که به جای تعطیلی واحد مربوطه در تلاش برای تسهیل کننده ارایه خدمات به آنان باشند. حجت‌الاسلام والمسلمین درویشیان همچنین با بیان اینکه باید از خصوصی سازی در کشور حمایت کرد، گفت: دولت باید جز مواردی که به مباحث امنیتی مربوط می‌شود در حوزه اقتصادی نقش ناظر و تسهیل گر داشته باشد.

رهبر معظم انقلاب:

گرانی و مشکل معیشتی مردم راه‌حل دارد

رهبر انقلاب اسلامی پس از کاشت دو اصله نهال میوه در روز درختکاری تصریح کردند: گرانی و مشکل معیشتی مردم راه‌حل دارد در جلسات متعدد این را به مسوولان تذکر دادیم. به مناسبت روز درختکاری و هفته منابع طبیعی، رهبر معظم انقلاب اسلامی پیش از ظهر (جمعه) امروز دو اصله نهال میوه کاشتند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای سپس در سخنانی، گیاه و فضای سبز را عاملی مهم در زندگی و در ساخت تمدن بشری خواندند و با اشاره به ریشه‌های معرفتی و دینی توجه به محیط زیست، گفتند: کاشتن درخت و نشاندن نهال از جمله حسناتی است که در شرع مقدس اسلام بر آن تأکید شده است. رهبر انقلاب اسلامی به اهمیت محیط زیست در قانون اساسی نیز اشاره و خاطرنشان کردند: فعالیت‌های محیط زیستی، فعالیت‌های دینی و انقلابی است و نباید به آنها نگاه تجملاتی و تزئینی شود.

ایشان تنوع زیستی و اقلیمی کشور را بستری مناسب برای فعال شدن آحاد مردم و جوانان در زمینه محیط زیست خواندند و با ابراز تأسف از تخریب جنگل‌ها، منابع طبیعی و سفره‌های زیرزمینی به دست افراد سودجو، تأکید کردند: تخریب محیط زیست بلای بزرگی است که آینده بشر را هدر می‌دهد، بنابراین مسوولان و همه مردم باید در مقابل آن بایستند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به حوادثی مثل آتش‌سوزی جنگل‌ها و یا خشک شدن دریاچه‌ها و تالاب‌ها، گفتند: این حوادث قابل پیشگیری است و مسوولانی که به وظایف خود عمل نمی‌کنند، دچار تقصیر هستند. رهبر انقلاب اسلامی در بخش دیگری از سخنانشان به مساله کرونا در آستانه سال نو پرداختند و گفتند: سال گذشته در ایام عید، مردم عزیز به توصیه‌ها کاملاً عمل و بلای بزرگی را از سر کشور دور کردند اما امسال خطر بیشتر و فراگیرتر است بنابراین امسال هم همگان توصیه‌ها را رعایت کنند. ایشان تأکید کردند: هر چه ستاد ملی مقابله با کرونا اعلام کرد باید عمل شود. اگر سفر را ممنوع کردند، مردم به سفر نروند، بنده هم قطعاً مانند سال گذشته به سفر نخواهم رفت. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به مشکلات معیشتی مردم در اثر کرونا، گفتند: اگر کرونا ادامه پیدا کند مشکلات معیشتی بیشتر خواهد شد، بنابراین باید با همکاری همه، این بیماری هر چه زودتر برطرف شود. رهبر انقلاب اسلامی با ابراز ناخرسندی از گرانی‌ها و مشکلات معیشتی، افزودند: این وضع در آستانه عید غصه بزرگی ایجاد کرده است.

البته اجناس مانند میوه‌ها فراوان است اما قیمت‌ها بسیار بالا است که سود این قیمت بالا هم به جیب باغداران زحمتکش نمی‌رود بلکه نصیب دلالها و واسطه‌های سودجو می‌شود و ضرر آن به مردم می‌رسد. ایشان با تأکید بر اینکه مسوولان باید مشکل معیشتی و گرانی را حل کنند، گفتند: این مشکلات، همه راه‌حل دارد و بارها در جلسات متعدد این نکات را تذکر داده و راه‌حل‌های مورد نظر کارشناسان را به مسوولان گفته‌ایم.

کشاورزی و صنعت جور نفت و خدمات را کشیدند

رشد مثبت اقتصاد ایران در پاییز ۹۹

مرکز آمار در جدیدترین گزارش خود اعلام کرده که رشد اقتصادی ایران در پاییز ۹۹ مثبت شده است، گزارشی که پس از چند فصل حرکت منفی، سرانجام نشان‌دهنده بهبود نسبی شرایط در برخی حوزه‌هاست. با این وجود آنچه امروز در اقتصاد کشور دیده می‌شود، فاصله زیادی با استانداردهای بین‌المللی و هدف‌گذاری‌های داخلی دارد. اقتصاد ایران در سال‌های ۹۷ و ۹۸ روزهای بسیار سختی را پشت سر گذاشت. پس از آنکه اجرای برجام در سال ۹۶ اثرات مثبت خود را نشان داد و کار تا جایی پیش رفت که حتی صحبت از رشد دو رقمی اقتصاد ایران مطرح بود، از ابتدای سال ۹۷ و با بازگشت تحریم‌های امریکا، کار بار دیگر دشوار شد. دولت حسن روحانی در حالی کار خود را در سال ۹۲ آغاز کرد که ایران به شکل همزمان با تورم و رکود درگیر بود. از سویی آمارها نشان از آن داشتند که رشد اقتصادی ایران منفی شده و از سوی دیگر نرخ تورم نیز از مرز ۴۰ درصد گذشته است. با روی کار آمدن دولت جدید، نگاه مثبت جامعه به تغییرات احتمالی در ابتدا اثرات روانی مثبت خود را در شاخص‌های مختلف اقتصادی نشان داد و پس از آن، با آغاز مذاکرات هسته‌ای، پس از چند ماه مذاکره فشرده سرانجام ایران و شش کشور قدرتمند جهانی به توافق برجام دست یافتند که نتیجه آن لغو تحریم‌های هسته‌ای بود. به دنبال از سرگیری فروش نفت ایران در بازارهای جهانی و البته حضور شرکت‌های خارجی برای سرمایه‌گذاری در ایران، رشد اقتصادی کشور به شکل قابل توجهی افزایش یافت و بسیاری از تحلیل‌های بین‌المللی از این می‌گفتند که ایران دورخیزی بزرگ برای توسعه اقتصادی داشته است. با وجود تمام این تحلیل‌ها، با روی کار آمدن دونالد ترامپ در کاخ سفید، رییس امریکا پس از چند ماه تهدید سرانجام تصمیم گرفت در اردیبهشت سال ۹۷ خروج کشورش از برجام را اعلام کند و به این ترتیب دوره جدیدی از تحریم‌ها علیه اقتصاد ایران به اجرا درآمد. هرچند کشورهای اروپایی منتقد جدی رویکرد جدید کاخ سفید بودند اما تهدیدهای امریکا باعث شد تقریبا تمامی شرکت‌های اروپایی عطای ماندن در ایران را به لقایش ببخشند و تحریم‌های موسوم به فشار حداکثری علیه ایران کلید خورد. هرچند کاخ سفید امیدوار بود با اجرای این سیاست‌ها، به هدف خود یعنی بازگرداندن ایران به میز مذاکره و رسیدن به توافقی جدید دست یابد اما ایستادگی مردم ایران این نقشه را خنثی کرد و سرانجام دولت ترامپ در حالی کار خود را در بهمن ماه امسال تمام‌شده دید که به خواسته مهم خود در رابطه با ایران دست نیافت. با وجود اینکه ایستادگی مردم ایران این پیام را به جهان مخابره کرد که فشار حداکثری راه به جایی نخواهد برد اما تاثیر تحریم‌ها بر عملکرد اقتصادی کشور نیز خود را به شکلی مشهود نشان داد. برآوردها می‌گوید که سال ۱۳۹۸ با رشد اقتصادی با نفت منفی ۶.۱ و بدون نفت ۰.۶ درصد به پایان رسیده بود و تقریبا در تمامی فصول رشد منفی شد. آنچه در سال ۹۸، اهمیت فراوانی داشت، مثبت شدن رشد اقتصاد بدون نفت ایران بود. با وجود فشارهای بین‌المللی، میزان صادرات ایران کاهش نیافت و کشور توانست در برخی حوزه‌ها رشد اقتصادی مثبتی را به ثبت برساند. با این وجود، با توجه به وابستگی شدید اقتصاد کشور به نفت، کاهش فروش این محصول باعث شد رشد اقتصادی کشور در سال گذشته همچنان به شکل قابل توجهی منفی باشد.

نشانه‌هایی از پایان رکود

اگرچه رشد منفی قابل توجه باعث شده اقتصاد ایران بسیار کوچک شود و به این ترتیب حتی مثبت شدن رشد فعلی تا زمان بازگشت به حالت پیش از تحریم‌ها، زمان زیادی نیاز دارد اما صرف رشد مثبت اقتصادی این امید را به وجود آورده که اقتصاد ایران راهی برای خروج از رکود پیدا کرده است. هرچند این عدد بسیار محدود باشد. بر اساس گزارش مرکز آمار ایران در پاییز امسال رشد اقتصادی کشور، به مثبت ۰.۸ درصد و رشد اقتصادی بدون نفت به مثبت ۰.۲ درصد رسیده است. این در حالی است که رشد گروه کشاورزی به مثبت ۵.۵ درصد، گروه صنایع و معادن به مثبت ۳.۷ و گروه خدمات به منفی ۱.۸ رسیده است. محصول ناخالص داخلی به قیمت ثابت سال ۱۳۹۰ در ۹ ماهه نخست سال ۱۳۹۹ به ۵۲۳ هزار میلیارد تومان با نفت و ۴۵۴ هزار میلیارد تومان بدون احتساب نفت رسیده است، در حالی که در مدت مشابه سال قبل با نفت ۵۲۹ هزار میلیارد تومان و بدون نفت ۴۵۹ هزار میلیارد تومان بوده که نشان از رشد منفی ۱.۲ درصدی رشد اقتصادی با نفت و منفی یک درصدی بدون نفت دارد. در ۹ ماهه اول امسال فعالیت‌های گروه کشاورزی ۳، گروه صنایع و معادن ۰.۸ و گروه خدمات ۳.۳- درصد نسبت به دوره مشابه سال قبل، رشد داشته است. آمار ارایه شده مربوط به پاییز است و در آمار سالانه همچنان رشد اقتصاد ایران منفی باقی مانده است. در کنار تحریم‌ها، عامل دیگری که باعث شده این رشد با قدرت مثبت نشود، شیوع ویروس کروناست. بخش خدمات به عنوان اصلی‌ترین بخشی از که از شیوع کرونا آسیب دیده، در پاییز نیز همچنان منفی مانده و نفت و گاز نیز وضعیتی مشابه دارند. بررسی جزئیات بیشتر رشد اقتصادی منفی در ۹ ماهه اول امسال نشان می‌دهد که در بخش‌های مختلف دو رشد منفی وجود دارد که مربوط به استخراج نفت و گاز طبیعی با منفی ۲.۴ و همچنین گروه خدمات با منفی ۳.۳ است. بر اساس این گزارش در ۹ ماهه اول سال جاری گروه کشاورزی شامل بخش‌های زراعی و باغداری، دامداری، جنگل داری و ماهیگیری ۳ درصد، صنایع و معادن رشد ۰.۸ درصدی شامل استخراج نفت خام و گاز طبیعی منفی ۲.۴، سایر معادن ۱.۴، صنعت ۰.۸ انرژی ۴.۷ و ساختمان ۳.۹ درصد بوده است. همچنین در گروه خدمات منفی ۳.۳ درصد رشد اقتصادی ثبت شده که شامل گروه‌های عمده و خرده فروشی، تامین جا و غذا، حمل و نقل، انبارداری، پست، فعالیت‌های مالی و بیمه است. با وجود این رشد مثبت، ابهام‌ها در مسیر فعالیت اقتصاد ایران همچنان ادامه دارد. از سویی در سال آینده سرنوشت تحریم‌ها هنوز نامشخص است. در صورتی که شرایط برای لغو یا کاهش تحریم‌ها فراهم شود، نخستین بخشی که از آن سود خواهد برد، نفت و گاز است و در صورت محقق شدن اهداف، می‌توان انتظار داشت که رشد اقتصادی کشور به شکل قابل توجهی افزایش پیدا کند اما در صورتی که تحریم‌ها بمانند، نمی‌توان انتظار تغییر قابل توجهی در این حوزه داشت. از سوی دیگر، فرایند واکسیناسیون کرونا در ایران نیز مانند بسیاری از دیگر کشورهای جهان آغاز شده و دولت پیش‌بینی کرده از تابستان سال آینده و با رسیدن واکسن ایرانی به شکل جدی سرعت بگیرد. با جدی شدن واکسیناسیون، می‌توان انتظار داشت که بخش‌های خدماتی که از کرونا آسیب دیده‌اند با سرعت بیشتری فعالیت‌های خود را از سر بگیرند و در این صورت این مانع نیز از سر راه برداشته خواهد شد. به این ترتیب می‌توان دو سناریو مختلف برای اقتصاد ایران در ۱۴۰۰ پیشبینی کرد و باید دید سرانجام راه برای کدامیک باز می‌شود.

رییس جمهور:

مسیر بازگشت امریکا به برجام روشن است

رییس جمهور با تاکید بر اهمیت ظرفیت‌های غنی و پتانسیل‌های ارزشمندِ منابع انسانی و طبیعی، ذخایر انرژی، اقتصادهای مکملِ، بخش خصوصی علاقه‌مند و نیز مزیت‌های ممتاز مواصلاتی منطقه‌ای و جهانی منطقه اکو تاکید کرد که سازمان همکاری اقتصادی (اکو) اولویتی مهم در پارادایم حاکم بر سیاست منطقه‌ای و بخش مهمی از سیاست همسایگی جمهوری اسلامی ایران است.

حجت‌الاسلام والمسلمین حسن روحانی روز پنجشنبه در چهاردهمین نشست سران سازمان همکاری اقتصادی (اکو) که با شعار «همکاری اقتصادی منطقه‌ای در دوران پساکرونا» به صورت مجازی و با حضور سران ۱۰ کشور عضو برگزار شد، گفت: باوجود پتانسیل تجاری بالا و فراهم بودن زیرساخت‌های لازم، تجارت درون منطقه‌ای میان کشورهای عضو اکو، کماکان زیر ۱۰ درصد می‌باشد که به هیچ‌وجه قابل قبول نیست.

بخشی از متن کامل سخنان رییس جمهور به این شرح است:

سازمان همکاری اقتصادی (اکو) اولویتی مهم در پارادایم حاکم بر سیاست منطقه‌ای و بخش مهمی از سیاست همسایگی جمهوری اسلامی ایران است. منطقه اکو از ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های ارزشمندِ منابع انسانی و طبیعی، ذخایر انرژی، اقتصادهای مکمل، بخش خصوصی علاقه‌مند و نیز مزیت‌های ممتاز مواصلاتی منطقه‌ای و جهانی بهره‌مند است. در واقع، سازمان اکو الزامات و شرایط لازم برای ارایه الگویی موفق از همگرایی منطقه‌ای را داراست.

تاکنون گام‌های مهمی در جهت ارتقاء همکاری‌های اقتصادی در سازمان اکو برداشته شده و دستاوردهای ارزشمندی حاصل شده است. البته در برخی حوزه‌های کلیدی همچون تجارت، دستاوردها کمتر از حد انتظار بوده است. با وجود پتانسیل تجاری بالا و فراهم بودن زیرساخت‌های لازم، تجارت درون منطقه‌ای کماکان زیر ۱۰ درصد است که به هیچ‌وجه قابل قبول نیست. این نقیصه در سند چشم‌انداز ۲۰۲۵ اکو نیز به درستی مورد توجه قرار گرفته است. باور ما بر این است که می‌بایست بر عملیاتی کردن برنامه‌های مصوب سازمان اکو متمرکز شویم تا با سرعت مناسب در مسیر تحقق اهداف تعریف‌شده سازمان حرکت نماییم. در این راستا چند پیشنهاد ارایه می‌نمایم:

- تمرکز روی اجرایی کردن موافقت‌نامه‌های تجاری و یافتن راه‌های جدید برای توسعه و ترویج تجارت درون گروهی در منطقه اکو،
- فعال کردن بیش از پیش بخش خصوصی جهت رونق تجارت فی‌مابین،
- فعال‌سازی و کارآمد کردن نهادهای موجود در اکو مانند بانک اکو، بیمه اکو، استاندارد اکو و اتاق بازرگانی اکو در سطح همکاری‌های منطقه‌ای و مطابق با استانداردهای بین‌المللی،
- رفع موانع و چالش‌های همکاری‌های ترانزیتی به عنوان زیرساخت‌های اساسی توسعه تجارت.

جمهوری اسلامی ایران آمادگی دارد در عملیاتی کردن موافقتنامه تجاری اکو و پی‌ریزی ترتیبات مالی، بانکی و گمرکی آن با حضور همه کشورهای عضو مشارکت فعال داشته باشد. همچنین با برخورداری از موقعیت کم نظیر جغرافیایی خود در حوزه ترانزیت کالا، آمادگی داریم امکانات و ظرفیت‌های شبکه حمل و نقلی خود و نیز زیرساخت‌های موجود در مناطق مجاور آب‌های آزاد در خلیج فارس و دریای عمان را به عنوان پل ارتباطی میان آسیای میانه با آب‌های بین‌المللی در اختیار اعضای اکو به ویژه کشورهای محصور در خشکی و در خدمت توسعه تجارت خارجی آنها قرار دهیم. جامعه جهانی امروز چالش‌های خطرناکی را تجربه می‌کند که تمامی شؤونات حیات بشری را متاثر کرده است. بیماری کووید ۱۹ متاسفانه آثار مخرب و عمیقی بر وضعیت اقتصادی -و رفاه ملل جهان برجای گذاشته است، به گونه‌ای که هیچ ملتی به تنهایی قادر به مواجهه با این قبیل چالش‌های مشترک نیست و اراده جمعی توام با همکاری‌های مشترک، راهکار مواجهه موثر با این مخاطرات است. در همین راستا، حسنِ انتخاب موضوع «همکاری منطقه‌ای در دوره پساکرونا» به عنوان شعار این نشست را برای منطقه اکو به فال نیک می‌گیرم. یکی از ناکامی‌های تلخ جامعه جهانی در دوره کرونا، عدم اقدام در مقابل کشیده شدن دامنه سیاست‌های یکجانبه‌گرایانه و تحریم‌های غیرقانونی به این حوزه و هدف قرار دادن توان کشورها در مواجهه با این بلیه جهانی بوده است. اقدام قدرت‌های بزرگ در محروم ساختن ملت‌ها از حقوق بنیادین خود در کنار عدم احترام آنها به نهادهای بین‌المللی، نیازمند پاسخی در خور از سوی کشورهای هم‌اندیش با هدف تقویت همکاری و تشکیل جبهه‌ای واحد برای فائق آمدن بر این گونه چالش‌هاست. جامعه بین‌المللی شاهد رویکرد غیرقانونی و جنگ تمام‌عیار اقتصادی دولت ایالات متحده علیه جمهوری اسلامی ایران در چهار سال گذشته بوده است. این تحریم‌های ظالمانه، خسارات جبران‌ناپذیری به دولت و ملت ایران وارد کرده است. بنابر دوراندیشی و عقلانیت جمهوری اسلامی ایران، توافقی که امریکا آن را نقض و برای نابودی آن حداکثر تلاش را نمود، کماکان حفظ نموده است. ایالات متحده امریکا موظف است با لغو همه تحریم‌ها و اتخاذ تدابیر عملی به برجام برگردد زیرا این تکلیف دولتی است که او نقض عهد کرده است. جمهوری اسلامی ایران نیز اقدام امریکا را قطعاً با اقدام پاسخ خواهد داد. مسیر بازگشت امریکا به برجام نیز روشن است و اگر اراده آن وجود داشته باشد، نیاز به هیچ مذاکره‌ای ندارد. همچنین باید اعلام نمایم، اقداماتِ غیرقانونی یکجانبه ایالات متحده امریکا برای به زانو درآوردن ملت بزرگ ایران ناکام مانده و علیرغم تحمل فشارهای سنگینِ اقتصادی، این ملت بزرگ با تکیه بر اراده و توان داخلیِ خود به موفقیت‌های چشمگیر و دستاوردهای بزرگی از جمله در زمینه مقابله با کووید ۱۹ و آثار و تبعات آن دست یافته است. نمونه بارز آن، اقدام برای ساخت واکسن کرونا با استفاده از دانش و تجربیات دانشمندان ایرانی می‌باشد و در این راستا آماده همکاری با سایر کشورها به ویژه کشورهای عضو اکو هستیم و همچنین آمادگی داریم در خصوص چگونگی مواجهه منطقه اکو با جهانِ پس از کرونا همکاری کنیم و بنیانهایی را برای همکاری پی بریزیم.

اقتصاد کلان

اختصاص اعتبار برای همسان‌سازی حقوق بازنشستگان

سخنگوی کمیسیون تلفیق لایحه بودجه ۱۴۰۰ از اختصاص اعتبار برای همسان سازی و متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان تامین اجتماعی و متناسب سازی حقوق لشکری و کشوری در بودجه ۱۴۰۰ خبر داد. رحیم زارع با اشاره به جلسه صبح امروز کمیسیون تلفیق برای بررسی موارد ارجاعی به این کمیسیون، اظهار کرد: نحوه هزینه کرد ۱۵۰ هزار میلیارد تومان از محل واگذاری پروژه‌های عمرانی و سهام شرکت‌های دولتی برای پرداخت حقوق‌های مالکانه از مهم‌ترین مصوبه نشست بود. وی افزود: به موجب مصوبه کمیسیون تلفیق ۹۰ هزار میلیارد تومان از محل ۱۵۰ هزار میلیارد تومان برای رد دیون، مطالبات تامین اجتماعی، متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان تامین اجتماعی در نظر گرفته و تخصیص داده شد. زارع ادامه داد: همچنین براساس مصوبه دیگر این کمیسیون، ۶۰ هزار میلیارد تومان باقیمانده برای متناسب‌سازی حقوق لشکری و کشوری، رتبه‌بندی معلمان، همسان سازی حقوق اعضای هیات علمی، اجرای قانون جامع معلولان، مطالبات ایثارگران، همسان سازی حقوق شهدای بازنشسته و ایثارگران حالت اشتغال تخصیص پیدا کرد. نماینده مردم آباده در مجلس در پاسخ به اینکه آیا مبلغ ۹۰ هزار میلیارد تومان برای اجرای همسان سازی حقوق بازنشستگان تامین اجتماعی کافی خواهد بود، یادآور شد: اگر مصوبه تخصیص ۹۰ هزار میلیارد تومانی در صحن علنی تصویب و توسط دولت اجرا شود، سازمان تامین اجتماعی می‌تواند حداقل تا ۳ سال آینده همسان سازی و متناسب سازی حقوق بگیران این سازمان را انجام دهد. وی اضافه کرد: جلسات کمیسیون تلفیق بودجه مجلس همچنان طی امروز ادامه دارد تا موارد ارجاعی صحن علنی در بحث بودجه سال آینده بررسی و اصلاح شود.

تحریم‌ها به اف‌ای‌تی‌اف ربطی ندارند

رییس دفتر رییس جمهوری با بیان اینکه چه تحریم باشد چه نباشد، با دو لایحه FATF ارتباط خاصی پیدا نمی‌کند، گفت: تصویب این لوایح موجب کم شدن بار فشار مالی و ارزانتر شدن هزینه تعاملات تجاری با کشورهای خارجی می‌شود. محمود واعظی درباره اظهارات دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام مبنی بر اینکه مجمع منتظر اسناد مکتوب دولت در رابطه با FATF است، گفت: بحث ما در مجمع دو لایحه پالرمو و CFT است که در مجمع تشخیص ماند، نه صرفا FATF. این دو لایحه برای روابط بانکی، شفافیت و مقابله با پولشویی حتی در ایران بسیار مهم است. رییس دفتر رییس جمهوری با اشاره به اینکه بخشی از این لایحه آن مقدار که در اختیار بانک مرکزی و دولت برای ایجاد شفافیت و جلوگیری از پولشویی است، هم‌اکنون در حال اجراست، گفت: وقتی این لایحه تبدیل به قانون شود قدرت بانک مرکزی و دولت برای اجرای شفافیت و جلوگیری از پولشویی بیشتر می‌شود. وی ادامه داد: این دو لایحه می‌تواند مقداری بار فشارهای مالی را روی ما کم کرده و تعامل ما را با کشورهای خارجی ارزان‌تر کند و در نتیجه مردم برای کالاها قیمت ارزان‌تری پرداخت می‌کنند. واعظی خاطرنشان کرد: دولت برای حضور فعال وزیران ذی‌ربط در مجمع تشخیص مصلحت نظام آمادگی کامل دارد و وزیران امور اقتصادی و دارایی، امور خارجه، نفت و رییس کل بانک مرکزی و معاونت حقوقی ریاست جمهوری در جلسات چند ساعته حضور داشتند و اگر باز هم لازم باشد در این نشست‌ها شرکت می‌کنند تا به سوالات و ابهامات اعضای مجمع تشخیص مصلحت نظام پاسخ دهند. رییس دفتر رییس جمهوری درباره اینکه مخالفان تصویب لوایح مرتبط با FATF بحث تحریم‌های اقتصادی، رفع این تحریم‌ها و شرط تحفظ (حق شرط) را مطرح کردند، تصریح کرد: اعتقاد ما بر این است چه تحریم باشد چه نباشد با این دو لایحه ارتباط خاصی پیدا نمی‌کند. وی ادامه داد: زمان تحریم برخی کشورهای دوست و همسایه علاقه‌مند به همکاری با ایران در زمینه بانکی، به دلیل وضعیت ایران در FATF از کار کردن با ما محذوریت داشتند و این وضعیت مانعی برای همکاری این کشورهای دوست و همسایه با ما بود.

واکنش نماینده مجلس به اظهارات واعظی

عضو هیات رییسه کمیسیون اصل ۹۰ تاکید کرد: دولت نباید دست در جیب مردم کند حتی به قیمت جبران کسری بودجه و اگر هم نیاز منبع درآمد است باید با انتشار اوراق قرضه از مردم قرض بگیرد نه اینکه با سوءاستفاده از اعتماد مردم پول‌های آنها را به یغما ببرد که این مورد حتی در بورس هم اتفاق افتاد. علی خضریان درباره سخنان اخیر واعظی رییس دفتر رییس جمهور، اظهار کرد: عمده نرخ گذاری‌های ارز، دولتی است که این امر بحث امروز و دیروز نیست آنهایی که دستی در اقتصاد و اقتصاد کلان دارند، می‌دانند که دولت در نرخ گذاری ارز آزاد هم نقش پررنگی دارد. خضریان با بیان اینکه برخی اقتصاددان‌ها آن زمان معتقد بودند که قیمت ارز تعمدی بالا رفته است، تصریح کرد: آن زمان این صحبت‌ها از جانب اقتصاددان‌ها مطرح می‌شد، اما برخی‌ها فکر می‌کردند که این گفته‌ها فقط برای تخریب دولت است، اما اذعان آقای واعظی نشان داد که واقعا چنین چیزی بوده است. وی افزود: رییس دفتر رییس جمهور به صراحت اعلام که دولت خود در گران کردن ارز نقش داشته که پیام این اتفاق این است که دولت به جیب مردم دست اندازی کرده و همچنین باعث شده است ارزش پول ملی دچار آسیب جدی شود. این نماینده مجلس شورای اسلامی بیان کرد: سوالی که از آقای واعظی دارم این است آیا دولت مجاز است برای جبران کسری بودجه خود که بخش عمده آن جاری است به مردم فشار بیاورد؟ و آیا این فشار را روی بخش‌های اجرایی هم آورده است یا نه؟ اگر اتفاق افتاده است که خود این مورد جای تامل دارد و به نوبه خود هم غلط است.

رویداد

رشد بالای ۵۷ درصدی پول در یک‌سال اخیر

عبدالناصر همتی رییس کل بانک مرکزی اعلام کرد: نتایج مقدماتی محاسبات آماری بانک مرکزی نشان می‌دهد رشد سه ماهه سوم تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی حدود ۱۰،۷ درصد و رشد نه ماهه آن حدود ۸ درصد بوده است. این گزارش از تداوم رشد بخش حقیقی اقتصاد حکایت می‌کند. در پایان بهمن ماه رشد ۱۲ ماهه پول ۵۶.۹ درصد و رشد ۱۲ ماهه شبه پول ۳۵.۳ درصد شد. رشد ۱۲ ماهه پول در مهرماه ۸۸.۶ درصد و در دی‌ماه ۶۳.۸ درصد بود. رشد ۱۲ ماهه شبه پول در مهرماه ۲۸.۱ درصد و در دی‌ماه ۳۴.۳ درصد بود. روند این دو متغیر پولی حاکی از کاهش سیالیت پول متأثر از کاهش انتظارات تورمی است. با توجه به کاهش انتظارات تورمی (که یکی از نشانه‌های آن، کاهش نرخ معاملات حواله‌های ارزی صادرکنندگان عمده به کانال ۲۲ هزار تومان به ازای هر دلار در پایان هفته گذشته در سامانه نیما است) و عدم ضرورت افزایش نرخ سود، برنامه بانک مرکزی بر مبنای قرار دادن نرخ سود حول میانگین دالان نرخ سود است. در پایان هفته گذشته با اقداماتی که بانک مرکزی در مدیریت بین بانکی، خصوصاً استفاده از عملیات ریپو، انجام داد، میانگین نرخ سود بین بانکی به ۱۹،۷ درصد کاهش یافت. بانک مرکزی برای پرهیز از افزایش نرخ سود به دنبال اجرا و نظارت بر محدودیت رشد تراز نامه بانک‌ها است.

خرید ۴۱ هزار میلیارد ریال اوراق بدهی

بانک مرکزی با تزریق ۴۱.۳ هزار میلیارد ریال نقدینگی در قالب توافق باز خرید با سر رسید ۷ روزه و حداقل نرخ ۱۹.۸۱ درصد به بانک‌های متقاضی موافقت کرد. پیرو اطلاعیه روز دوشنبه ۱۱ اسفندماه ۱۳۹۹ مبنی بر برگزاری حراج خرید مدت‌دار اوراق بدهی دولتی در عملیات بازار باز، پنج بانک و موسسه اعتباری در مهلت تعیین شده سفارش فروش اوراق بدهی دولتی در قالب توافق باز خرید (ریپو) را در مجموع به ارزش ۹۵.۵ هزار میلیارد ریال از طریق سامانه بازار بین بانکی به بانک مرکزی ارسال کردند. با توجه به پیش‌بینی بانک مرکزی از وضعیت نقدینگی در بازار بین‌بانکی، موضع پولی بانک مرکزی در این هفته ثبات نقدینگی بود. از این رو، بانک مرکزی با تزریق ۴۱.۳ هزار میلیارد ریال نقدینگی در قالب توافق باز خرید با سر رسید ۷ روزه و حداقل نرخ ۱۹.۸۱ درصد به بانک‌های متقاضی موافقت کرد. معاملات مربوط به این عملیات و معاملات مربوط به سر رسید توافق باز خرید دو هفته قبل به ارزش ۶۲.۵ هزار میلیارد ریال توسط کارگزاری بانک مرکزی در روز چهارشنبه ۱۳ اسفندماه انجام شد. به علاوه، در دو روز گذشته بانک‌ها و موسسات اعتباری در ۶ نوبت از اعتبارگیری قاعده‌مند در مجموع به ارزش ۱۶۱ هزار میلیارد ریال استفاده کردند. بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی می‌توانند در روزهای شنبه تا چهارشنبه از اعتبارگیری قاعده‌مند (دریافت اعتبار با وثیقه از بانک مرکزی) مشروط به در اختیار داشتن اوراق بدهی دولتی و در قالب توافق باز خرید با نرخ سود سقف دالان (۲۲ درصد) استفاده کنند. همچنین در دو روز گذشته ۶۵.۹ میلیارد ریال اوراق بدهی دولتی متعلق به بانک مرکزی توسط کارگزاری این بانک در بازار ثانویه فروخته شد. لازم به ذکر است بانک مرکزی در چارچوب مدیریت نقدینگی مورد نیاز بازار بین بانکی ریالی، عملیات بازار باز را به صورت هفتگی اجرا می‌کند. موضع این بانک (خرید یا فروش قطعی یا اعتباری اوراق بدهی دولتی) بر اساس پیش‌بینی وضعیت نقدینگی در بازار بین‌بانکی و با هدف کاهش نوسانات نرخ بازار بین‌بانکی حول نرخ هدف، از طریق انتشار اطلاعیه در سامانه بازار بین بانکی اعلام می‌شود. متعاقب اطلاعیه مزبور، بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی می‌توانند در راستای مدیریت نقدینگی خود در بازار بین بانکی، نسبت به ارسال سفارش‌ها تا مهلت تعیین شده از طریق سامانه بازار بین بانکی اقدام کنند.

وبینار تخصصی قانون بانکداری ایران

رییس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق بازرگانی تهران از تدوین طرح قانون بانکداری جمهوری اسلامی ایران و برگزاری وبینار تخصصی برای بررسی مباحث فنی و کارشناسی این طرح خبر داد. فریال مستوفی در گفت‌وگو با ایبِنا با اشاره به اینکه قانون بانکداری یکی از قوانین مهم در حوزه پولی و مالی هر کشوری است که متاسفانه قانون فعلی کشور ما مربوط به حدود ۴۰ سال پیش و نیازمند تغییر و اصلاحاتی است، تصریح کرد: در همین باره مجلس دهم طرحی را پیشنهاد کردند که بخشی از آن در همان مجلس مصوب شد اما نهایی نشد. این طرح مجددا در مجلس یازدهم به هیات رییسه مجلس تقدیم شده و هم‌اکنون در کمیسیون اقتصادی مجلس در حالی بررسی است. وی با بیان اینکه این قانون از ۲۱۴ ماده تشکیل شده و تلاش ما این است که قانون خوبی در مجلس به تصویب برسد، تاکید کرد: قانون بانکداری در برگیرنده مسائل مهم پولی و مالی کشور است و ما به عنوان بخش خصوصی لازم دانستیم که تا قبل از اینکه این قانون در مجلس به تصویب برسد با تشکیل تیم حرفه‌ای به بررسی آن بپردازیم که این کار به پایان رسیده و قرار است شنبه آینده در وبینار تخصصی ارایه شود. رییس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق بازرگانی تهران به وظیفه ذاتی اتاق بازرگانی مبنی بر ارایه مشاوره به قوای سه‌گانه و همچنین قانون بهبود مستمر فضای کسب‌وکار اشاره کرد و گفت: بخش خصوصی یکی از ذینفعان اصلی این طرح است که تحت تاثیر مستقیم اجرای چنین قانونی قرار خواهد گرفت؛ در نتیجه باید تلاش شود، آنچه در مجلس به تصویب می‌رسد، بیشترین منافع و کمترین آسیب برای فضای کسب‌وکار را به همراه داشته باشد.

۱۴۰۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات در ۱۰ ماه نخست ۹۹ برای مقابله با رکود و مشکلات اقتصادی پرداخت شد

سهم ۶۰ درصدی سرمایه در گردش از کل تسهیلات

گروه بانک و بیمه | محسن شمشیری |

تسهیلات پرداختی بانک‌ها طی ۱۰ ماهه ابتدای سال ۱۳۹۹ به بخش‌های اقتصادی مبلغ ۱۳۹۶۰ هزار میلیارد ریال است که این رقم نزدیک به ۱۴۰۰ هزار میلیارد تومان در مقایسه با دوره مشابه سال قبل مبلغ ۶۷۷۴ هزار میلیارد ریال (معادل ۹۴،۳ درصد) افزایش داشته و رشد آن در طول تاریخ اقتصاد ایران کم‌نظیر بوده و این رقم بزرگ تسهیلات بانکی می‌تواند آثار و تبعات قابل توجهی در سال‌های آینده در رشد تورم و مطالبات معوق داشته باشد. هدف از دریافت تسهیلات پرداختی در بخش‌های اقتصادی طی ۱۰ ماهه ابتدای سال ۱۳۹۹ نشان می‌دهد که سهم تسهیلات پرداختی در قالب سرمایه در گردش در کلیه بخش‌های اقتصادی طی ۱۰ ماهه سال جاری مبلغ ۸۳۷۴ هزار میلیارد ریال معادل ۶۰ درصد کل تسهیلات پرداختی است که در مقایسه با دوره مشابه سال قبل مبلغ ۴۴۶۱ هزار میلیارد ریال معادل ۱۱۴ درصد افزایش داشته است. سهم تسهیلات پرداختی بابت تأمین سرمایه در گردش بخش صنعت و معدن طی ۱۰ ماهه سال جاری معادل ۳۰۹۶ هزار میلیارد ریال بوده است که حاکی از تخصیص ۳۷ درصد از منابع تخصیص یافته به سرمایه در گردش کلیه بخش‌های اقتصادی (مبلغ ۸۳۷۴ هزار میلیارد ریال) است. نگاهی به ارقام تسهیلات بانکی به بخش‌های اقتصادی در ۱۰ ماه نخست سال ۹۹ نشان می‌دهد که با وجود رشد ۹۴ درصدی این تسهیلات نسبت به دوره مشابه سال قبل، و افزایش ۶۷۷ هزار میلیارد تومانی وام‌های بانکی به بخش‌های اقتصادی، همچنان سهم سرمایه در گردش در حدود ۶۰ درصد کل تسهیلات بانکی بوده است. اگرچه سهم ایجاد و توسعه و تعمیر نسبت به قبل افزایش یافته و از حدود ۱۵ درصد در سال‌های قبل به ۲۶،۳ درصد افزایش داشته و خرید کالای شخصی در حمایت از تولید سهم قابل توجه ۸،۶ درصدی داشته است. اما سرمایه در گردش یعنی تامین مواد اولیه و هزینه‌های جاری واحدهای اقتصادی همچنان سهم بالای ۶۰ درصدی دارد و از این طریق سهم خرید مسکن از کل تسهیلات کاسته شده است. به عبارت دیگر، ساختار اقتصاد کشور و بهره‌وری پایین واحدهای اقتصادی، رکود و نبود رشد اقتصادی مناسب، موجب شده که با وجود رشد ۹۴ درصدی تسهیلات بانکی، همچنان سرمایه در گردش سهم بالا را دارد و تمایل واحدهای اقتصادی به رشد ایجاد و توسعه پایین است و بسیاری از واحدهای اقتصادی به خاطر رشد شدید هزینه‌های ارزی و ریالی و قیمت تمام شده و مواد اولیه، عملا با رکود، واحدهای تکمیل نشده و ناتمام مواجه هستند و پرداخت اقساط بانک‌ها نیز در آینده به یکی از معضلات عمده واحدهای اقتصادی تبدیل خواهد شد. از سوی دیگر، اگرچه رشد تسهیلات ۹۴ درصدی در سال شیوع کرونا، برای مقابله با خسارت‌های کرونا، تورم بالای ۴۰ درصد و رشد هزینه تمام شده، و چند برابر شدن قیمت ارز در چهار سال اخیر لازم بوده، اما در عین حال نوع مصرف تسهیلات نشان‌دهنده بهره‌وری پایین، نبود رشد اقتصادی و کارایی مالی و ارزی در کشور بوده است و تولید متناسب با رشد تسهیلات با تحرک و رشد مواجه نبوده است و هر چند که از رشد مثبت اقتصادی در سال ۹۹ خبر داده‌اند اما این رشد تناسبی با رشد نقدینگی و تسهیلات بانکی ندارد. هدف از پرداخت تسهیلات نشان می‌دهد که از رقم بزرگ ۱۳۹۶ هزار میلیارد تومان تسهیلات شبکه بانکی به همه بخش‌های اقتصادی، رقم ۱۷۳ هزار میلیارد تومان برای ایجاد واحدهای جدید معادل ۱۲،۴ درصد کل تسهیلات پرداخت شده است. همچنین سهم توسعه واحدهای اقتصادی شامل فازهای جدید و تکمیل آنها معادل ۱۱،۴ درصد کل تسهیلات بوده که ۱۵۹ هزار میلیارد تومان را جذب کرده است. از سوی دیگر سهم تعمیر واحدهای اقتصادی معادل ۲،۵ درصد کل تسهیلات معادل ۳۴ هزار میلیارد تومان بوده است. سرمایه در گردش برای

رو پاماندن واحدهای اقتصادی و تامین مواد اولیه، حقوق و هزینه‌های جاری و ادامه حیات واحدهای اقتصادی روی هم ۶۰ درصد تسهیلات معادل ۸۳۷ هزار میلیارد تومان سهم داشته است. خرید کالای شخصی نیز که به نوعی در حمایت از تولید اثرگذار است و کالای تولید شده داخل کشور را خریداری می‌کند، معادل ۸،۶ درصد کل تسهیلات معادل ۱۲۰ هزار میلیارد تومان بوده است. خرید مسکن نیز معادل ۱،۷ درصد کل تسهیلات بوده و ۲۳ هزار میلیارد تومان را جذب کرده است که البته نشان‌دهنده ادامه رکود در بخش مسکن است و این وام‌ها توان زیادی در حمایت از تولید مسکن و ساخت و ساز ندارد. سایر تسهیلات نیز معادل ۳،۴ درصد کل تسهیلات یا ۴۸ هزار میلیارد تومان از تسهیلات بانکی را جذب کرده است. سهم بخش‌های اقتصادی از کل تسهیلات نیز نشان می‌دهد که سهم صنعت و معدن و بازرگانی و کشاورزی نسبت به قبل بیشتر شده و از سهم خدمات کاسته شده است. در رتبه نخست، بخش خدمات معادل ۵۵۳ هزار میلیارد تومان یا ۳۹،۶ درصد از کل تسهیلات سهم داشته است. در رتبه دوم بخش مهم صنعت و معدن معادل ۴۱۳ هزار میلیارد تومان یا ۲۹،۶ درصد از کل تسهیلات سهم داشته است. بخش بازرگانی نیز با ۲۵۱ هزار میلیارد تومان در رتبه دوم بوده و ۱۸ درصد از کل تسهیلات سهم داشته است. بخش کشاورزی با ۹۶ هزار میلیارد تومان جذب تسهیلات در رتبه چهارم قرار دارد که ۶،۹ درصد از کل تسهیلات را جذب کرده است. بخش مسکن و ساختمان با ۸۰ هزار میلیارد تومان در رتبه پنجم در بین بخش‌های اقتصادی قرار داشته و ۵،۷ درصد از کل تسهیلات سهم داشته است. ملاحظه می‌شود از ۴۱۳۷ هزار میلیارد ریال تسهیلات پرداختی در بخش صنعت و معدن معادل ۷۴،۸ درصد آن (مبلغ ۳۰۹۶ هزار میلیارد ریال) در تأمین سرمایه در گردش پرداخت شده است که بیانگر توجه و اولویت‌دهی به تأمین منابع برای این بخش توسط بانک‌ها در سال جاری است. با توجه به بهبود روش‌های گزارش‌گیری و همچنین تکمیل و اصلاح اطلاعات موجود در سامانه‌های بانک مرکزی توسط بانک‌ها و موسسات اعتباری، اطلاعات تسهیلات پرداختی در ۱۰ ماهه نخست سال ۱۳۹۸ از ۷۱۸۵ هزار میلیارد ریال به ۷۴۴۲ هزار میلیارد ریال تعدیل شده است؛ که با اعمال این تعدیل، رشد تسهیلات پرداختی طی ۱۰ ماهه ابتدای سال ۱۳۹۹ نسبت به دوره مشابه سال قبل از ۹۴،۳ به ۸۷،۶ درصد می‌رسد. از سوی دیگر، عوامل دیگری بر افزایش تسهیلات پرداختی تاثیرگذار بوده‌اند که از آن جمله می‌توان به افزایش منابع بانک‌ها و موسسات اعتباری، تسهیلات پرداختی به اقشار آسیب‌دیده از شیوع کرونا، تسهیلات ودیعه مسکن مستاجران و افزایش تسهیلات پرداختی به شرکت‌های کارگزاری فعال در بازار سرمایه اشاره نمود. به‌نحوی که، چنانچه رقم تسهیلات (مستقیم) پرداختی بابت کرونا و همچنین آثار ناشی از افزایش تسهیلات پرداختی به شرکت‌های کارگزاری مزبور از کل تسهیلات پرداختی طی ۱۰ ماهه ابتدایی سال ۱۳۹۹ خارج شود، رشد پیش گفت از ۸۷،۶ درصد به ۶۲،۶ درصد تعدیل خواهد شد. شایان ذکر است که همچنان باید در تداوم مسیر جاری، ملاحظات مربوط به کنترل تورم را نیز در نظر گرفت و همواره مراقب قدرت گرفتن پتانسیل تورمی ناشی از فشار تقاضای کل در اقتصاد نیز بود. بر این اساس ضروری است به افزایش توان مالی بانک‌ها از طریق افزایش سرمایه و بهبود کفایت سرمایه بانک‌ها، کاهش تسهیلات غیرجاری و بازگرداندن آنها به مسیر صحیح اعتباردهی بانک‌ها، افزایش بهره‌وری بانک‌ها در تامین سرمایه در گردش تولیدی، پرهیز از فشارهای مضاعف بر دارایی بانک‌ها و ترغیب بنگاه‌های تولیدی به سمت بازار سرمایه به عنوان یک ابزار مهم در تامین مالی طرح‌های اقتصادی (ایجادی) توجه ویژه‌ای کرد.

تداوم مذاکرات بانک مرکزی برای وصول مطالبات ارزی ایران

ادامه کاهش قیمت دلار و طلا در بازار

گروه بانک و بیمه | محسن شمشیری |

روز جمعه، با کاهش قیمت دلار به ۲۴۹۷۰ تومان، یورو ۳۰ هزار و درهم ۶۹۵۰ تومان، باز هم قیمت طلا و سکه کاهش یافته و قیمت فروش سکه ۱۰ میلیون و ۶۴۰ هزار تومان اعلام شده است. قیمت نیم سکه ۶،۲۵، ربع سکه ۳،۹ و سکه یک گرمی ۲،۳ میلیون تومان داد و ستد شده و هر گرم طلا ۱ میلیون و ۴۸ هزار و مظنه مثقال طلا ۴ میلیون و ۵۴۲ هزار تومان است. این نکات نشان می‌دهد که مواضع اروپا و امریکا، موجب واکنش مثبت بازار شده و قیمت‌ها روند نزولی به خود گرفته است. روز پنج شنبه نیز در بازار آزاد ارز قیمت دلار ۲۵ هزار و ۲۹۰ تومان و درهم امارات ۶ هزار و ۷۵۰ تومان اعلام شد. اونس جهانی طلا نیز یک‌هزار و ۷۱۰ دلار و ۷۶ سنت فروخته شد. بر این اساس بازار نیز روند با ثباتی را طی کرده و سکه طلا در کانال ۱۰ میلیون تومانی به سر می‌برد. هر دلار روز (پنجشنبه) در صرافی‌های بانکی ۲۴ هزار و ۶۵۹ تومان معامله شد که قیمت آن نسبت به روز کاری گذشته ۱۲۷ تومان کاهش داشت. نرخ هر یورو نیز به ۲۹ هزار و ۷۴۳ تومان رسید. قیمت فروش یورو با کاهش ۵۰ تومانی نسبت به قیمت‌های پایانی روز کاری گذشته (چهارشنبه) به ۲۹ هزار و ۷۴۳ تومان رسید. قیمت خرید هر دلار ۲۴ هزار و ۱۷۱ تومان و نرخ خرید هر یورو نیز ۲۹ هزار و ۱۵۴ تومان بود. همچنین قیمت خرید دلار در بازار متشکل ارزی ۲۴ هزار و ۲۶۵ تومان و قیمت فروش آن ۲۴ هزار و ۵۱۲ تومان است. علاوه بر این، نرخ خرید یورو در بازار ۲۹ هزار و ۳۸۵ تومان و نرخ فروش آن ۲۹ هزار و ۵۵۴ تومان اعلام شد. در سامانه نیما در روز معاملاتی گذشته (چهارشنبه)، هر یورو به قیمت ۲۸ هزار و ۴۰۰ تومان و هر دلار ۲۳ هزار و ۸۵۴ تومان به فروش رسید. همچنین در سامانه سنا، حواله یورو به قیمت ۲۹ هزار و ۳۸۵ تومان معامله و همچنین حواله دلار به قیمت ۲۴ هزار و ۲۶۴ تومان فروخته شد.

سکه ۱۹۶ هزار تومان ارزان شد

هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید در بازار تهران (پنجشنبه، ۱۴ اسفند) با کاهشی ۱۹۶ هزار تومانی نسبت به روز کاری گذشته ۱۰ میلیون و ۷۴۱ هزار تومان، تمام بهار آزادی طرح قدیم نیز ۱۰ میلیون و ۴۹۸ هزار تومان، نیم‌سکه بهار آزادی ۶ میلیون و ۲۵۰ هزار تومان، ربع سکه سه میلیون و ۹۰۰ هزار تومان و سکه یک گرمی هم دو میلیون و ۳۰۰ هزار تومان قیمت خورد. در بازار طلا نیز نرخ هر گرم طلای ۱۸ عیار به یک میلیون و ۵۴ هزار تومان و هر مثقال طلا به چهار میلیون و ۵۶۳ هزار تومان رسید. این کاهش قیمت تحت تاثیر افت قیمت دلار در صرافی‌های بانکی و همچنین پایین آمدن ارزش انس جهانی اتفاق افتاده است. قیمت طلا و سکه طرح جدید نسبت به روز کاری قبل با اندکی افزایش همراه شده است؛ سکه طی روزهای گذشته از کانال ۱۲ میلیونی عقب‌نشینی کرده و به کانال ۱۱ میلیونی بازگشت؛ از جمله دلایل اصلی نوسان در بازار طلا و سکه تغییرات قیمتی در طلای جهانی و دلار است؛ قیمت ارز در بازار تهران تحت تأثیر خبرهای سیاسی است. نرخ خرید و فروش دلار و یورو در صرافی‌های بانکی و بازار متشکل ارزی متغیر است و متناسب با نوسانات بازار آزاد در طول روز چند بار تغییر می‌کند.

بازگشت آرامش نسبی به بازار ارز

بازار ارز بر خلاف هفته اول اسفند که روزهای پراضطرابی را تجربه کرد، در هفته‌ای که گذشت شاهد تثبیت نسبی قیمت دلار در کانال ۲۵ هزار تومان و یورو در کانال ۳۰ هزار تومانی بود. آرامشی که کارشناسان بازار ارز دلایل متفاوتی را برای آن مطرح می‌کنند. در دومین هفته از آخرین ماه سال ۱۳۹۹، بازار ارز شاهد تثبیت قیمت دلار در کانال ۲۵ هزار تومانی و قیمت یورو در کانال ۳۰ هزار تومانی بود. این در حالی بود که بازار ارز ماه اسفند را با قیمت دلار ۲۶ هزار تومانی آغاز کرد، قیمت‌ها به سرعت تا ۲۴ هزار و ۵۰۰ تومان هم کاهش یافت و مجددا به کانال ۲۵ تومان بازگشت. التهابات شدیدی که در هفته گذشته کمتر نشانی از آن در بازار ارز وجود نداشت. در این هفته معاملات بازار آزاد برای دلار در قیمت ۲۵ هزار و ۷۰۰ تومان و برای یورو در قیمت ۳۰ هزار و ۹۰۰ تومان آغاز شد. اما از همان ساعات ابتدایی هفته روند کاهشی آرامی بر بازار حاکم شد و با وجود نوسانات افزایشی محدود بازار در روزهای دوشنبه و چهارشنبه در نهایت این بازار روز پنج شنبه در حالی معاملات خود را به پایان رساند که قیمت دلار در محدوده ۲۵ هزار تومان معامله شد و یورو نیز در قیمت ۳۰ هزار و ۱۰۰ تومان خرید و فروش می‌شد. قیمت‌گذاری ارز در صرافی‌های بانکی هم نوسان محدودی را در هفته گذشته تجربه کرد و در حالی که قیمت فروش دلار در شنبه حدود ۲۵ هزار و ۲۰۰ تومان بود در سایر روزهای هفته در کانال ۲۴ هزار تومان قیمت خورد. این روند برای فروش یورو هم حاکم بود قیمت ۳۰ هزار و ۴۵۰ تومانی یورو در روز شنبه از روز یکشنبه با کاهش حدود ۶۵۰ تومانی به قیمت ۲۹ هزار و ۷۹۰ تومان رسید و در نهایت در روز سه‌شنبه حداقل قیمت ۲۹ هزار و ۲۹۰ تومان را ثبت کرد. البته قیمت ارز در صرافی‌های بانکی در روز چهارشنبه با افزایش قیمت مواجه شد و در نهایت دلار با قیمت فروش ۲۴ هزار و ۶۶۰ تومان و یورو با قیمت ۲۹ هزار و ۷۴۰ تومان کار خود را در این هفته به پایان رساند. همچنین قیمت خرید دلار صرافی‌های بانکی در این هفته بازه قیمتی ۲۳ هزار و ۹۵۵ تومان تا ۲۴ هزار ۸۳۰ تومان را تجربه کرد. در سامانه نیما هم در هفته‌ای که گذشت، قیمت میانگین خرید و فروش حواله دلار از محدوده ۲۳ هزار و ۶۲۰ تومان در روزهای ابتدایی هفته کار خود را آغاز و در روز سه‌شنبه به حداکثر قیمت ۲۴ هزار و ۱۰۰ تومان رسید. البته دلار در معاملات روز چهارشنبه مجددا به کانال ۲۳ هزار تومان بازگشت و در قیمت میانگین ۲۳ هزار و ۸۵۰ تومان معامله شد. این روند برای معاملات حواله یورو نیز در این سامانه حاکم بود و قیمت آن از میانگین ۲۸ هزار و ۹۶۵ تومان روز شنبه به ۲۹ هزار و ۱۷۵ تومان در روز سه‌شنبه رسید و در معاملات روز چهارشنبه مجددا به قیمت ۲۸ هزار و ۴۰۰ تومان کاهش یافت. بازار ارز پس از تحمل اضطراب‌هایی شدید در هفته اول اسفند ماه که در پیرامون مساله بازگشت یا عدم بازگشت امریکا به برجام و ترک تعهد ایران از اجرای پروتکل الحاقی شکل گرفته بود، سرانجام با توافق سه ماهه میان ایران و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، روی آرامش نسبی به خود گرفت. آرامشی که به گفته گروهی از کارشناسان بازار ارز بیش از هر چیز ناشی از تخلیه روانی بازار و کاهش زور و توان معامله‌گران این بازار پس از نوسانات کاهشی دی‌ماه و افزایشی بهمن‌ماه توصیف می‌شود. به همین دلیل با وجود آنکه در هفته‌ای که گذشت اخبار مهمی مانند خبر به تعویق افتادن اعلام نتیجه بررسی مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص تصویب لوایح FATF و اعلام مخالفت نمایندگان مجلس با پیوستن ایران به این سازمان و همچنین حملات موشکی به پایگاه امریکایی عین‌الاسد در کشور عراق، فضای رسانه‌ای را به خود اختصاص داده بودند، اما هیچ کدام نتوانستند، نوسان شدیدی در بازار ارز ایجاد کنند. همچنین در روز یکشنبه حسن روحانی، رییس جمهوری، در خصوص وضعیت بازار ارز مجددا تاکید کرد دولت از طریق آزادسازی منابع ارزی بلوکه شده و کاستن عوارض غیراقتصادی موثر بر فضای اقتصادی کشور، تلاش دارد قیمت ارز را هر چه سریع‌تر به قیمت واقعی آن نزدیک کند. البته برخی فعالان این بازار علت عدم واکنش سریع قیمت ارز به این اخبار را عرضه حجم قابل توجه ارز توسط بازارساز اعلام کرده‌اند. ادعایی که مستند به شواهدی که نشان‌دهنده تغییر رفتار معنادار بازارساز در این هفته باشد، نبوده است. به همین دلیل برخی دیگر از کارشناسان بازار ارز، علت این آرامش نسبی را خوش‌بینی فعالان این بازار به احیای برجام و تصویب لوایح مربوط به FATF در آینده نزدیک، عنوان می‌کنند. به هر ترتیب آنچه مشاهدات عینی از سطح بازار نشان می‌دهد، ترجیح عمده معامله‌گران این بازار به انجام معاملات روزانه در شرایطی است که اصطلاحا بازار در استراحت به سر می‌برد. معاملاتی که با کمک برجسته‌سازی برخی اخبار و همچنین ایجاد جوهای هیجانی، سعی دارد تا در قیمت ارز، رفت و برگشت‌هایی ایجاد کند تا منبعی برای کسب سودهای محدود از طریق نوسان‌گیری شود.

عقبگرد نرخ دلار امریکا و یورو

روند هفتگی بازار ارز حکایت از کاهش نرخ دلار و یورو در صرافی‌های مجاز سطح کشور دارد. بررسی تغییرات نرخ ارز در شش روز فعالیت بازار (در هفته‌ای که گذشت)، بیانگر عقب‌نشینی شاخص ارزی و کاهش رفتارهای هیجانی در معاملات ارزی است. به گونه‌ای که با مدیریت بازار توسط سیاست‌گذار ارزی و تلاش بازارساز در جهت تامین نیاز واقعی بازار، شاهد کاهش بیش از ۵۰۰ تومانی نرخ دلار امریکا در صرافی‌های بانکی و مجاز سطح کشور بودیم. بر این اساس هر اسکناس دلار امریکا با کاهش ۵۷۹ تومانی نسبت به اولین روز هفته، به قیمت ۲۴۶۵۹ تومان در آخرین روز هفته به متقاضی دریافت ارز فروخته شد. عقب‌نشینی یک کاناله دلار در حالی است که دیگر ارز پرطرفدار بازار یعنی یورو نیز با روند کاهشی در طول هفته همراه شد. به گونه‌ای که هر اسکناسی یورو در صرافی‌های بانکی و مجاز سطح کشور به نرخ ۲۹۷۴۳ تومان در پایان هفته به متقاضی دریافت ارز فروخته شد که این رقم نسبت به نرخ ۳۰۴۴۷ تومانی شروع هفته، ۷۰۴ تومان ارزان شده است. قیمت هر اونس طلا با ۰.۳۰ درصد کاهش به ۱۶۹۲ دلار و ۴۳ سنت رسید. به گزارش رویترز، در حالی که رییس فدرال رزرو روز گذشته اظهار داشته که بالا رفتن سود اوراق قرضه شکل بی‌نظمی نداشته است، ارزش دلار و سوددهی اوراق قرضه دولت امریکا افزایش بیشتری را شاهد بوده و همین مساله سبب سقوط قیمت طلا به پایین‌ترین رقم حدود ۹ ماه گذشته شده است.

صعود پرقدرت دلار در معاملات خارجی

شاخص دلار پس از حدود دو هفته ارد یگر ۹۱۱ واحد گذشت. شاخص دلار که نرخ برابری آن در مقابل سبدی از ارزهای جهانی را اندازه می‌گیرد، در معاملات با ۰.۷۱ درصد افزایش نسبت به روز گذشته در سطح ۹۱.۵۸۸ واحد بسته شد. در تازه‌ترین دور از معاملات، پوند با ۰.۷۸ درصد کاهش نسبت به روز قبل خود و به ازای ۱.۳۹۱ دلار مبادله شد. یورو ۰.۴۷ درصد پایین رفت و با رفتن به کانال ۱.۱۹ به ۱.۱۹۸ دلار رسید. در معاملات بازارهای ارزی آسیایی، هر دلار با ۰.۸۶ درصد افزایش به ۱۰۷.۸۷۸ ین رسید. در برابر همتای استرالیایی، هر دلار امریکا به ازای ۱.۲۹۴ دلار مبادله شد. همچنین نرخ برابری دلار معادل ۶.۴۶۹ یوان چین اعلام شد. به گزارش رویترز، روابط انگلیس و اتحادیه اروپا یک بار دیگر بر سر مفاد توافق برگزیت متشنج شده و پس از آنکه انگلیس اعلام کرد به کنترل ورود و خروج مواد غذایی به ایرلند شمالی ادامه خواهد داد، اتحادیه اروپا این اقدام را محکوم کرد و ناقض توافق برگزیت دانست. طبق توافق برگزیت قرار بود تا ماه فوریه انگلیس کنترل گذرگاه‌ها را برای جلوگیری از هرج و مرج‌های احتمالی بر عهده گیرد اما دولت انگلیس اعلام کرد به صورت یکجانبه این اقدام را تا ماه سپتامبر تمدید کرد. ایرلند شمالی جزء بریتانیا و ایرلند جنوبی عضو اتحادیه اروپا است.

بیت‌کوین یک میلیون دلاری

مدیرعامل صرافی کراکن پیش‌بینی کرد قیمت بیت‌کوین تا ۱۰ سال آینده به یک میلیون دلار هم برسد. به گزارش بلومبرگ، جسی پاول، مدیرعامل صرافی کراکن با اشاره به اینکه ارزهای ملی به شکل فعلی خود نشان داده‌اند که دارای ضعف‌های زیادی هستند، پیش‌بینی کرد بیت‌کوین روزی به ارز غالب در مبادلات جهانی تبدیل شود. وی افزود: به نظرم چیزی که از طرفداران بیت‌کوین می‌شنوید این خواهد بود که بیت‌کوین تا ماه خواهد رفت، تا مریخ خواهد رفت و در نهایت هم به ارز غالب جهانی تبدیل خواهد شد. اشاره پاول به این گفته ایلان ماسک-بنیانگذار تسلا است که گفته بود دوج کوین تا ماه خواهد رفت. به گفته پاول، در کوتاه‌مدت مردم شاهد این هستند که ارزش بیت‌کوین در حال پیشی گرفتن از طلا است در نتیجه در ۱۰ سال آینده امکان رسیدن بیت‌کوین به قیمت یک میلیون دلار هم وجود دارد. طرفداران بیت‌کوین، این ارز را جایگزین خوبی برای ارزهای فیات می‌دانند. ارزش بیشتر ارزهای دیجیتالی با کاهش همراه شد. به گزارش سی‌ان‌بی‌سی، تیم بسکتبال دالاس ماوریکز که از پرطرفدارترین تیم‌های ورزشی امریکا محسوب می‌شود در بیانیه‌ای اعلام کرد از این پس هواداران باشگاه امکان خرید محصولات تبلیغاتی و تجهیزات ورزشی این باشگاه را با استفاده از ارزهای دیجیتالی بیت‌کوین و دوج کوین خواهند داشت. هدف از این اقدام، حرکت در مسیر فناوری‌های آینده عنوان شده است. شمار دیگری از شرکت‌های بزرگ جهان برای ورود به بازار رمزارزها اعلام آمادگی کرده‌اند.

اخبار

مسوولیت دارندگان درگاه‌های اجاره‌ای

افرادی که درگاه خود را اجاره می‌دهند مسوولیت‌های اجرایی آن را هم باید بپذیرند. برخی از این درگاه‌ها در حوزه‌های تخلفات و جرائم کیفری استفاده می‌شوند که مسوولیت سنگینی را متوجه دارنده درگاه می‌کند. مدیرعامل شرکت شاپرک درباره وجود برخی درگاه‌های اجاره‌ای گفت: در برخی اوقات شاهد این هستیم که یک ابزار پذیرش که عمدتا ابزارهای پذیرش اینترنتی هستند، از طرف دارندگان ابزار پذیرش به افراد دیگری که شغل مرتبطی ندارند، اجاره داده می‌شود. کاظم دهقان در گفت‌وگو با ایبنا تصریح کرد: طبیعتا برخی از تخلفات در این حوزه مربوط به عدم تطابق کد صنف ثبت شده در شرکت شاپرک با نوع فعالیتی که در آنجا صورت می‌گیرد است که در اینباره لازم است اشاره کنم با امکاناتی که در حال حاضر داریم و امکان رصد این حوزه و کشف رفتارهایی که کد صنف را با توجه به نوع فعالیت تشخیص می‌دهد وجود دارد، امکاناتی را به شرکت‌های پرداخت ارایه کردیم و اطلاعاتی به آنها دادیم که با این موضوع برخورد کنند. وی ادامه داد: طبیعتا افرادی که درگاه خود را اجاره می‌دهند مسوولیت‌های اجرایی آن را هم باید بپذیرند. برخی از این درگاه‌ها متاسفانه در حوزه‌های تخلفات و جرائم کیفری استفاده می‌شوند که مسوولیت‌های سنگینی را متوجه دارنده درگاه می‌کند. مدیرعامل شرکت شاپرک تاکید کرد: هر چند که با برخوردها و پایشی که در این حوزه بود عمده این موارد از شبکه پرداخت خارج شدند و به کانال جایگزین مهاجرت کردند، اما برای باقی مانده موارد، هم در حوزه درگاه‌های اجاره‌ای و هم کارت‌های اجاره‌ای باید توجه داشته باشند که مسوولیت سنگینی را بر ایشان به دنبال خواهد داشت.

مزایای حذف فیزیک کارت‌های بانکی

حذف فیزیک کارت‌های بانکی و پرداخت الکترونیکی بر بستر موبایل، امنیت پرداخت مشتریان را بالا می‌برد چرا که از کارت استفاده نمی‌شود؛ بنابراین ریسک کپی کردن کارت‌ها نیز کاهش می‌یابد. معاون بازاریابی و عملیات شرکت تجارت الکترونیکی ارتباط فردا با اشاره به تصمیم اخیر بانک مرکزی برای حذف فیزیک کارت‌ها و استفاده از بستر موبایلی گفت: این روش پرداخت، یکی از روش‌هایی

اخبار

روزهای بد بورس‌های جهانی رقم خورد

انتظـارات معامله گران برای افزایش نـرخ تورم پس از صحبت‌های رییس بانک مرکزی امریکا افزایش یافته است. جروم پاول گفته بازگشایی کسب و کارها که به تدریج در حال انجام شدن است منجر به افزایش نرخ تورم در کوتاه‌مدت خواهد شد. در اروپا هم نگرانی از وضعیت اقتصادی پس از انتظار آمار رشـد بخش خرده فروشی بیشتر شـده اسـت. در ماه ژانویه متوسط رشد بخش خرده‌فروشی در ۱۹ کشور عضو منطقه یورو منفی ۵.۹ درصد بوده که این رقم بزرگ‌ترین رشد منفی از ماه آوریل سال قبل تاکنون بوده است. فعالان بازار انتظار داشتند که این رشد حداکثر منفی ۱.۱ درصد اعلام شود. بحث‌های داغی بر سر مسیر آینده نرخ‌های بهره و نرخ‌های تورم در اقتصادهای بزرگ بین معامله‌گران وجود دارد. اگرچه تقریبا همه معامله‌گران روی اجتناب‌ناپذیر بودن افزایش تورم در ماه‌های آتی تاکید دارند اما برخی نگران‌اند تورم با روند فعلی از کنترل خارج شـود و بازگرداندن آن به محدوده‌های هـدف کار زمان بر و پرهزینه‌ای باشـد. بانک‌های مرکزی سراسـر جهان ناچار شده‌اند تا برای حمایـت از واحدهای مختلف اقتصادی و کاسـتن از تبعات اقتصادی کرونا دست به تزریق سنگین نقدینگی و کاهش شدید نرخ بهره بزنند به‌طوری که نرخ بهره در بسیاری از کشورها اکنون در محدوده صفر یا منفی قرار دارد. آرتور هوگان، تحلیلگر ارشد بازار سرمایه در موسسه نشنال سکیوریتیز کورپوریشن گفت: اکنون زمان آن رسـیده اسـت که توجه معامله گران و فعالان بازار به شاخص‌های بنیادی جلب شود. اخبار مربوط به ویروس امیدوار کننده‌تر از قبل هستند اگرچه هنوز تا خلاصی از آن فاصله زیادی داریم اما می‌توانیم ردپای بهبود تدریجی در بخش‌های مختلف را مشاهده کنیم. با توجه به حضور خوب و نیرومند سیاست‌گذاران پولی، بازارها کمتر نسبت به کافی نبودن سیاست‌های پولی و مالی برای حمایت از رشد اقتصادی نگران‌اند. در بورس امریکا وال استریت همه شاخص‌ها نزولی بودند؛ تا جایی که هر سه شاخص اصلی بورسی در سطح پایین‌تری از روز قبل خود بسته شدند. شاخص «داوجونز ایدانستریال اوریج» با ۱.۴۹ درصد کاهش نسـبت به روز قبل و در سطح ۳۰ هزار و ۹۶۵.۵۷ واحد بسته شد. شاخص «اس‌اند پی ۵۰۰» با ۱.۷۸ درصد کاهش تا سطح ۳۷۶۰.۱۸ واحدی پایین رفت و دیگر شاخص مهم بورسی امریکا یعنی «نزدک کامپوزیت» با ۱.۹۶ درصد ریزش در سـطح ۱۲ هزار و ۷۷۰.۸۲ واحدی بسته شد. در معاملات بازارهای بورس در اروپا، شـاخص «فوتسی ۱۰۰» بورس لندن با ۰.۳۷ درصد ریزش نسـبت به روز قبل و در سطح ۶۶۵۰.۸۸ واحد بسته شد. شاخص «دکس ۳۰» بورس فرانکفورت در آلمان با کاهش ۰.۱۷ درصدی و ایستادن در سطح ۱۴ هزار و ۵۶.۳۴ واحدی به کار خود خاتمه داد و شاخص «کک ۴۰» بورس پاریس با پیشروی ۰.۰۱ درصدی در سطح ۵۸۳۰.۶۵ واحد بسته شـد. در مادرید شاخص «ایبکس ۳۵» ۰.۳ درصد بالا رفت و به ۸۳۵۴ واحد رسید. در معاملات بورس‌های آسیا، شاخص‌ها عملکرد بدی داشتند؛ تا جایی که شاخص «نیک کی ۲۲۵» بورس توکیو ژاپن با ریزش ۲.۱۳ درصدی تا سـطح ۲۸ هزار و ۹۳۰.۱۱ واحدی پایین رفت. شاخص «هانگ سنگ» بورس هنگ کنگ ۲.۱۵ درصد پایین رفت و در سطح ۲۹ هزار و ۲۳۶.۷۹ واحد بسـته شد. در چین شاخص «شانگهای کامپوزیت» افت ۳.۱۵ درصدی را تجربه کرد و در سطح ۵۲۸۰.۷۱ واحد بسته شد. در استرالیا شاخص «اس‌اند پی اس‌اند ایکس ۲۰۰» بورس سیدنی با ۰.۸۴ درصد کاهش و ایسـتادن در سطح ۶۷۶۰.۷۱ واحدی به کار خود خاتمه داد. در بین دیگر شـاخص‌های مهم آسیایی، شاخص «تاپیکس» ژاپن نزولی بود.

قیمت عادلانه مهم‌ترین مزیت عرضه بورسی املاک

امیر گلگیر، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با کالا خبر گفت: نخستین عرضه‌های املاک در بورس کالا، مربـوط به املاک مازاد بانک‌هـا و نهادهای دولتی بود که موفقیت‌آمیز رقم خورد و پس از تجربه موفق عرضه املاک نهادها، شـاهد پذیرش و درخواست عرضه یک ملک تجاری بخش خصوصی در بازار معاملات املاک و مسـتغلات بورس کالا هسـتیم. این برای نخستین بار اسـت که یک فرد حقیقی ملکی را جهت عرضه در بورس کالا پذیرش کرده است. گلگیر اظهار داشت: قطعا شفافیت بزرگ‌ترین عامل در هر معامله‌ای است و با عرضه املاک در بورس کالا شـفافیت قیمتی به عنوان اولین مزیت مطرح می‌شود چرا که فرآیند معاملات و کشف قیمت‌های عادلانه در تالار املاک و مستغلات بورس کالا رقم می‌خورد. مزیت دیگر کاهش هزینه مبادلات املاک است و این هزینه در بورس نسبت به ارقامی که در بازار سنتی اتفاق می‌افتد قابل مقایسه نبوده و کارمزد ناچیزی است که از سوی طرفین معاملات پرداخت می‌شود. این کارشناس بازار سرمایه خاطرنشان کرد: عرضه املاک بانک‌ها، نهادهای دولتی و حتی شهرداری‌ها در بورس کالا سبب رهایی این نهادها از مباحث مربوط به تشریفات مزایده می‌شود. مدیر بورس کالا و انرژی کارگزاری صبا تامین با بیان این نکته که مزیت دیگر عرضه املاک در بورس کالا را می‌توان به در دسـترس عموم بودن این عرضه‌ها و شرایط برابر برای همه اشاره کرد گفت: با عرضه املاک در بورس کالا تمامی مشخصات برای عموم قابل نمایش بوده و به جهت شفافیت موجود، تصمیم‌گیری برای افراد را آسان کرده است. علاوه بر این فرآیند بازاریابی در این شیوه برای عرضه کنندگان آسان‌تر شده و بازاریابی عمده‌ای برای املاک شکل می‌گیرد. این کارشناس بازار سرمایه در ادامه اظهار داشت: بازار وسیعی برای عرضه املاک پیش بینی شـده و با مطرح شدن فروش متری مسکن در بورس کالا و به واسطه بازار پر تقاضای مسکن، چشم‌انداز این بازار را می‌توان بسیار مثبت دید. البته هر گونه مانعی در روند این معاملات بـه مرور و با افزایش سطح عرضه‌ها، نمایان و برطرف خواهد شد و می‌توان بازار خوبی را برای تابلوی مسکن بورس کالا متصور بود.

تنها یک روز سبز در قبال سرخ‌پوشی چهار روزه

نایاب شدن نقدینگی در بازار سهام

تغییر وزنه سهام به سمت و سوی اوراق مرابحه عام دولت موجب شد تا نقدینگی بازار کم شود

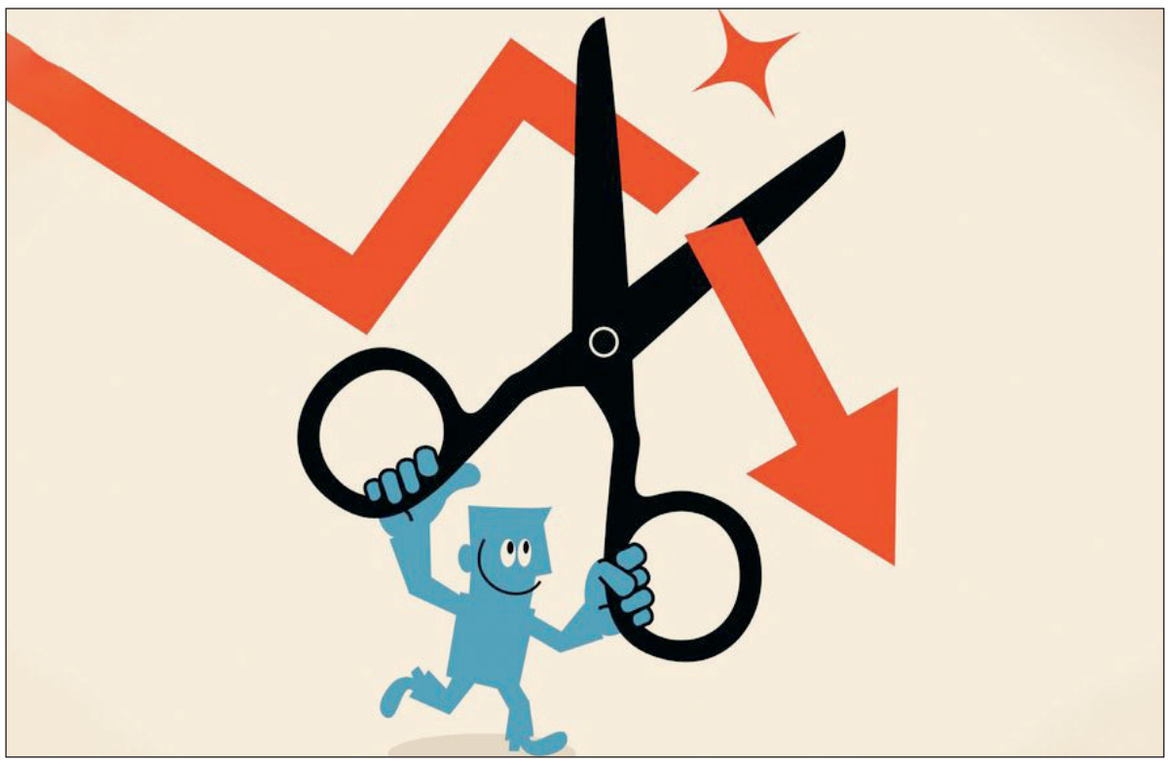

گروه بورس |
به دنبال حمایت ویژه مسوولان دولتی از ابتدای سال جاری، بازار سـرمایه میزبان حجم بسیار عمده‌ای از نقدینگی‌های خـرد و عمده مردم بـوده و با رکورد شکنی‌های مداوم شـاخص کل بازار پس از گذشت زمانی تعداد سهامداران بورس از حدود ۲۰۰ هزار نفر به بیش از چهار میلیون نفر البته، بدون احتساب افراد دارای سهام عدالت رسید اما در پی تغییر مسیر بازار و شروع روندهای نزولی آن دسته از سهامدارانی که بدون آگاهی و دانش کافی به‌رغم هشدارهای مکرر وارد این بازار شده بودند متحمل ضررهای سنگینی شدند و ریزش‌های بدون وقفه شاخص کل بازار آنها را مجاب کرد که سـهام خود را به فروش برسانند و سرمایه خود را به بازاری دیگر منتقل کنند اما در این میان بسیاری از سهامداران سعی دارند پول خود را در همان بازار سـرمایه خرج کنند و به سمت وسوی هر سهم و اوراقی می‌روند.

با بررسی کوتاه در بازار سـهام متوجه می‌شویم که این روزها وزنه معامله به سمت وسوی اوراق مرابحه عام دولت سنگین شده و بخش هنگفتی از نقدینگی موجود در بازار به سـمت خرید این اوراق رفته است که براساس پیش بینی‌ها این روند تا میانه‌های هفته جاری ادامـه دار خواهد بود و اگر این پیش بینی رخ دهد شاهد یک بازار با کمی تعادل نسبی خواهیم بود. دولت طی چندین هفته گذشته سعی دارد با روزانه گسـترده‌ای از اوراق را در بازار کند و این موضوع در کنار سرخ پوشی بازار سرمایه قرار گرفته تا بورس‌بازان با فروش سـهام نسـبت به تزریق بخشـی از آن به صندوق‌ها اقدام کنند.

البته طی هفته آینده نیز فروش این اوراق ادامه دارد و براساس اطلاعیه ۱۱ اسفندماه فرابورس فروش اوراق مرابحه عام دولت تا ۱۸ اسـفندماه یعنی میانه‌های هفته جاری ادامه دارد.

مسـوولان دولتی تاکنـون بخش قابـل توجهی از اوراق را فروخته‌انـد و تنها بخش کوچکی از آن باقی مانده اسـت. برای نمونه طی روز چهارشـنبه هفته گذشته که بازار کمی وضعیت متعادلی داشت دولت ۲۰ هزار میلیارد تومان اوراق در بازار به فروش رساند و این موضوع در حالی اسـت که ارزش معاملات در بازار سهام در آخرین روز هفته گذشته ۳۱ هزار میلیارد تومان بوده و مشخص است که ۲۰ هزار میلیارد تومان آن متعلق به اوراق یا همان نماد اراد و باقی مانده که حدوود ۱۱ هزار میلیارد تومان است متعلق به بورس و فرابورس با در نظر گرفتن معاملات اسـناد خزانه اسلامی بوده است.

خرید بخشـی از سهام توسـط صندوق‌های درآمد ثابت، بخش عمده‌ای از منابع خرید اوراق از دولت را تامیـن می‌کند و تا زمانی که این حجم از اوراق در بازار عرضه می‌شود و صندوق‌های بزرگ بازار مشغول خرید آن هسـتند، بازار سـرمایه با مشکل کمبود نقدینگی رو به رو است.

این موضوع در حالی رخ می‌دهـد که بورس تهران همیشه حرکتی روبه جلو فارغ از عواملی مانند دلار به نقدینگی نیازمند اسـت و طی هفته‌ها و روزهای گذشته این نقدینگی‌ها به سمت و سوی اوراق دولت رفته است. این تغییر نیز دارای دلیل است و این روند کاهشـی بازار سرمایه سـهامداران خود را به سمت صندوق‌های درآمـد ثابت هل داده و این صندوق‌ها نیز ملزم به خرید اوراق هستند. البته اخیرا با تصویب هیات مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار حد نصاب سرمایه‌گذاری صندوق‌های سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت در سـهام افزایـش یافت. زیرا روند کاهشی بازار سرمایه سـهام داران را به سمت صندوق‌های درآمد ثابت سوق داده و این صندوق‌ها ملزم به خرید اوراق هستند.

در نهایت باید گفت مشـکل بازار غیـر ارزنده بودن نیست بلکه حضور صندوق‌های بزرگ در بازار بدهی اسـت که تمام منابع را صرف خریـد اوراق از دولت می‌کنند و با اتمام این پروسـه، این فشار برداشته و بازار متعادل می‌شود.

سرخ پوشی ۴ روزه شاخص

در هفتـه‌ای که گذشـت بازار سـرمایه چهـار روز سرخ‌پوش و تنها یک روز سبزپوش شد. سه شنبه ۱۲ اسـفند ماه، بازار پس از افت‌های پی در پی بالاخره، هرچند اندک اما رنگ رشـد به خود گرفت معادل با چهار هزار واحد. با این حال دلخوشـی سهامداران بیـش از یک روز دوام نداشـت و آخرین روز هفته با افت هشت هزار واحدی شاخص همراه شد. این روند نشـان از آن دارد که همچنان احـوال بازار ناخوش است. همچنان بی اعتمادی و خستگی سهامداران گریبان‌گیر حال و روز بازار بوده و طرح‌های جدیدی که برای بهبود بازار اتخاذ می‌شوند تا کنون جز نتیجه عکس به همراه نداشتند.

شاخص کل بورس در مجموع ۱۶ هزار واحد افت کرد و از ارتفاع یک میلیون و ۱۹۳ هزار واحد به ارتفاع یک میلیون و ۱۷۷ هزار واحد رسید. شاخص کل هم وزن نیز با شیب کمی روندی نزولی را طی کرد. همچنین شاخص کل فرابورس دو روز اول هفته شاهد افت و سـه روز دیگر را با رشد مواجه شـد و در مجموع دو واحد افت کرد.

تغییر مالکیت حقیقی و حقوقی

در هفته‌ای که گذشت تغییر مالکیت به نفع حقوقی بود و هیچ روزی بازار شـاهد ورود پول حقیقی نبود. در مجموع حقیقی‌ها بیش از سه هزار میلیارد تومان از بازار خارج کردند. گروه‌های «بانک‌ها و موسسات اعتباری»، «فلزات اساسی» و «فرآورده‌های نفتی» به ترتیب بیشترین تغییر مالکیت حقیقی به حقوقی را ثبت کردند. از طرف دیگر بیشترین تغییر مالکیت حقوقی بـه حقیقی به ترتیب متعلـق به گروه‌های «اطلاعـات و ارتباطات»، «سـایر محصولات کانی غیرفلزی» و «منسوجات» بود.

گفتنی است بیشـترین ورود پول حقیقی به ترتیب متعلق به نمادهای «اپال»، «سـصوفی»، «کاوه»، «دسـانکو»، «کپشیر» و «کسـعدی» بود. از طرف دیگر بیشترین خروج پول حقیقی به ترتیب متعلق به نمادهای «وتجارت»، «فملی»، «شپنا»، «شستا»، «فولاد» و «وسپهر» بود.

ارزش معاملات در روزهای پایانی هفته‌ای که گذشت، کمی بهبود یافت اما در مجموع چنگی به دل نمی‌زد. متوسـط ارزش معامـلات این هفته به سـه هزار و ۳۶۵ میلیارد تومان رسید. همچنین بیشترین ارزش معاملات با چهار هزار و ۴۴۹ میلیارد تومان متعلق به روز سه شنبه، ۱۲ اسفند ماه بود.

وضعیت صنایع مختلف

بیشـترین معاملات بورس و فرابـورس در هفته‌ای که گذشـت به گروه «فلزات اساسی» تعلق داشت به‌طوری که دو هـزار و ۳۱۸ میلیارد تومان فقط در این بخش جا به جا شـد، گروه «استخراج کانه‌های فلزی» با معاملات هـزار و ۸۵۱ میلیارد تومانی دوم شد و «بانک‌ها و موسسات اعتباری» در جایگاه سوم قرار گرفت.

پربازده‌تریـن گروه‌هـا به ترتیب «منسـوجات» با ۵.۲ درصـد، «محصولات کاغذی» بـا ۱.۷ درصد و «استخراج زغال سـنگ» با ۱.۴ درصد بازدهی ثبت شدند. از طرف دیگر کم بازده‌ترین گروه‌ها به ترتیب «مخابـرات» با منفـی ۴.۳ درصد، «شـرکت‌های چندرشـته‌ای صنعتـی» بـا منفـی ۳.۹ درصد و «محصولات چوبی» بـا منفی ۳.۶ درصـد به ثبت رسیدند.

بازار سهام در هفته‌ای که گذشت

محمد علی دهقان دهنوی، سخنگوی شورای عالی بورس، روز ۱۲ اسـفند ماه در دویسـت و ششمین جلسه شـورای عالی بورس یکی از موضوعات مهم مطرح شده در این جلسه را تصویب پیشنهادی عنوان کرد که حاصل ارزیابی و پیشنهاد سازمان بورس در قالب فعالیت صندوق توسعه بازار است.

رییس سـازمان بورس و اوراق بهادار رسالت و هدف صندوق توسعه بازار را کمک به پایداری و ثبات بازار عنوان کرد و گفت: پیشـنهادی مبنـی بر حمایت از سـهامداران خرد بـرای روند آینده بـازار مطرح شد. براساس این پیشنهاد، سهامدارانی که در تاریخ امروز ارزش پورتفوی آنها ۱۰ میلیون تومان یا کمتر اسـت و ورود آنها به بازار سرمایه در سال جاری تا به امروز اتفاق افتاده است، بتوانند روی پورتفوی سهام خود نوعی ضمانت حداقل بازدهی از صندوق توسعه دریافت کنند.

محسن خدابخش، مدیر نظارت بر بورس‌های سازمان بورس اظهار داشـت: تاکید طـرح حمایت صندوق توسعه بازار از سهامداران خرد بر ایجاد دید بلندمدت برای سـرمایه‌گذاری در بازار سـرمایه و در راستای حمایت از سـهامداران خردی است که امسال وارد بازار شده‌اند.

وی جامعه آماری این طرح را حدود ۴ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر ذکر کرد و گفت: از بین افرادی که از ابتدای سال ۹۹ اولین معامله خود را انجام دادند و تعداد آنها به ۶ میلیون و ۱۰۰ هزار نفر می‌رسد، حدود ۴ میلیون و ۵۰۰ هزار نفـر دارای پرتفوی کمتر از ۱۰ میلیون تومان هستند که در راستای رفع نگرانی‌ها و انتفاع این افراد از سود بازار سرمایه، مقرر شد که یک اختیار فروش در سررسید اردیبهشت ۱۴۰۱ برای این افراد منتشر شود. مدیر عامل بورس تهران، علی صحرایی گفت: فلزات اساسـی، فولادی‌ها و پتروشیمی‌ها به لحاظ ارزندگی مشکل بنیادی ندارند و قاطبه بازار از جمله ۳۶ شرکت سهام عدالتی را همین‌ها تشکیل می‌دهنـد. مدیر عامـل بورس تهـران، ابهام و عدم اطمینان را مساله اصلی بازار در وضعیت فعلی دانست و افزود: در کنار این مسـاله نـرخ ارز و برخی اخبار منتشره درمورد آن دایم به بازار پیام کاهش می‌دهد و این مسـاله در خروج یا عدم خروج سهامداران در بازار نقش دارد.

محمد عطایی، مدیر نظارت بر کارگزاران سـازمان بورس و اوراق بهادار در خصوص نحوه تسویه اعتبارات شرکت‌های کارگزاری گفت: مقررات ناظر بر فعالیت شـرکت‌های کارگزاری در حوزه معاملات اعتباری اوراق بهادار شامل الزامات دستورالعمل‌های خرید اعتباری و کفایت سرمایه در تمام سال و نه در پایان سال و به‌طور مستمر و یکسـان اعمال شده و مورد نظارت قرار می‌گیرند. به گفته محمد عطایی، مراجع نظارتی الزامی برای تسویه اعتبارات کارگزاری‌های فعال در بازار سرمایه در پایان سال مالی شرکت‌های کارگزاری ندارند.

راضیـه صباغیان، مدیـر نظارت بـر نهادهای مالی سازمان بورس و اوراق بهادار با اشاره به اینکه مدیریت عرضه و تقاضای سـهام در بازار به واسـطه فعالیت صندوق‌های سرمایه‌گذاری از مهم‌ترین مسائل امروز بازار سرمایه اسـت، گفت: در جلساتی که با حضور ریاست و اعضای محترم هیات مدیره سازمان بورس و اوراق بهـادار و سـرمایه‌گذاران حقیقی و حقوقی برگزار شد، دغدغه‌ای با موضوع بازنگری حد نصاب سرمایه‌گذاری در سهام صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت مطرح شد.

باغیان افزود: بر این اسـاس سـازمان بورس و اوراق بهادار با هدف بهبود فرآیند داد و ستد سهام و تسهیل تزریق بخشی از سپرده‌های بانکی به معاملات سهام مقرر کرد، سرمایه‌گذاری در سهام برای صندوق‌های سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت مجدداً الزامی شود.

جواد عشـقی نژاد، عضو هیات مدیره شرکت بورس تهـران در خصوص مصوبه شـورای عالـی بورس و حمایت از سهامداران حقیقی گفت: تصمیم شورای عالی بورس برای حمایت از سرمایه‌گذاران حقیقی در واقع این امر را منعکس می‌کند که بازار در بلندمدت سودده خواهد بود و این مساله‌ای است که نهاد ناظر نیز بر آن صحه می‌گذارد.

جواد عشـقی نژاد بیان داشـت: این تصمیم بسیار درستی است اما مطلوبیت آن وقتی نمایان می‌شود که سـایر نهادهای تصمیم گیر کلان اقتصادی نیز همراه با تصمیمات شـورای عالی بـورس مبنی بر حمایت از سهامداران حقیقی همراه باشند. لازم است سایر سیاست‌گذاری‌های پولی و اقتصادی نیز همراه با شورای عالی بورس در هر تصمیم‌گیری و اجرای آن، منافع سهامداران خرد را در نظر بگیرند.

حسین فهیمی، مدیرعامل شـرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسـویه گفت: مجوز استفاده از امکان توثیق مکانیزه سـهام جهت دریافت کارت اعتباری و تسـهیلات بانکی، پیش از این تنها برای مشـمولان سـهام عدالت راه‌اندازی شـده بود و به تازگی هیات مدیره سـازمان بورس و اوراق بهادار، مجوز استفاده از این امکان را برای سایر سهامداران نیز صادر کرد.

فهیمی توضیح داد: تمامی بانک‌ها و موسسات مالی اعتباری قادر خواهند بود با اسـتفاده از زیرساخت توثیق مکانیزه سـهام در شـرکت سـپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسـویه وجـوه، امکان وثیقه سـهام بدون مراجعه حضوری و مـدارک کاغذی را برای مشتریان خود فراهم کرده و نسبت به ارایه کارت اعتباری یا تسـهیلات به مشتریان خود اقدام کنند.

میرصانعی، دبیر کل کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار از نبود الزام برای تسـویه اعتبارات مشتریان کارگزاری‌ها تا پایان سـال خبر داد و عنوان کرد که نه در قوانین وضع شده توسط سازمان بورس اوراق بهادار و نه در قراردادهـا و ضوابط کانون کارگزاران الزامی برای تسویه اعتبارات کارگزاری‌های فعال در بازار سرمایه تا پایان سال مالی وجود ندارد.

میرصانعی در پاسخ به این سوال که این موضوع چه تاثیری بر روند بازار سـرمایه خواهد داشـت، گفت: طبیعتا هر چقدر میزان تسویه اعتبارات بیشتر باشد، یعنی عملا مشتریان موظف هسـتند برای بازپس دادن این اعتبارات به فروش سهام خود اقدام کنند. به این ترتیب هر چه میزان تسویه اعتبارات بالاتر باشد، عرضه سهام تشدید شده و روند قیمتی سهام را تحت تاثیر قرار خواهد داد.

در روز یکشـنبه خبر عرضه اولیه سهام شرکت ریل پرداز نوآفرین با نماد «حآفرین» منتشر شد. قرار بر عرضه تعداد ۷۴۲ میلیون سـهم «حآفرین» معادل ۱۰ درصد از سهام شرکت، چهارشنبه (۱۳ اسفندماه) در فرابورس ایران بود.

اما این عرضه اولیه در روز سه شنبه بدون اعلام رسمی دلایل آن، لغو و به زمان دیگری موکول شد. قرار بود در این عرضه اولیه به هر کد معاملاتی حداکثر ۷۰۰ سـهم در دامنه قیمتی پنج هزار و ۲۸۵ ریال تا پنج هزار و ۳۸۵ ریال تعلق و از این تعداد، ۶۶۸ میلیون و ۵۲۰ هزار سهم در فرآیند کشف قیمت جهت عرضه به عموم اختصاص یابد و تعداد ۷۴ میلیون و ۲۸۰ هزار سـهم این شـرکت نیز در روز پس از عرضه اولیه به صندوق‌ها با ضریب تخصیصی بازاری هر دارنده واحد صندوق تعلق گیرد.

معاملات آتی نقره نیز از سـاعت ۱۰ و ۳۰ دقیقه روز سه شـنبه به‌طور آزمایشـی در بورس کالای ایران آغاز شد که در ۵ دقیقه نخسـت این معاملات و در استقبال سرمایه‌گذاران ۲۱۶ قرارداد آتی نقره ثبت شده است. هر قرارداد آتی نقره ۱۰۰ گرم، استاندارد کالا به صورت ساچمه مطابق استاندارد ۹۹۹ و حد نوسان قیمت مثبت و منفی ۵ درصد نسبت به قیمت تسویه روز قبل است؛ قیمت تسویه در روز سررسید بر مبنای قیمت روز جهانی نقره و نرخ ارز سنا خواهد بود.

محمدرضا شـاه نظـری، مدیریت نظـارت بر بازار گفت: به منظور ارتقای سـلامت بازار سرمایه و در راسـتای صیانت از حقوق سـهامداران و با توجه به ماده ۷ دسـتورالعمل انضباطی کارگـزاران و ماده ۱۲ دستورالعمل اجرایی معاملات برخط، مدیریت نظارت بـازار با توجه به تأثیـر قابل ملاحظه برخی اقدامـات معامله‌گران بـر روند معامـلات اقدام به مسـدود نمودن ۳ ایسـتگاه معاملاتی و ۴۲ مورد دسترسـی برخط سـهامداران طی هفته گذشته نموده اسـت که مـواردی از جمله ورود سـفارش خرید یا فروش و اقدام معامله در سمت دیگر، حذف نامتعارف سفارش، سفارش‌های متعدد کم حجم و معامله متفاوت با جریان بازار از دلایل این اقدامات بوده و در برخی موارد نیز به کارگزاران مربوطه تذکر داده شده است.

همایـون دارابی، مدیرعامل شـرکت سـبدگردان داریوش در خصوص مصوبات شـبانه شورای عالی بورس بیان داشت: بر اساس این مصوبه، افراد حقیقی همچنان مانند گذشته مورد حمایت نهاد ناظر قرار گرفته‌اند.

در گذشته نیز، این حمایت‌ها به شکل‌های مختلفی صـورت می‌پذیرفت مانند روزهایـی که صف‌های فروش به حمایت بازارگردان‌ها متعادل می‌شـد یا مثلا در مواردی که بازار منفی بود و اجازه انتشار اوراق تبعی صادر می‌شد. وی ادامه داد: سهامداران حقیقی به عنوان قشـر وسـیعی از دارنـدگان اوراق بهادار در بازار سـرمایه، به دلیل ترس‌هـای به وجود آمده نقدینگی خود را جابه‌جا و به بازارهای موازی تمایل پیدا می‌کنند که بازدهی مناسبی نخواهند داشت و این روند حمایتی می‌تواند انگیزه‌ای برای ثبات آنها در بازار سرمایه شود.

بورس

هیچ کالایی در بورس کالا مشمول قیمت‌گذاری دستوری نیست

حامد سـلطانی نژاد، مدیرعامل بـورس کالای ایران در گفت‌وگو بـا ایلنا گفت: با اتفاقاتی که اخیرا رخ داد همگان به این جمع بندی رسیدند که قیمت‌گذاری دستوری در بورس امکان‌پذیر نیست و در حال حاضر در بورس کالا، هیچ کالایی مشـمول قیمت‌گذاری دستوری نیست. وی درباره ورود معاملات خودرو به بورس کالا اظهار داشت: ورود خودرو به بازار سرمایه طرح مجلس بوده و نمایندگان در حال پیگیری این موضوع هستند. این مقام مسوول درباره زمان اجرایی شدن این طرح مجلس گفت: در مجلس، کمیسیون صنایع نقطه نظراتی درباره اصلاح طرح اولیه داشت و به همین دلیل در حال بررسـی است و اجرایی شدن آن به زمان تصویب این طرح در مجلس بستگی دارد. مدیرعامل بورس کالای ایران همچنین با اشـاره به انتقادات کارشناسان و مسوولان از جمله وزیر اقتصاد به دستوری بودن قیمت‌ها در بورس گفت: با اتفاقاتی که اخیرا رخ داد همگان به این جمع بندی رسیدند که قیمت گذاری دستوری در بورس امکان پذیر نیست. سـلطانی نژاد ادامه داد: در حال حاضر در بورس کالا هیچ کالایی مشمول قیمت‌گذاری دستوری نیست.

معامله تیکت‌های حمل و نقل

وی همچنین با اشاره به عرضه ظرفیت‌های صنعت حمـل و نقل ریلی در بـورس کالا گفت: با امضای تفاهمنامه با راه آهن جمهوری اسلامی ایران، این امکان بـرای صاحبان کالا فراهم خواهد شـد که تیکت‌های حمل و نقل یا حواله‌های حمل و نقلی در بخش ریلی را با بهترین قیمت در بورس خریداری کنند و حمل و نقـل محصول و بار خود را با قیمت رقابتی انجام دهند. مدیرعامل بورس کالا ادامه داد: در این بستر معاملات هم به شکل مناقصه و هم به شکل مزایده امکان‌پذیر است.

بازار سرمایه باید شناور باشد

مهدی رباطی، مدیرعامل کارگزاری بورس بیمه ایران در ویبنار بررسی مهم‌ترین چالش‌های بازار سرمایه و راه‌های برون رفت از آن که با همکاری کارگزاری بورس بیمه ایران و اندیشکده سیاست‌گذاری اقتصادی تهران برگزار شد، گفت: کاهش صادرات نفت باعث شد تا دولت بورس را به عنوان منبعی برای تامین مالی نگاه کند که از این طریق هوای تنفسی برای اقتصاد کشور ایجاد شود. نگاه دولت در ایران به بورس کوتاه‌مدت بود که ترکیب این نگاه با هدف تامین مالی باعث شـد تا عده زیادی وارد بورس شـوند و نیاز کوتاه‌مدت خود را رفع و بازار را به حال خود رها کنیم. وی ادامه داد: ارزش معاملات بازار سرمایه اواخر سـال ۹۶ تا اواسط سال ۹۷ معادل ۱۰۰ میلیارد تومان بوده اسـت اما طی یک‌سال رشد ۱۰۰ درصدی پیدا کرد و در کنار این موضوع تاکنون پیشرفت فنی و تکنولوژیکی در جهت توسعه ابزارهای مالی برای کاهش ریسک سهامداران انجام نشده است. بورس مثل یک چاه نفت به عنوان منبع درآمدی جذاب برای دولت کشف شـد اما سیاست گذاران شناخت و آگاهی از بازار سرمایه نداشتند. رباطی با بیان اینکه هر روند مثبتی و منفـی در بازارهای مالی زمانی به پایان می‌رسد، گفت: از همین جهت ریزش بورس قابل پیش بینی بود. نقد شـوندگی بازار یکی از مهم‌ترین مزیت بورس نسـبت به سایر بازارها اسـت که در این زمینه دولت باید سـعی می‌گرد تا مانع خروج پول از بورس می‌شد که باید پیش از سقوط و ترکیدن حباب بورس برای بحران برنامه‌ریزی انجام می‌گرفت. حباب زمانی در بازارها می‌ترکد که خریدار جدیدی در بازارها وجود نداشته باشد. مدیر عامل کارگزاری بورس بیمه ایران ادامه داد: بازار سرمایه تابع حرف و وعده نیست و تنها کاری که سیاسـت گذار باید در این زمینه انجام دهد این است که نقش تنظیم‌گری و مدیریتی ساختارهای بازار برای آمادگی در بحران‌ها را به خوبی ایفا کند. وی ادامه داد: دامنه نوسان نامتقارن در شروع بحران‌ها در بازارهای سرمایه مورد استفاده قرار می‌گیرد نه زمانی که بازار سـرمایه ایران حدود ۷۰ تا ۸۰ درصد سقوط کرده است. دامنه نوسان نامتقارن نقد شوندگی بازار را به زیر صفر رساند و بازار سرمایه باید شناور باشد. دامنه نوسان نامتقارن تصمیم غلطی بود که باعث شد تا به تعادل رسیدن بازار به تاخیر بیفتد و موجب بالاتر رفتن ریسـک معاملاتی و نقد شوندگی بازار شود. بورس به دلیل خروج نقدینگی زیاد و کاهش حجم معاملات هنوز به رسیدن تعادل فاصله دارد. رباطی افزود: برای بهبود بازار باید دامنه نوسان به حالت عادی خود برگردد تا مانع خروج پول از بورس شود. اقدام دیگر در این زمینه حذف کردن پیش بینی سود است که در کنار این دو مورد باید توسعه نهادهای مالی نیز به صورت جدی دنبال شود که مردم خودشان مستقیم وارد بازار نشوند تا ریسک بازار کاهش پیدا کند. وی ادامه داد: کاهش نرخ بهره بانکی نه به صلاح اقتصاد کلان و نه بازار سرمایه است زیرا، موجب تورمی شدن اقتصاد می‌شود. در شرایط فعلی کاری برای نجات بازار نمی‌توان انجام داد به جز اینکه ساختارهای بازار را به سـمت الگوهای جهانی حرکت دهیم. مدیر عامل کارگزاری بـورس بیمه ایران گفت: تا زمانی که متغیرهای واقعی اقتصادی تغییر نکند، اتفاق خاصی در بازار سرمایه رخ نخواهد داد. در وضعیت فعلی اقتصاد ایران اگر نرخ ارز دوباره سرکوب شود، بازار سرمایه به یک رکود عمیق و بلندمدت خواهد رفت. وی با بیان اینکه عمده صنایع کشور از سرکوب نرخ ارز آسیب می‌بینند، تصریح کرد: در افق یک‌ساله انتظار بهبود برای بورس را نخواهیم داشت و بازار شـرایط رکودی خود را طی خواهد کرد مگر اینکه شرایط تورمی تداوم پیدا کند، روابط سیاسـی بهبود و تحریم‌ها برداشته شود و دلار سرکوب نشود. رباطی در پایان سخنانش مطرح کرد که دلار در سال آینده حداقل بین ۱۹ تا ۲۳ هزار تومان و حداکثر ۲۷ هزار تومان خواهد بود. همچنین، سال آینده بازار رمزارزها بالاترین بازدهی را نسبت به سایر بازارها خواهند داشت.

ادامه از صفحه اول

پاپ در عراق

طی چند روز اخیر تدابیر امنیتی شدیدی در عراق مخصوصا بغداد اتخاذ شده است که به مشکلاتی همچون تشدید ترافیک منجر شد. تردد پاپ در عراق عمدتا با هواپیما و بالگرد صورت خواهد گرفت و گفته می‌شود یکی از دلایل آن امکان مراقبت و حفاظت امنیتی بیشتر است. درگیری‌های اخیر عراق و چند حادثه امنیتی به تردیدها در انجام سفر دامن زده بود، اما واتیکان اعلام کرد سفر تحت هر شرایطی انجام می‌شود. این اولین سفر خارجی پاپ از زمان جهان‌گیری ویروس کروناست. سفر پاپ در مجامع فرهنگی و سیاسی عراق هم بازتاب‌هایی داشته است، از شیخ همام حمودی رییس مجلس اعلای اسلامی عراق، که با انتشار پیامی سفر پاپ فرانسیس رهبر کاتولیک‌های جهان به عراق را نشانه جایگاه تمدنی و تاریخی عراق دانست و دیدار پاپ با آیت‌الله سیستانی مرجع عالی شیعیان عراق را تاکیدی بر جایگاه عظیم اسلامی و نقش بزرگ عراق در نهادینه کردن ارزش‌های مبتنی بر برادری، عدالت و صلح و پیامی تاریخی توصیف کرد که بر اساس آن ملت‌ها با امنیت و تسامح در کنار هم همزیستی داشته باشند و فردایی روشن را بسازند تا رهبر کلیسای آشوری کلدانی عراق پاتریک لوئیس رافائل ساکو که گفته همه عراقی‌ها مشتاق دیدار پاپ از عراق هستند و نه فقط مسیحیان! غلام‌رضا اباذری رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در بغداد هم با انتشار توییتی درباره سفر پاپ فرانسیس رهبر کاتولیک‌های جهان به عراق، این سفر را نشانه تمدن ریشه‌دار عراق، تاریخ، مرجعیت، حوزه علمیه و نقش مهم این کشور در منطقه و جهان توصیف کرد. اما سفر پاپ در شبکه‌های اجتماعی عراق هم بازتاب‌هایی متفاوت داشت و کاربران عراقی از زوایای مختلفی به این سفر پرداخته‌اند، از جمله به عنوان مثال شماری از مردم عراق دولت عراق را که طی روزهای اخیر به پاک‌سازی و زیباسازی خیابان‌های بغداد اهتمام داشته مورد انتقاد قرار دادند و خواستار چنین تلاش‌هایی در تمام مدت سال شدند. بغداد پایتخت کشور عراق سال‌هاست که با مشکلاتی همچون ترافیک، جمع‌آوری زباله، قطع مکرر برق و نظایر آن مواجه است و مردم مسوولان را به کوتاهی در مقابل نیازهای ضروری عمومی متهم می‌کنند. پاپ فرانسیس روز گذشته در آستانه پرواز به سمت عراق در توئیتی نوشت: فردا برای سفر سه روزه عازم عراق می‌شوم. من مدت‌هاست که می‌خواهم با این مردمی که این همه رنج دیده‌اند، ملاقات کنم. من از شما می‌خواهم که این سفر را با دعا همراهی کنید، تا این دیدار به بهترین شکل ممکن انجام شود و ثمرات مورد نظر را به بار آورد. وزیر خارجه عراق نیز در مصاحبه‌ای پیش از ورود پاپ ابراز داشت که تمام مقدمات ورود سفر به عراق مهیا شده است. برخی گروه‌های مخالف حضور نظامی امریکا مانند سرایا اولیاءالدم که مسوولیت تعدادی از حملات به مقرها و پایگاه‌های امریکا را بر عهده گرفته است، در بیانیه‌ای اعلام کرده که به احترام آیت‌الله سیستانی در مدت حضور پاپ در عراق حملات خود را متوقف خواهد کرد.

بازگشت ایران به بازار نفت

جای پای ایران را برای تاثیرگذاری مثبت در بازار نفت محکم‌تر کرد. با توقف تصمیم سه کشور اروپایی که قصد داشتند در همگامی با امریکا، قطعنامه‌ای را در شورای حکام سازمان انرژی اتمی علیه ایران به تصویب برسانند، ایران به عنوان کشوری که می‌تواند اثرات مثبتی بر تحولات بین‌المللی داشته باشد، توانست تصویر مناسب‌تری از خود در اجلاس اوپک به جای بگذارد و موضع کشورمان در این زمینه قوی‌تر شد. به هر حال زمانی که کشورهای اروپایی و امریکا پذیرفتند که با ایران وارد مناسباتی بدون پیش شرط برای بازگشت به برجام شوند و مطالبات ایران را قبول کردند، نشان‌دهنده توانمندی کشورمان در مواجهه با تحولات بیرونی است. البته ایران اعلام کرده که قبل از هر اقدامی باید تحریم‌های اقتصادی ظالمانه علیه کشورمان پایان یابد تا روند احیای برجام در دستور کار قرار بگیرد. ایران همچنین تاکید کرده که تا زمان برداشته شدن تحریم‌ها، هیچ اقدامی را مبتنی بر خواسته طرف مقابل در خصوص بازگشت به تعهدات برجامی‌اش برنامه‌ریزی نخواهد کرد. از سوی دیگر ایران با قدرت اعلام کرده که مذاکرات دوباره‌ای در خصوص برجام که پیش از این چهارچوب آن با تایید کشورهای مختلف همراه شده، نخواهد داشت. با این توضیحات اروپا و امریکا راهی جز پذیرش مطالبات به حق و قانونی ایران ندارند، البته غرب به این نتیجه رسیده است که فشار حداکثری خللی در وضعیت ایران نخواهد داشت و این کشور برنامه‌های خود را بر اساس راهبردهای کلانش دنبال خواهد کرد. با این توضیحات می‌توان پیش‌بینی کرد که ایران به زودی به بازارهای بین‌المللی باز خواهد گشت و در حوزه نقش آفرینی ایران در عرصه تجارت بین‌المللی نفت هم اخبار خوشی در راه خواهد بود. البته همانطور که اشاره کردم نحوه حضور ایران در بازارهای بین‌المللی باید با نهایت تدبیر و خردورزی صورت بگیرد تا منافع حداکثری کشورمان از دل این تحولات برآمده از مناسبات بین‌المللی استیفا شود.

تقابل اوراق و نقدینگی در بورس

سایر اوراق موجود در پیش گرفته است. انتشار سنگین و ادامه‌دار همچنین بی‌سابقه این اوراق، تعهدات و بدهی بزرگی را بر گردن اقتصاد خواهد داشت و دولت بعدی وضعیت خود را با نامطلوبی بسیار آغاز خواهد کرد.

در این بین مشارکت تمامی ارکان جامعه همانند بانک‌ها و صندوق‌های سرمایه‌گذاری در این اوراق مانع تزریق نقدینگی در بورس می‌شود و هم‌اکنون نیز با کمبود نقدینگی و گم شدن نقدینگی در بورس روبه‌رو هستیم. اگر وضعیت بدین شکل پیش رفت دولت بعدی هم بنابر احتمال قوی چاره‌ای جز تامین مالی عمده نخواهد داشت و یا باید اوراق مذکور را چاپ نماید و پرداخت‌های سررسید اوراق را انجام دهد که بنابر احتمال ۹۹ درصدی منجر به یک بدهی بسیار عمیق‌تر دولت آینده می‌شود و یا بار دیگر باید قیمت ارزها افزایش یابد تا پرداخت سود این اوراق از این منبع تامین، یا باید چاپ پول انجام شود که تورمی بیش از پیش در بر دارد و یا با فروش سهام و سایر دارایی‌ها جبران شود. همچنین تامین مالی از طریق افزایش مالیات یا قرض از منابع خارجی هم گزینه کم‌اثری در این شرایط است که اگر دولت بتواند این کار را در اولویت‌های خود قرار دهد وضعیت مطلوب‌تری خواهیم داشت.

«کلاهبرداری با فروش تور آنتالیا» واکنش انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرتی را برانگیخت

چالش‌های سفر نوروز؛ از کرونا تا تورهای قلابی

گروه راه و شهرسازی |

دو هفته مانده به آغاز سال نو، همچنان برخی از ابعاد سفرهای نوروزی در داخل و خارج کشور نامشخص است. در حالی مسوولان دولتی به انجام سفرهای داخلی با رعایت پروتکل‌های بهداشتی مبنی بر استفاده از حمل و نقل عمومی و مراکز گردشگری عمومی رای داده‌اند که در داخل شهرهای کشور همچنین در کشورهای خارجی انجام سفر با خودروی شخصی توصیه می‌شود. در این حال، از آنجا که در برخی از شهرها و استان‌های کشور همچنان وضعیت شیوع کرونا قرمز است، به نظر می‌رسد، انجام مراقبت‌های بهداشتی و انجام تست کرونا در ناوگان عمومی متولی و مسوول ویژه‌ای ندارد. در این میان، برخی اظهارات و توصیه‌های مسوولان دولتی مبنی بر احتمال کلاهبرداری در فروش برخی از تورهای خارجی همچون تور آنتالیا، واکنش اعتراضی انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرتی را برانگیخته و این انجمن از مسوولان دولتی خواسته تا مردم را دچار نگرانی نکنند.

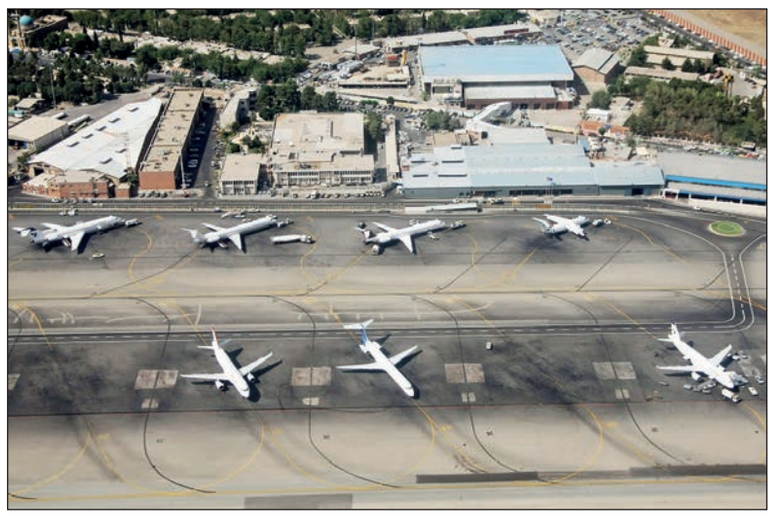

انجام تست وظیفه وزارت بهداشت یا راه

محمد اسلامی، وزیر راه و شهرسازی بر این باور است که انجام تست از مسافران هوایی، جاده‌ای و ریلی وظیفه وزارت بهداشت است نه کارکنان وزارت راه. اسلامی در گفت‌وگو با تسنیم در واکنش به برخی اظهارنظرها درباره عدم کنترل کرونا در فرودگاه‌ها اظهار کرد: بهداشت مرزی وزارت بهداشت باید تست‌های مربوط به کرونا را بگیرند و کارکنان فرودگاه‌ها وظیفه دیگری دارند و نمی‌توانند از مسافران تست بگیرند. وی افزود: در ترمینال‌ها و پایانه‌های جاده‌ای، ریلی و هوایی مکان‌هایی را در اختیار وزارت بهداشت قرار داده‌ایم تا در آنجا اکیپ‌هایی را مستقر کرده و از مردم تست کرونا بگیرند. وی تصریح کرد: هر مسافری که با اتوبوس، قطار یا هواپیما می‌خواهد به خارج از استان خوزستان سفر کند باید تست کرونا بدهد. وزیر راه و شهرسازی تاکید کرد: این یک قاعده و ابلاغ است و باید نیروهای وزارت بهداشت آن را انجام دهند. اسلامی بیان کرد: به عنوان نمونه در یک پرواز ۱۰۰ نفر سوار می‌شوند و یک نفر نمی‌تواند از همه اینها تست کرونا بگیرد و طبیعتا همه پروازها مختل می‌شود. انتظار می‌رود وزارت بهداشت با استقرار نیروهای بیشتر روند گرفتن تست کرونا از مسافران را تسریع کند.

آنتالیا ۱۶ سال است که پرواز مستقیم ندارد

در تحولی دیگر، حرمت‌الله رفیعی، رییس هیات‌مدیره انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرتی و هوایی ایران در واکنش به اظهارات محمدحسن ذیبخش، سخنگوی سازمان هواپیمایی درباره کلاهبرداری در زمینه فروش تور آنتالیا گفت: ۱۶ سال است که از ایران به آنتالیا پرواز مستقیم نداریم، ارتباطی هم به ویروس کرونا ندارد. اما چرا حالا، نزدیک تعطیلات نوروز ذهن مردمی که تور خریده‌اند را با چنین اظهاراتی مشوش و نگران می‌کنند!؟

به گزارش ایسنا، ذیبخش به تازگی گفته است، هیچ پرواز مستقیمی به آنتالیا نداریم و مسافران مراقب کلاهبرداری‌ها در زمینه فروش تور آنتالیا باشند. آژانس‌های مسافرتی با تبلیغ فروش تور آنتالیا مسافران را به استانبول یا شهرهای دیگر ترکیه می‌برند و از آنجا با دریافت هزینه دوباره به آنتالیا می‌رسانند. رییس هیات‌مدیره انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرتی و هوایی ایران در واکنش به این اظهارات گفت: ۱۶ سال است حق نداریم به آنتالیا پرواز مستقیم داشته باشیم، حتی شرکت‌های هواپیمایی ترکیه یک توقف کوتاه در مسیر آنتالیا دارند و پرواز آنها هم خیلی مستقیم نیست. اما چرا نزدیک به تعطیلات نوروز که معدود مردمی بعد از یک سال محدودیت سفر، با این هزینه ارز و عوارض خروجی و با هزار نگرانی دیگر از بابت بسته شدن ناگهانی مرزها و برنگردادن پول‌هایشان، تور خریده‌اند چنین اظهاراتی مطرح می‌شود که آنها را نگران‌تر کنند. وی درباره کلاهبرداری که به آژانس‌ها در ارتباط با فروش تور نسبت داده می‌شود، اظهار کرد: هیچ آژانس مسافرتی ادعا نمی‌کند تور آنتالیا با پرواز مستقیم انجام می‌شود. همه پروازهای این مسیر سال‌هاست که غیرمستقیم شده است.

پروازهای ترکیه همچنان برقرار است

رفیعی درباره احتمال محدودیت پروازهای ترکیه همزمان با تعطیلات نوروز گفت: طبق اطلاعاتم، پروازهای ترکیه همچنان برقرار است و مشکلی نیست. تبلیغ سفر به آنتالیا و لغو پروازهای مستقیم به این مقصد از اوایل دهه ۸۰ در ایران ممنوع شده است. دلیل آن انتشار تصاویری از ایرانی‌ها در آن منطقه ساحلی اعلام شد.

تا چند سال پیش نیز تورهای این مقصد با عنوان «سواحل مدیترانه» یا به نام شهرهای اطراف آن تبلیغ می‌شد و از همان سال‌ها پروازهای آن، به صورت غیرمستقیم و به فرودگاه‌هایی در چند کیلومتری آنتالیا مثل آدانا، غازیان‌تپه و اسپارتا انجام می‌شود؛ فرودگاه‌هایی کوچک یا با کاربری نظامی که امکانات ضعیفی دارند و بیشترین مساله و سودجویی‌ها و تضییع حقوق مسافر نیز در این بخش اتفاق می‌افتد که به دلیل ممنوعیت رخ داده کسی پاسخگوی مشکلات این سفرها نیست. برخی آژانس‌داران ایرانی معتقدند با تصمیمی که سال‌ها پیش برای پروازهای آنتالیا گرفتند، فقط صورت مساله پاک شد، چون نه تنها ضرر اقتصادی به کشور زده شد و این فرصت را نصیب شرکت‌های هواپیمایی ترکیه کردند بلکه جان مسافر که ناچار بوده فاصله فرودگاه‌های کوچک و نظامی را با اتوبوس طی کند نیز به مخاطره افتاده است.

ستاد مقابله با کرونا پول بلیت‌های ابطال شده را می‌دهد

در این میان، بازپس‌گیری هزینه تهیه بلیت سفرهای هوایی در صورت لغو مجوزهای سفر از سوی ستاد کرونا یکی از نگرانی‌های شهروندان است که مقصود اسعدی‌سامانی، دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی در این باره گفت: اگر با تشخیص ستاد ملی مقابله با کرونا قرار باشد پروازهای نوروزی انجام نشود، مسافرانی که بلیت تهیه کرده‌اند، همه پول بلیت را بدون کسر جریمه دریافت می‌کنند. اسعدی‌سامانی در گفت‌وگو با فارس درباره موضوع ابطال بلیت پروازها و جریمه کنسلی در پروازهای نوروزی بیان کرد: این موضوع پیش از این برای مسافران حمل و نقل هوایی ابهامی ایجاد کرده بود که ضرورت دارد، در این حوزه شفاف‌سازی شود. دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی اظهار کرد: اگر مسافری خود درخواست کنسلی بلیت پرواز نوروزی خود را داشته باشد، طبق مقررات مشمول جریمه کنسلی می‌شود و مبلغی بابت کنسلی بسته به مدت زمان مانده به پرواز از کل پول بلیت، کسر و مابقی به مسافر برگردانده می‌شود.

وی ادامه داد: اما اگر شرایط شیوع ویروس کرونا به نحوی باشد که ستاد ملی مقابله با کرونا ابلاغ کند، سفر در ایام نوروز ممنوع است، پول بلیت مسافران به صورت کامل به آنها عودت می‌شود؛ اگر ستاد مقابله با کرونا محدودیتی ابلاغ کند، قطعاً پول بلیت مسافران بدون کسر جریمه به آنهایی که برای ایام نوروز بلیت گرفته‌اند، پرداخت می‌شود و هیچ جای نگرانی برای مردم نیست. دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی تاکید کرد: پروازهای شرکت‌های هواپیمایی طبق مقررات و با هماهنگی سازمان هواپیمایی کشوری انجام می‌شود؛ سیاست شرکت‌های هواپیمایی کاملا هماهنگ با سیاست‌های سازمان هواپیمایی کشوری است.

کلانشهرها از آستانه تحمل طبیعت عبور کرده‌اند

۳ چالش اصلی محیط زیست کلانشهرها

گروه راه و شهرسازی |

آنگونه که سید آرش حسینی میلانی، رییس کمیته محیط زیست و خدمات شهری شورای اسلامی شهر تهران گفته است، کلانشهرهای کشور از سه چالش آلودگی هوا، خشکسالی و پسماندهای شهری رنج می‌برند و کلانشهرها از آستانه تحمل طبیعت عبور کرده‌اند. به گفته میلانی، برای پیشبرد شهرهای پاک در کل کشور نیازمند ۱۵ هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری توسط دولت طی پنج سال هستیم. اصولا سهم دولت در اجرای این راهبردها محقق نمی‌شود و دولت‌ها سهم خودشان به مدیریت‌های شهری را نمی‌پردازند. میلانی در همایش بررسی چالش‌ها و رویکردهای محیط زیستی گفت: نگاه به روندهای گذشته موجب شده تا به این جمع‌بندی برسیم که ظرفیت خدمت‌رسانی طبیعت در کلانشهرهای کشور دیگر پاسخگوی سطح آلایندگی و تقاضاهای موجود نیست. به عبارت دیگر، ما در کلانشهرها از آستانه تحمل طبیعت عبور کرده‌ایم. به گزارش ایلنا، وی ادامه داد: در شرایط فعلی ناگزیر هستیم سیاست‌ها و برنامه‌های توسعه را با رویکرد تاب‌آوری محیط زیستی طراحی و اجرا کنیم. این عضو شورای شهر تهران ظرفیت‌های طبیعی شهر مانند توان تهویه طبیعی، ظرفیت آبدهی آبخوان، باغات و رودخانه‌ها همچنین زیرساخت‌های شهری مانند سیستم حمل‌ونقل عمومی، سیستم تصفیه پساب و بازچرخانی آب و سیستم فضای سبز شهری را از ارکان اصلی تاب‌آوری شهر برشمرد و اظهار داشت: توان تهویه طبیعی هر شهری با شهر دیگر متفاوت است. مثلا این توان در تبریز بیشتر بوده یا در تهران، این توان در بازه ۱۲۰ روزه آبان تا بهمن کاهش می‌یابد که اثر آن را در افزایش آلودگی هوا مشاهده می‌کنیم. حسینی میلانی با بیان اینکه حدود ۹۰ درصد از لکه‌های سبز حاشیه رودخانه‌های شهری تهران نابود شده‌اند، تصریح کرد: هدف مدیریت شهری در دوره پنجم حفاظت از ظرفیت‌های طبیعت شهری با رویکرد جلوگیری از تخریب بیشتر آنها و تلاش برای احیا بوده است. وی با بیان اینکه استفاده از آب شرب در تهران از آستانه تحمل آبدهی آبخیزهای اطراف و آبخوان آن عبور کرده است، خاطرنشان کرد: براساس پیش‌بینی وزارت نیرو تا سال ۱۴۱۰ ما نیازمند تامین آب برای ۱۱۵ میلیون نفر هستیم. در گذشته برای تامین آب شرب، سدهایی در شعاع ۱۰۰ کیلومتری تهران ساخته شد اما اینک جایی دیگر باقی نمانده که سدی ساخته شود یا آب آن به تهران آورده شود. به همین خاطر، تهران مجبور به استفاده از ظرفیت‌های موجود و مدیریت مصرف است.

سخنگوی کمیسیون سلامت، محیط زیست و خدمات شهری با تاکید بر ضرورت افزایش تاب‌آوری شهر تهران در برابر شوک‌ها و استرس‌ها ابراز داشت: در برابر شوک‌هایی چون سیلاب و زمین‌لرزه در کنار استرس‌های آلودگی هوا و خشکسالی، ضرورت دارد تاب‌آوری کلانشهرها در برابر آنها افزایش یابد تا شهر به شرایط پایداری برسد.

آلودگی، خشکسالی و پسماندهای شهری

حسینی میلانی سه موضوع آلودگی هوا، خشکسالی و پسماندهای شهری را چالش‌های اصلی محیط زیست شهری کلانشهرها برشمرد و بیان کرد: تهران در رتبه‌بندی جهانی کیفیت هوا در سال ۲۰۱۹ از میان ۸۹ کلانشهر، در جایگاه بیست و چهارم از نظر آلودگی قرار دارد و میزان متوسط ذرات معلق کمتر از ۲.۵ میکرون آن به صورت سالانه بیشتر از ۲.۵ برابر استاندارد جهانی است. وی با بیان اینکه میزان روزهای ناسالم کلانشهرهای کشور در سال ۹۹ نسبت به سال‌های گذشته افزایش یافته است، یادآور شد: به‌رغم تلاش‌های ۳۰ ساله برای کاهش آلودگی هوا، کشور در تقویت ناوگان حمل و نقل عمومی و توسعه مترو ناموفق بوده و دچار عقب‌افتادگی‌هایی نسبت به برنامه‌های مصوب شده است. به گونه‌ای که تهران فقط موفق به احداث نیمی از خطوط در مقایسه با هدف مصوب در برنامه خطوط ریلی مترو شده و این رقم در سایر کلانشهرها ۳۰ درصد است و از سوی دیگر در کشور ۱.۵ برابر میزان فعلی ناوگان، نیازمند واگن هستیم. عضو هیات رییسه شورای شهر تهران با اشاره به تجربه مکزیکوسیتی برای کاهش آلودگی هوا عنوان کرد: مکزیکوسیتی در دهه ۸۰ و ۹۰ میلادی از آلوده‌ترین شهرهای جهان بود. این شهر دو برابر تهران دارای جمعیت است. آنها با اجرای برنامه‌های ۱۰ ساله و پنج‌ساله اقدام به کاهش آلودگی هوا کردند. طیف متنوعی از اقدامات مانند جابه‌جایی صنایع، اصلاح سوخت، نوسازی ناوگان اتوبوسرانی، توسعه مترو، برقی‌سازی خودروها و... در این راستا انجام شد و به موفقیت خوبی دست یافتند. نکته اینجاست که این شهر ۲۰ سال زودتر از تهران احداث خطوط مترو را شروع کرده و میانگین طول دوره ساخت هر خط مترو زیر ۵ سال است. حسینی میلانی با بیان اینکه تاخیر در توسعه مترو و نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی توان شهر را برای مقابله با آلودگی هوا کاهش می‌دهد، گفت: میانگین بهره‌برداری از نخستین فاز هر خط مترو در تهران ۱۰ سال و بهره‌برداری و تکمیل کلیه ایستگاه‌ها ۲۵ سال زمان می‌برد. سهم دولت در تامین مالی توسعه مترو در ۲۰ سال گذشته همواره نزولی بوده و میانگین آن حدود ۲۰ درصد است و عمده بار، بر دوش مدیریت شهری بوده است. وی درباره فضاهای سبز شهری هم اظهار داشت: افزایش فضاهای سبز شهری همواره جزو مطالبات شهروندان بوده است. طبق قانون هوای پاک حداقل سرانه هر نفر در شهرهای بالای ۵۰ هزار نفر ۱۵ متر مربع به ازای هر نفر است. این نرخ هم‌اکنون در تهران ۱۶.۴ مترمربع به ازای هر نفر است. در شهر تهران تا بهمن امسال ۲۲۸۹ بوستان شهری وجود دارد که نیازمند تامین آب هستند. هم‌اکنون برای آبیاری آنها از سفره‌های آب زیرزمینی استفاده می‌شود. رییس کمیته محیط زیست و خدمات شهری افزود: وزارت نیرو درصدد تغییر در میزان تخصیص بهره‌برداری شهرداری تهران در استفاده از چاه‌ها و سفره‌های آب زیرزمینی است. در این چارچوب تفاهم‌نامه‌ای میان شهرداری و وزارت نیرو به امضا رسید که براساس آن، استفاده از پساب برای آبیاری فضاهای سبز از هفت میلیون مترمکعب فعلی باید به ۱۴۵ میلیون مترمکعب در سال ۱۴۱۰ برسد و استفاده از آب چاه‌ها از ۱۳۳ میلیون مترمکعب به ۸۰ میلیون مترمکعب کاهش یابد. حسینی میلانی تغییر الگوی کشت، کاشت گیاهان بومی مقاوم در برابر کم‌آبی و توقف توسعه چمنکاری را از دیگر اقدامات موثر برای جلوگیری از افزایش مصرف آب برای آبیاری فضاهای سبز دانست و تصریح کرد: با تغییر الگوی کشت و توقف چمنکاری ۲۰ درصد از مصرف آب برای آبیاری فضاهای سبز کاهش می‌یابد. وی عوارض قطع درختان در تهران را ۱۵۰ تا ۲۰۰ میلیارد تومان در سال برشمرد و خاطرنشان کرد: شورای شهر مصوب کرده است هزینه و عوارض قطع درختان صرفا مختص تملک باغات و تبدیل آنها به فضاهای سبز عمومی با اولویت مناطق کم‌برخوردار شود تا اینگونه بتوان از آخرین لکه‌های سبز در شهر حفاظت کرد. این عضو شورای شهر لغو مصوبه برج باغ و تصویب طرح خانه باغ را از دیگر اقدامات موثر شورای پنجم برای حفاظت از میراث‌های طبیعی شهر دانست و ابراز داشت: طرح خانه باغ به دلیل سود بالای ساخت و ساز تاکنون چندان محقق نشده اما مانع از تخریب باغات و برج‌سازی شده است در حالی که متاسفانه براساس طرح برج باغ، ۱۲۸ هکتار از باغات ارزشمند تهران طی ۱۰ سال قبل از ۹۷ تخریب شدند. حسینی میلانی درباره چالش پسماندهای شهری هم گفت: ظرفیت اغلب مراکز دفن پسماند در شهرها و کلانشهرهای کشور به پایان رسیده و جایگزینی مراکز جدید دفن به ویژه در شمال کشور با دشواری‌های زیادی روبه‌رو است. میزان تفکیک زباله‌ها بسیار پایین است در حالی که تفکیک پسماند از مبدا از زنجیره‌های مهم مدیریت پسماند شهری است و انجام آن، نیازمند مشارکت شهروندان است که به دلیل در نظر نگرفتن نقش شهروندان، این حلقه مورد بی‌توجهی قرار گرفته است. وی سرانه هر شهروند تهرانی را در تولید پسماند ۷۳۸ گرم در روز برشمرد و در تشریح آسیب‌شناسی مدیریت پسماند شهر تهران بیان کرد: عدم مشارکت شهروندان در تفکیک پسماند از مبدا، ذخیره‌سازی نامناسب، زباله‌گردی، ماشین‌آلات قدیمی رفت و روب و جمع‌آوری، ایستگاه‌های میانی کم‌بازده و تاسیسات فرسوده پردازش در مراکز دفن از جمله آسیب‌های مدیریت پسماند تهران هستند. سخنگوی کمیسیون سلامت، محیط زیست و خدمات شهری با بیان اینکه از مهم‌ترین اقدامات شورای پنجم، الزام شهری به انجام مطالعات طرح جامع مدیریت پسماند است، یادآور شد: این طرح هم‌اکنون به پایان رسیده و در قالب یک لایحه به شورا ارسال شده که افق ۲۰ ساله مدیریت پسماند شهری را ترسیم می‌کند و در آستانه تصویب در صحن شورای شهر در آینده‌ای نزدیک است. حسینی میلانی اضافه کرد: برای اجرای این طرح، طرح پایلوت به نام «کاپ» هم‌اکنون در ادارات دولتی و ساختمان‌های شهرداری و چهار منطقه شهرداری در حال اجرا است. وی با بیان اینکه برای پیشبرد شهرهای پاک در کل کشور نیازمند ۱۵ هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری توسط دولت طی ۵ سال هستیم، عنوان کرد: اصولا سهم دولت در اجرای این راهبردها محقق نمی‌شود و دولت‌ها سهم خودشان به مدیریت‌های شهری را نمی‌پردازند. شهرداری هم به تنهایی قادر به تامین منابع نیست. بنابراین تامین منابع مالی در سیستم‌های مدیریت شهری از جایگاه مهمی برخوردار است و طراحی ساختارهای جدید برای توسعه پایدار دارای اهمیت زیادی است.

در شهر

کاهش ۵۵ درصدی بوی نامطبوع تهران

استاندار تهران با اشاره به اینکه ساعات اجرای طرح ممنوعیت تردد شبانه در پایتخت تغییر نمی‌کند، گفت: اجرای این طرح از ساعت ۲۱ تا ۳ بامداد ادامه دارد. انوشیروان محسنی بندپی استاندار تهران در حاشیه افتتاح دو ایستگاه متروی دولاب و میدان قیام در جمع خبرنگاران درباره ۳ درخواست حسن روحانی از شهرداری تهران گفت: موضوع رفع بوی نامطبوع تهران یکی از مطالبات از شهرداری پایتخت است که اقداماتی جهت رفع این مشکل تاکنون انجام گرفته است. به گزارش فارس، وی افزود: بوی نامطبوع چندین کانون دارد که یکی از آنها دام گسترها و دیگری تصفیه‌خانه‌های شهرهای پیرامونی است که با اعتبارات تصویب‌شده طبق بررسی کارشناسان محیط زیست ۵۵ درصد بوی نامطبوع پایتخت کمتر شده است. وی درباره درخواست دیگر روحانی در مورد کودکان کار گفت: جلسات مختلفی در این زمینه برگزار شده، از جمله روز گذشته که جلسه‌ای با مدیر کل اتباع، شهرداری و بهزیستی تهران برگزار شد. وی افزود: جمع‌آوری کودکان کار از شهریور آغاز شده و تاکنون ۶۵۰ نفر از این کودکان در مراکزی که شهرداری فضای آن را آماده و بهزیستی بستر اشتغال ایجاد کرده است، پذیرش شده‌اند. بندپی گفت: اکنون ۶۰۰ نفر از این افراد آزاد و ۵۰ نفر هنوز در مراکز هستند. همچنین ۸۰ درصد کودکان کار، اتباع خارجی و بقیه هموطنانمان هستند که براساس آیین‌نامه‌ها اقدامات لازم جهت ساماندهی این افراد انجام گرفته است. وی بیان داشت: درخواست دیگر روحانی از حناچی در مورد ساماندهی ارتفاع ساخت و ساز بوده که اقدامات خوبی توسط شهرداری انجام گرفته و نظم و انضباط درون شهر را به لحاظ ساخت و سازها شاهد هستیم. وی درباره اجرای محدودیت‌های تردد شبانه گفت: این محدودیت‌ها همچنان اعمال خواهد شد و از شهروندان درخواست همکاری در این زمینه داریم. ساعات طرح تغییر نمی‌کند و از ساعت ۲۱ تا ۳ صبح اجرای آن ادامه دارد. پیروز حناچی، شهردار تهران نیز در حاشیه افتتاح ۲ ایستگاه دولاب و میدان قیام در خط ۷ متروی تهران درباره ۳ درخواست حسن روحانی از آن توضیحاتی ارایه داد. حناچی اظهار کرد: این ۲ ایستگاه در دو محله تاریخی تهران قرار دارد و تا پایان سال و سال جدید بهره‌برداری از ایستگاه‌های دیگر را هم در دستور کار داریم. وی درباره ۳ درخواست حسن روحانی از شهرداری تهران گفت: موضوع اول در زمینه بوی نامطبوع تهران در منطقه جنوب بود که قول داده‌ایم با همکاری استانداری اقدامات لازم را انجام دهیم و این مشکل باید برطرف شود. شهردار تهران درباره درخواست دیگر حسن روحانی درباره انسجام ساختمان‌ها گفت: این مساله یک کار بلندمدت و میان‌مدت است و در طرح تفصیلی این موضوع در دستور کار قرار دارد. حناچی درباره تکدی‌گری در تهران گفت: شهرداری در این زمینه مسوولیت‌هایی دارد و هم برای کودکان کار و هم افرادی که تکدی‌گری می‌کنند، مراکزی در نظر گرفته شده تا توانمندی‌های لازم را به دست آورند و آموزش و مهارت به آنها داده شود که این قضیه با شدت بیشتری پیگیری خواهد شد.

خبر ویژه

حمایت متروی تهران از تولیدات داخل

فرنوش نوبخت، نایب رییس هیات‌مدیره و مدیرعامل شرکت بهره‌برداری متروی تهران و حومه گفت: نمایشگاه‌ها فرصت خوبی برای شناسایی و تعامل با تولیدکنندگان داخلی است. به گزارش مدیریت ارتباطات و امور بین‌الملل شرکت بهره‌برداری متروی تهران و حومه نوبخت افزود: حرکت‌های بزرگی در بخش مهندسی و عملیات انجام شده است و با تکیه بر تجربه ۲۲ سال بهره‌برداری از مترو و توانایی علمی توانسته‌ایم کارهای خوبی در کاهش سرفاصله حرکت قطارها داشته باشیم. وی تصریح کرد: ما سعی کرده‌ایم از تمام ناوگان تا حدی که امکان داشت برای خدمات رسانی به شهروندان استفاده کنیم و تمام تلاش خود را کرده‌ایم که با توجه به کمبودها مشکلاتمان را به مردم انتقال ندهیم و با بهترین شرایط خدمات رسانی کنیم اما برای ادامه خدمت نیاز به همراهی و کمک‌های کافی برای تعمیرات اساسی قطارها داریم. نوبخت با اشاره به اینکه ۳۱ رام قطار نسل اولی نیاز مبرم به تعمیرات اساسی دارند افزود: امسال تنها ۲۰ میلیارد تومان از بودجه در قالب اوراق مشارکت برای سال ۱۴۰۰ پرداخت شد که رقم خیلی کمی است. وی در ادامه با بیان اینکه تعامل خوبی با تولیدکنندگان داخلی داریم گفت: شرکت ذوب آهن اصفهان طبق قرارداد قبلی بخشی از ریل‌ها را تحویل شرکت بهره‌برداری متروی تهران داد و امیدواریم ۵۵۰ تن ریل Uic54 مخصوص خطوط درون شهری را هم تا پایان سال تحویل دهد.

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آیین نامه قانون تعیین و تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۹۹۰۱۸۹۶۴ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک بهشهر تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای علی اکبر باقری خلیلی فرزند حسین در ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی مساحت ۳۳۷۲.۳۸ مترمربع قسمتی از پلاک ۵۲ -اصلی به شماره کلاسه ۹۹۰۱۰۴۶ واقع در اراضی قریه علمدار محله بخش ۱۷ ثبت بهشهر محرز گردیده است لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۴ آگهی میشود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند میتوانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض داد خواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند بدیهی است در صورت انقضاء مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. م الف ۱۹۹۰۹۸۶۴

تاریخ انتشار نوبت اول ۱۳۹۹.۱۲.۰۲ تاریخ انتشار نوبت دوم ۱۳۹۹.۱۲.۱۶

رئیس اداره ثبت اسناد و املاک بهشهر علیمراد بابایی

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آیین نامه قانون تعیین و تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۹۹۰۱۶۷۵۰ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک بهشهر تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای مرتضی قلندری فرزند تقی در ششدانگ یک قطعه زمین بابنای احداثی مساحت ۱۴۷۵.۴۴ مترمربع قسمتی از پلاک ۹ -اصلی به شماره کلاسه ۹۹۰۶۷۰ واقع در اراضی قریه پارچ بخش ۱۵ ثبت بهشهر محرز گردیده است لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۴ آگهی میشود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند میتوانند از تا

اخبار ویژه

توضیحاتی درباره طرح توقف صدور دفترچه‌های درمانی

نشست خبری مدیر درمان تامین اجتماعی فارس با محوریت طرح توقف دفترچه‌های درمانی و نسخه الکترونیک برگزار شد. به گزارش واحد روابط عمومی مدیریت درمان، دکتر امیری در خصوص اقدامات کلی صورت گرفته در مورد نسخ الکترونیک گفت: این طرح در سال ۱۳۹۵ مطرح شده و در سال ۱۳۹۷ کلید خورده است و در کل کشور به صورت استانی در حال اجرا است. ضعف‌های زیادی در سیستم وجود داشته است که رفته‌رفته مرتفع شده که در حال حاضر به کمترین میزان نقص رسیده است. وجود نسخ الکترونیک تأثیر بسیار زیادی در نظام سلامت دارد، به‌طوری که پزشک با دسترسی به سیستم الکترونیکی می‌تواند اطلاعات بسیار مفیدی در مورد بیمار خود داشته باشد. به‌طور مثال اگر بیمار حساسیت دارویی خاصی داشته باشد پزشک می‌تواند به این اطلاعات دسترسی داشته باشد و اطلاعات مفیدی در زمینه تجویز دارو و تشخیص بیماری و پزشکی ارایه می‌شود. بیمار هم بدون نگرانی از تداخلات دارویی می‌تواند نسخه خود را دریافت کند. میزان مصرف دارو و میزان موجودی داروخانه‌ها نیز در این سیستم مشخص می‌شود. به‌طور مثال مشخص می‌شود که مثلاً در استان خاصی مصرف داروهای قلبی بیشتر از داروهای دیگر هست که اطلاعات مفیدی در مورد تخصیص دارو به ما می‌دهد. در حال حاضر بیشتر از ۶۵٪ نسخه‌های بیماران در سطح کشور به صورت الکترونیکی است. مشکل ناخوانا بودن نسخه‌ها به‌طور کلی رفع خواهد شد. نسخه الکترونیکی فقط با ارایه کد ملی صادر می‌شود. بیماری که نیاز به چند قلم دارو دارد اگر به داروخانه مراجعه کرد و فقط یک مورد از دارو را دریافت کرد دیگر نیاز به تهیه نسخه مجدد نمی‌باشد و می‌تواند بقیه اقلام دارویی را از داروخانه دیگری تهیه کند. سازمان تامین اجتماعی صدور دفترچه‌ها را از تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۰۱ متوقف کرده است. از آنجایی که کار کردن با سیستم نسخ الکترونیک نیاز به برقراری سیستم اینترنت دارد این شرایط مهیا شده است تا در صورت قطعی سیستم بیمار بتواند از نسخه فیزیکی هم استفاده کند. در حال حاضر محدودیتی برای استفاده از نسخه کاغذی وجود ندارد و به داروخانه‌ها ابلاغ شده است که در صورت دریافت نسخه با تاریخ و مهر معتبر پزشک نسخه تحت عنوان صفحه اول دفترچه بیمار در نظر گرفته شود. نگرانی بیمه‌شدگان در مورد سرگردانی با شروع نسخ الکترونیک بی‌مورد است و کلیه تمهیدات لازم برای اجرای این طرح در نظر گرفته شده است. وزارت بهداشت پای کار است و با تفاهمی که بین مدیر عامل سازمان و وزارت بهداشت برقرار شده مراکز دولتی و دانشگاهی متعهد به پذیرش نسخ الکترونیکی هستند. ورود به تهیه نسخه الکترونیک به صورت آرام است، به‌طوری که بیمه‌شدگانی که دارای دفترچه با برگ‌های استفاده‌نشده دارند می‌توانند تا آخرین برگه به صورت نسخه کاغذی استفاده کنند. با تمام شدن نسخه‌های دفترچه‌های بیمه‌شدگان در دو الی سه ماه آینده ما به صورت کامل به سمت نسخ الکترونیک پیش خواهیم رفت. او در پاسخ به اینکه اگر اینترنت قطع باشد چطور می‌شود از سیستم نسخ الکترونیک استفاده کرد؟ گفت: استفاده از نسخه کاغذی با مهر و امضای پزشک دارای تاریخ و کد ملی بیمار، زمانی که نسخ الکترونیکی به صورت سراسری و کامل در سطح کشور اجرا شود ممکن است محدودیت‌های اینترنت نیز بیشتر باشد که در این زمان پزشک می‌تواند نسخه بیمار را در یک سر نسخه و یا سربرگ یادداشت کند و بیمار آن را به داروخانه ارایه کند همراه با کد ملی. وی در پاسخ به اینکه آیا داروخانه‌ها تعرفه‌ای برای استفاده از طرح نسخه الکترونیک مشخص کرده‌اند؟ اظهار کرد: مرجع ابلاغ هر گونه تعرفه در نظام سلامت اداری، شورای عالی بیمه است. هیچ ارگانی به غیر از شورای عالی بیمه مجاز به ابلاغ یا اجرای تعرفه نیست. به‌طور مثال ما به عنوان درمان تأمین اجتماعی استان فارس نمی‌توانیم خارج از ضابطه بیمه تعرفه‌ای را مشخص کنیم. البته کلیه استان‌ها مذاکراتی با شورای عالی بیمه داشتند اما مجوزی ابلاغ نشده است.

۲۶۰۰ میلیارد تومان تسهیلات به بازنشستگان پرداخت می‌شود

مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی کشور از اختصاص ۲۶۰۰ میلیارد تومان تسهیلات برای بازنشستگان خبر داد. به گزارش تسنیم، مصطفی سالاری در جلسه ستاد تسهیل و رفع موانع تولید استان ایلام اظهار کرد: ۲۶۰۰ میلیارد تومان تسهیلات به بازنشستگان پرداخت می‌شود. ۱۴ میلیون بیمه‌شده اصلی تحت پوشش سازمان تأمین اجتماعی جمعیتی بالغ بر ۴۵ میلیون نفر را شامل می‌شود که افراد تحت پوشش بیمه تامین اجتماعی نشان‌دهنده گستردگی این سازمان در کشور است. وی برنامه‌ریزی و خدمات‌دهی به جمعیت ۴۵ میلیون نفری سازمان تامین اجتماعی کشور را مهم و حیاتی عنوان کرد و افزود: علاوه بر بیمه‌شدگان نزدیک به سه میلیون و ۶۰۰ هزار بازنشسته در کشور نیز تحت پوشش این سازمان قرار دارند. سالاری در ادامه به فرمول‌های محاسبه متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان اشاره کرد و گفت: این فرایند در حال انجام است و به زودی این هماهنگ‌سازی پرداخت‌ها محقق می‌شود. مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی از افزایش ۱۰۰ برابری تسهیلات قرض‌الحسنه به بازنشستگان کشور طی سال جاری خبر داد و گفت: سال گذشته ۲۰۰ میلیارد تومان تسهیلات قرض‌الحسنه به بازنشستگان پرداخت شده و این رقم در سال جاری ۲ هزار میلیارد تومان بوده است. ماهانه بیش از ۱۴ هزار میلیارد تومان برای جامعه تحت پوشش هزینه می‌شود که ۱۳ میلیارد تومان از این میزان وصولی درآمدی منابع بیمه‌ای است.

قیمت اینترنت موبایل در کشور، از ارزان‌ترین تعرفه‌ها در جهان است

مشکل اینترنت ایران، خدمات ثابت است

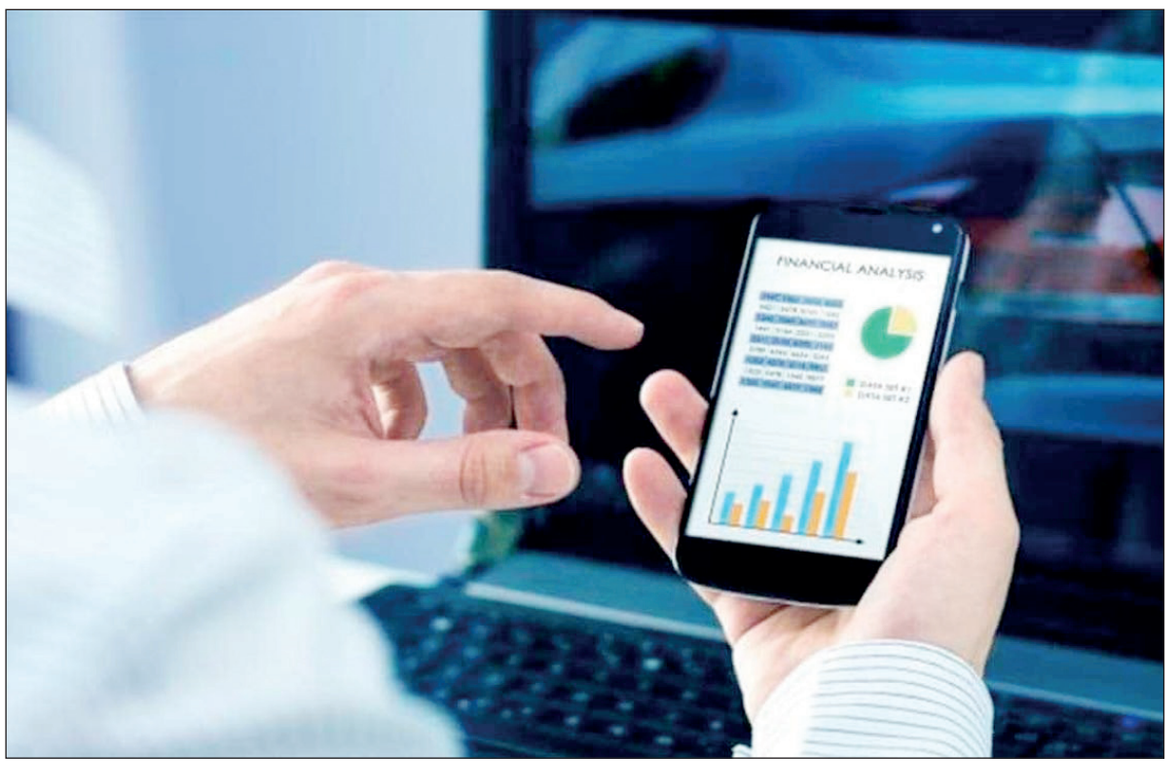

هرچند به ظاهر قیمت اینترنت خانگی در ایران ارزان‌تر از موبایل است، اما به نسبت جهانی، خدمات گران‌قیمتی است و با توجه به سرعتی که دارد، اینترنت موبایل مقرون به صرفه‌تر است. این در حالی است که در دنیا اینترنت موبایل لوکس محسوب می‌شود و افراد بیشتر از اینترنت خانگی استفاده می‌کنند. وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات هم می‌گوید اشکال در اینترنت خانگی است. سرعت اینترنت خانگی در سایر نقاط دنیا بالاتر است، در حالی که بابت این سرعتی که در ایران ارایه می‌شود، پولی که گرفته می‌شود بیش از مبلغی است که در دنیا مرسوم است.

ظاهر اینترنت خانگی در ایران ارزان‌تر از اینترنت موبایل است. اما واقعیت این است که در سایر کشورها اینترنت خانگی به خاطر دایر شدن خدمات فیبر نوری، کیفیت مناسبی دارد. ما در ایران به خاطر مشکلات با مخابرات در خصوصی‌سازی و اینکه سرمایه‌گذاری در این شرکت مدت‌هاست متوقف شده، رشد خوبی در اینترنت خانگی نداشتیم. محمدجواد آذری جهرمی وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات درباره انتقادات نسبت به قیمت اینترنت بیان کرد: شاید بتوان گفت ما یکی از ارزان‌ترین اینترنت‌های جهان را داریم، دلیل اول اینکه ارزش ریال ایران پایین است و به دلیل تحریم‌ها ارز ایران ارزش خود را به نحو قابل توجهی از دست داده است، یعنی اگر در دنیا ۱ گیگ اینترنت موبایل ۲ یورو باشد که به هر گیگ ۶۰ هزار تومان تبدیل می‌شود، البته در خارج از ایران هم درآمدهای‌شان با یورو است و قابل قیاس با ایران نیست. وی ادامه داد: نکته دوم این است که اپراتورها در مقطعی در یک رقابت منفی، قیمت‌ها را دامپ کردند، یعنی قیمت‌ها را پایین آوردند برای اینکه سایت رقبای‌شان که اینترنت خانگی بود را از مدار خارج کنند. این رقابت تا حدی پیش رفت که کاربران آنها با این فرایند عادت کردند و دیگر امکان افزایش قیمت به شیوه سایر نقاط دنیا و یا روال منطقی را نداشتند. در این شرایط قیمت اینترنت ایران یکی از ارزان‌ترین اینترنت‌های دنیا است. اما واقعیت این است که شاخصی که باید بسنجیم، مقرون به صرفه بودن است که در دنیا مورد استفاده قرار می‌گیرد. منظور از مقرون به‌صرفه بودن دیگر الزاما ارزان بودن نیست، یعنی نگاه کنیم، پولی که کاربر برای اینترنت پرداخت می‌کند، نسبت به درآمدش به چه صورت است. در این شاخص در حال حاضر ایران مطابق با آخرین گزارش مجمع جهانی اقتصاد، در جمع ۲۵ کشور اول دنیا است، در اینترنت موبایل هم وضعیت ایران در این شاخص خیلی مناسب است و در جمع ۱۵ کشور اول جهان است. وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات با بیان اینکه مخابرات همیشه می‌گوید درآمدش کم است و تعرفه را افزایش دهید، افزود: ما هم می‌گوییم سرویس جدید دایر کنید که تعرفه بر آن اساس بالا رود. بالا رفتن تعرفه روی سرویس قدیمی امکان‌پذیر نیست. این یک چرخه باطل است که باید از آن خارج شویم. سهامداران اپراتورها باید بخش اعظمی از هزینه لازم برای سرمایه‌گذاری را بیاورند، چون ما نمی‌توانیم از جیب مردم همه هزینه را تامین کنیم. ما به عنوان دولت اعلام کردیم حاضر هستیم خودمان نیز آورده بیاوریم و مابقی سهامداران مخابرات هم باید این را بپذیرند. این شکل از همکاری خوب پیش رفته و امیدواریم به توافق برسیم. آذری جهرمی ادامه داد: هرچند زمان زیادی گذاشتیم ولی داریم به نقاط خوبی می‌رسیم که مخابرات هم از بن‌بست خارج شود و تن به رقابت و سرمایه‌گذاری دهد و ما شاهد رشد توسعه اینترنت خانگی باشیم. طبیعتا چون مخابرات خصوصی شده است، دولت نمی‌تواند سرمایه‌ای به آن تزریق کند جز قدرالسهم ۲۰ درصدی که در مخابرات دارد و به همان اندازه می‌تواند سرمایه‌گذاری کند. ما نمی‌توانیم پولی از بیت‌المال در مخابرات سرمایه‌گذاری کنیم، اما تلاش برای حل این مشکل ادامه دارد.

ساختار قیمت‌گذاری اینترنت

وی درباره ساختار قیمت‌گذاری اینترنت توضیح داد: سه اپراتور تلفن همراه و بیش از ۲۰ اپراتور که خدمات اینترنت خانگی ارایه می‌دهند، در کشور وجود دارد. به لحاظ کلی ساختار شرکت‌های ارتباطی ایران در ارایه خدمات در بازار رقابتی است. معمولا در بازارهایی که به صورت رقابتی فعالیت می‌کنند و فضای انحصاری ندارند، تعرفه‌گذاری بر اساس آزاد و رقابتی است و فضای رقابت است که قیمت بازار را تعیین می‌کند. دولت تعرفه‌گذار بسته‌های اینترنتی نیست، اپراتورها در رقابت با یکدیگر قیمت بسته‌ها را تعیین و ارایه می‌کنند. آن چیزی که دولت مشخص می‌کند، سقف قیمت است. در حال حاضر قیمت هر کیلوبایت اینترنت از سوی کمیسیون تنظیم مقررات که نهاد تصمیم‌گیر برای تعرفه‌گذاری است، ۰.۴ ریال تعیین شده، یعنی سقف قیمت برای هر گیگ اینترنت می‌تواند ۴۰ هزار تومان باشد. اپراتورها می‌توانند در رقابت با یکدیگر، بسته‌های متنوعی ارایه دهند که شرایط بازار و فضای رقابتی که بین آنها وجود دارد این قیمت را مشخص می‌کند. البته این قیمت‌ها برای تلفن همراه است و شرایط تلفن خانگی کمی متفاوت است.

تلاش برای شکستن انحصار مخابرات در حوزه فیبر نوری

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در پاسخ به اینکه چرا راهکاری برای استفاده از فیبر نوری شرکت‌ها در مناطقی که مخابرات فیبر کشیده وجود ندارد، اظهار کرد: راهکار این موضوع، مصوبه‌ای بوده که در سال ۹۶ در کمیسیون تنظیم مقررات تحت عنوان «بیت‌استریم» داشتیم. بر اساس این مصوبه مخابرات موظف است با شرکت‌های دیگر همکاری کند تا امکان ارایه خدمات به سایر شرکت‌ها فراهم شود. چند ماه قبل بین شرکت مخابرات ایران و دو شرکت در تهران، قم، بوشهر و سایر استان‌ها قراردادهایی امضا شد تا این دو شرکت نیز بتوانند خدمات فیبر نوری ارایه دهند. آذری جهرمی در ادامه با بیان اینکه سهامداران مخابرات همواره بر رفع انحصار نگاه بدبینانه دارند و دخالت‌های مدیریتی مانع از انجام این کار شد، گفت: مخابرات خیلی سخت در این مسیر حرکت می‌کند و ضمانت‌های اجرایی آن مصوبه نیز به اندازه کافی نیست. ایستادگی مخابرات ایران به لحاظ اقتصادی غلط و ضد تصمیم‌های خودشان است، زیرا انحصار هیچگاه سازنده نیست. البته ما نیز باید برای تصمیم‌مان ضمانت‌های اجرایی داشته باشیم و در دستور کارمان است تا جرایم سنگینی را برای مصوبه‌ها وضع کنیم.

مصوبه مجلس، قطعا باعث گرانی اینترنت خواهد شد

آذری جهرمی درباره مصوبه مجلس برای افزایش حق سهم اپراتورها گفت: گفتنی‌ها را گفته‌ایم و حالا باید منتظر بمانیم. مجلس به مصوبه قبلی ابهام وارد کرده و آن را به کمیسیون تلفیق برگردانده است. دو روز قبل کمیسیون تلفیق در این زمینه جلسه‌ای داشته‌اند که هنوز اطلاعات رسمی از نتیجه این جلسه اعلام نشده است و مصوبه کمیسیون تلفیق باید در صحن مجلس به تصویب برسد. وی ادامه داد: اگر مصوبه افزایش ۱۰ درصدی حق‌السهم اپراتورها در هر شرایطی تصویب شود، نیازی به این نیست که اجازه افزایش بهای تعرفه به اپراتورها داده شود. تنها قیمتی که الان گذاشته شده، ۰.۴ ریال برای هر کیلوبایت یا ۴۰ هزار تومان برای هر گیگ است و به صورت خودکار اگر مالیاتی که دولت از اپراتورها می‌گیرد افزایش پیدا کند، اپراتورها هم می‌توانند تا سقف مجوز، تعرفه را بالا ببرند و این اتفاقی است که با قانونی شدن این مصوبه خواهد افتاد و اینترنت ۱۰۰ درصد گران خواهد شد، در حالی که گرانی اینترنت ضد توسعه و رشد فناوری اطلاعات در ایران است. وزیر ارتباطات با بیان اینکه اگر این مصوبه تبدیل به قانون شود، لازم‌الاجراست، گفت: اکنون تمام صحبت ما با مجلس، نمایندگان و افکار عمومی این است که در یک روال مردم‌سالاری در خصوص موضوعی که قرار است قانون شود، گفت‌وگو کنیم. این اظهارات که با این مصوبه، اینترنت گران نمی‌شود و اپراتورها حق این کار را ندارند، کارشناسی نیست و اگر این روال تبدیل به قانون شود، تاثیر بسزایی در قیمت اینترنت در ایران خواهد داشت. به شخصه امیدوارم این مصوبه در کشور اجرا نشود و منابع مالی مورد نیاز برای تولید و نظارت در فضای مجازی و این خواسته نمایندگان، از منابع دیگری تامین شود.

قیمت اینترنت نسل پنجم گران نیست

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در پاسخ به اینکه آیا قیمت اینترنت نسل پنجم گران است، بیان کرد: زمانی که نسل پنجم برقرار شود، سرعت بالا می‌رود و میزان مصرف نیز افزایش می‌یابد. در دنیا معمولا اینگونه است که به ازای هر ۱۰۰ درصد رشد ترافیک، قیمت ۵۰ درصد کاهش پیدا می‌کند. این فرمول در اقتصاد پهنای باند مصرفی کاربران در تمام دنیا اجرایی می‌شود و اصولا قیمت اینترنت همواره نزولی است و هیچ‌وقت صعودی نیست، در مقابل کمک می‌کنند ترافیک رشد کند و مصرف بالا برود. وی با بیان اینکه معمولا با افزایش ترافیک، قیمت‌ها کاهش پیدا می‌کند، توضیح داد: طبیعی است وقتی اینترنت نسل پنجم ارایه شود و مصرف بالا رود، قیمت‌ها کاهش پیدا خواهند کرد. این روال منطقی بازار است و اگر تصمیمی خلاف این گرفته شود، ضد توسعه اینترنت و فناوری اطلاعات در ایران است. گران شدن اینترنت به این معنی است که علاقه‌مند به توسعه اینترنت نیستیم. سیاست کلی ما همواره کاهش قیمت اینترنت بوده.

اعتراضات مراجع فرهنگی در رابطه با بسته‌های شبانه

آذری جهرمی درباره حذف بسته‌های شبانه و نامحدود اپراتورها توضیح داد: این مساله بیشتر به شرایط رقابتی بین اپراتورها برمی‌گردد. آنها بسته‌های متناسب با ساعت‌ها و گروه‌های مختلف در جذب مشتریان ارایه می‌کنند. حذف بسته‌ها از سوی یک اپراتور باعث می‌شود کاربران به سمت اپراتور دیگری که این بسته‌ها را دارد، بروند. ما به عنوان تنظیم‌گر بازار باید مراقب باشیم اپراتورها با یکدیگر تبانی نکنند زیرا این کار به ضرر مشتریان می‌انجامد. مانند اتفاقی که دو ماه پیش رخ داد و اپراتورها در یک هماهنگی با یکدیگر قیمت بسته‌ها را بالا بردند و بسته‌های پرطرفدار را حذف کردند. این مصداق تبانی است که ما به آن ورود کردیم، تذکر دادیم و به جریمه تهدیدشان کردیم تا بسته‌ها را به حالت قبل برگرداندند. ما برای کنترل بازار برای اپراتور غالب مقرراتی را فرض می‌کنیم، از جمله اینکه اپراتورهای غالب برای تغییر قیمت و حذف بسته‌های خود باید از سازمان تنظیم مقررات اجازه بگیرند. این فرآیند، نظارتی است که ما بر آنها داریم و در شرایط عادی در تعیین قیمت بسته‌ها دخالتی نمی‌کنیم و اپراتورها با هم رقابت می‌کنند، مگر اینکه بخواهند تبانی کنند یا قیمت بسته‌ها را بالاتر از سقف ارایه دهند. وزیر ارتباطات با اشاره به منطق ارایه بسته‌های شبانه اپراتورها بیان کرد: منطق حکم می‌کند شبکه‌های ارتباطی نیز مانند شبکه‌های برق که ساعت اوج مصرف و کم‌مصرفی دارند، در ساعات کم‌مصرفی بسته‌هایی با قیمت کمتر ارایه بدهند تا به این واسطه مشتریان را به سمت ساعات کم‌مصرف هدایت کنند. زیرا در صورت مصرف کاربران در اوج مصرف، اپراتور باید سرمایه‌گذاری بیشتری برای توسعه ظرفیت شبکه انجام دهد و پس از توسعه شبکه، صرفا در ساعت محدودی می‌تواند از ظرفیت بالای توسعه داده‌شده کسب درآمد کند. بنابراین منطقی است اپراتورها به لحاظ قیمتی، در ساعت کم‌باری بسته‌هایی با قیمت کمتر ارایه دهند. آذری جهرمی درباره اینکه چرا بسته‌های شبانه و نامحدود از سوی اپراتورها حذف شدند، گفت: در بسیاری کشورهای دنیا این بسته‌ها ارایه می‌شود. اما واقعیت این است که اعتراضاتی از سوی مراجع فرهنگی در کشور در رابطه با بسته‌های شبانه مطرح شد و ما ابلاغیه‌ای دریافت کردیم که می‌گفت کاربران به سمت بسته‌های اینترنت رایگان شبانه سوق پیدا نکنند، زیرا تاثیر منفی روی دانش‌آموزان و دانشجویان داشت که شب بیدار می‌ماندند و صبح نمی‌توانستند از کلاس‌هایشان استفاده کنند، به‌همین دلیل توصیه کرده بودند که این بسته‌ها حذف شود. وی ارایه بسته‌های شبانه اینترنت از سوی اپراتورها را یک درخواست منطقی دانست و بیان کرد: با توجه به نامه‌هایی که شاید به خود اپراتورها هم ارسال شده بود، آنها هم بر این اساس منطق را زیر پا گذاشتند؛ منطق ایجاب می‌کند در ساعت پیک شبانه، بسته‌های ارزان‌قیمت ارایه شود. این موضوع باعث شد ما دو ماه پیش دوباره اپراتورها را فرا بخوانیم و به آنها توصیه کردیم بسته‌های شبانه را ارایه کنند تا بخشی از بار ترافیکی شبکه را به ساعت‌های کم‌باری انتقال دهند. البته ما دخالتی در این موضوع نداریم و شرایط رقابتی اپراتورهاست. به نظر می‌رسد اگر یک اپراتور بسته شبانه ارایه کند، بقیه اپراتورها هم در فضای رقابتی چاره‌ای ندارند جز اینکه به آن سمت بروند. الان توصیه رسمی ما به اپراتورها این است و به آنها اعلام کردیم و سازمان تنظیم مقررات پیگیر است که بسته‌های شبانه را به سبد ارایه خود برگردانند. البته الان هم بسته‌های شبانه ارایه می‌شود اما می‌توانند به این سمت هدایت شوند که بسته‌های ارزان قیمت و رایگان بدهند.

برای جلوگیری از تلاطم اجتماعی، باید به رمزارزها توجه کرد

دبیر شورای عالی فضای مجازی گفت: هرگونه تحول تاریخی با تلاطم‌های اجتماعی و اقتصادی همراه بوده بنابراین باید مباحث بسیار مهمی همچون رمزارزها، توکن‌ها، فین‌تک‌ها و سایر مواردی نو در این حوزه با پوشش جهانی مورد توجه قرار گیرد. به گزارش ایرنا، رییس مرکز ملی فضای مجازی در همایش ملی جامعه، تعلیم و تربیت که در دانشگاه خوارزمی برگزار شد به اهمیت توجه به مباحث فضای مجازی در دانشگاه‌ها و توجه به تحولات حوزه فناوری اشاره کرد. سیدابوالحسن فیروزآبادی، دبیر شورای عالی و رییس مرکز ملی فضای مجازی کشور در این همایش گفت: مباحث تربیتی، روانشناسی، امور اجتماعی و اقتصادی و بحث‌های چندرشته‌ای، میان رشته‌ای و فرا رشته‌ای از مهم‌ترین مباحثی است که باید در دانشگاه‌ها مورد توجه قرار گیرد که امید است نظام دانشگاهی کشور با پرداختن به این مباحث خلأ ایجاد شده را برطرف کند. وی اعلام کرد: در حوزه روانشناسی و تربیتی مباحث بسیار مهمی همچون پدیده «خود» مطرح است که به بازنمایی خود و نمایش ماندگار، گستردگی و توسعه خود در صفحه نمایش می‌پردازد که این خود دیجیتالی با نوعی خودشیفتگی همراه است.

فیروزآبادی خاطرنشان کرد: در حوزه تعلیم و تربیت نیز فراتر از مباحث آموزش تعاملی که در اوایل سال‌های ۲۰۰۰ مطرح بود امروز با مباحث کلاس‌های درس سکویی (platform) مواجهیم که به فردیت‌گرایی حوزه آموزشی تاکید دارد. افراد در حقیقت به صورت انفرادی به طراحی آموزش و یادگیری می‌پردازند و در نهایت در کنار مزیت فضای مجازی که شخصی‌سازی اطلاعات بر روی سکوهاست این نگرانی ایجاد می‌شود که ما شاهد نوعی فرا فردیت‌گرایی در نظام آموزشی باشیم. وی اظهار داشت: نظام‌های آموزشی کلاسیک مبتنی بر حضور و رقابت بودند اما امروز اشکال جدیدی ایجاد شده که در حوزه اجتماعی مباحث جدی و عمیقی مطرح می‌کند. در واقع روی نظام‌های سکویی، رسانه‌های اجتماعی شاهد شکل‌گیری حباب هستیم که این حباب‌ها بحث قطبی شدن اجتماعی و عواقب سیاسی و اجتماعی را در همه کشورها در پی دارد. همچنین شخصی‌سازی اطلاعات در اینگونه سکوها می‌تواند انسان‌ها را به اهداف اقتصادی، تبلیغاتی و رسانه‌ای برای سوءاستفاده‌های سیاسی، اجتماعی و اقتصادی تبدیل کند. فیروزآبادی در خصوص مزایای شکل‌گیری این فضا در حوزه دانشگاه گفت: مزیت شکل‌گرفتن فضا خودآموزی در دانشگاه‌ها باعث می‌شود افراد در عین حال هم معلم و آموزگار و هم دانشجو باشند. در واقع در نظام شبکه‌ای کاربران هم رسانه و هم خبرنگار هستند که از آن به کاربران محتواساز (usergeneratedcontent) تعبیر می‌شود یعنی کاربران می‌توانند در کنار تولید محتوا، رسانه با پوشش جهانی، گستردگی و ماندگاری دیجیتالی نیز باشند. دبیر شورای عالی فضای مجازی کشور با اشاره به مباحث اقتصادی فضای مجازی افزود: با توسعه فضای مجازی و توسعه فعالیت کاربران، افراد می‌توانند همزمان بنگاه، موسسه آموزشی و رسانه باشند و این بدان معناست که هویت‌های حقوقی متکثر با کارکردهای متنوع در حال شکل‌گیری است که با ظهور اقتصاد سکویی، خدماتی و اشتراکی و گیگ دنیا با ابزارهای پولی و مالی و قراردادهای هوشمند بسیاری مواجه خواهد شد. فیروزآبادی با اعتقاد بر اینکه این تحولات سریع و تکثرها می‌تواند باعث بروز تلاطم‌ها و بحران‌هایی شود، افزود: هر گونه تحول تاریخی با تلاطم‌های اجتماعی و اقتصادی همراه بوده که این دوره نیز اینچنین خواهد بود بنابراین باید مباحث بسیار مهمی همچون رمز ارزها، توکن‌ها، فین تک‌ها و سایر موارد نو در این حوزه با پوشش جهانی مورد توجه قرار گیرد.

ادامه از صفحه اول

ماهیت تکنولوژی بلاک‌چین و رمزارزها، دستوری‌پذیر نیست

اما اگر برای تامین ارز واردات به چرخه واردات برمی‌گردد، در صورت واگذاری به صرافی‌های تعیین‌شده بانک مرکزی حتما باید به عنوان صادرکننده طبق مصوبه هیات وزیران هم از معافیت‌های مالیاتی و هم از مشوق‌های صادراتی بهره‌مند شوند. موضوع دیگر، نامه یکی از نمایندگان مجلس و تصمیم برای محدود کردن درگاه‌های بانکی صرافی‌ها است. شاهد ارسال نامه‌هایی از مجموعه شاپرک به عنوان ناظر و واحد رگولاتوری شرکت‌های پرداخت‌یار و درگاه‌های بانکی بودیم که صرافی‌های رمزارز را با دشواری‌هایی برای دریافت و پرداخت مواجه کردند، البته برخورد خاصی هم تاکنون انجام نشده است. متاسفانه به دلیل ماهیت بورس و تبعات و نوسانات و تشویق‌های بی‌جایی که بعضی از مسوولان برای حضور و سرمایه‌گذاری مردم در بورس انجام دادند، شاید بیشتر دنبال مقصر می‌گردیم و بازاری هم مظلوم‌تر از بازار حوزه رمزارزها پیدا نشده است. در حالی که درخواست برای محدود کردن درگاه‌ها و مقابله با صرافی‌ها یک تصمیم استراتژیک اشتباه است. حوزه رمزارزها حوزه‌ای بسیار متلاطم و ریسکی است و افراد خودشان این ریسک را می‌پذیرند که اقدام به سرمایه‌گذاری در این حوزه کنند یا نکنند. نگرانی‌ها درباره مقصد رمزارزها یا خروج پول از بورس واقعا ارتباطی به این حوزه ندارد و طبق بررسی‌هایی که انجام شده، سرمایه‌گذاری در این حوزه نسبت به پولی که از بورس خارج شده عدد بسیار ناچیزی است. اگر حجم معاملات هم در این مدت رشد داشته، علت اصلی‌اش رشد قیمتی خود رمزارزها بوده که باعث ثروتمندتر شدن سرمایه‌گذاران این حوزه و ارزشمندتر شدن حجم معاملات شده و تعداد معاملات رشد آنچنان زیادی نداشته و انداختن تقصیر به گردن این حوزه بسیار اشتباه است. در حال حاضر پلتفرم‌های تبادل ارز دیجیتال داخل کشور بسیار امن است و بدون انحصار و با شرایط رقابتی سالم در حوزه اقتصاد دیجیتال مشغول فعالیت هستند. ایجاد نماد رمزارزها در سازمان بورس و اجازه به صندوق‌های سبدگردانی و شرکت‌های فعال و باسابقه در این حوزه برای تشکیل صندوق‌هایی با پشتوانه رمزارز، می‌تواند برای این حوزه راهگشا باشد و مشکل احراز هویت را هم حل کرده و به شفافیت این فضا کمک کند. البته خود صرافی‌ها و پلتفرم‌های رمزارزی می‌توانند در نقش امین الصندوق و تامین کننده نقدینگی این بازار باشند و از هر جهتی به نقش پلتفرم‌های تبادل رمزارز هانگاه کنیم، در حال حاضر در همه زمینه‌ها برای کشور بسیار مفید و راهگشا خواهد بود. ماهیت تکنولوژی بلاک‌چین و رمزارزهایی که بر بستر بلاک‌چین هستند به صورت جهان‌روا، خیلی دستوری‌پذیر نیست، باید با رویکرد آموزشی ریسک‌ها و مخاطرات این فضا را به مردم آموزش داد، کما اینکه اکنون با فضای ملتهبی که ایجاد شده، طبق بررسی‌ها نارضایتی پلیس فتا را در پی داشته که منجر به دور شدن جریانات مالی این حوزه از بستر شفاف و امن شده و رویکردی است که در دنیا کاملا منسوخ شده است. به‌هم زدن سیستم فعلی باعث عدم سرمایه‌گذاری کردن در این حوزه نمی‌شود بلکه زمینه‌ساز تضییع حقوق مردم می‌شود، زیرا به هر حال یک مساله فطری و اقتصادی است که اگر قیمت یک کالا یا خدمت جهان‌روا، در حال افزایش است، مردم تمایل داشته باشند که بخشی از زندگی خود را به آن حوزه بیاورند. اما ما باید این پدیده را بپذیریم و با آن تعامل کنیم و با آموزش، مردم را از ریسک‌ها و مخاطرات این حوزه مطلع کنیم و توزیع سبد زندگی‌شان را به آنها گوشزد کنیم، اینکه هیچ‌وقت نیازی نیست الزاما همه تخم‌مرغ‌های‌شان را در یک سبد مانند رمزارز یا هیچ بخش دیگر بگذارند و هر گونه حرکت دیگری منجر به نتیجه عکس خواهد شد.

سایه سنگین سیاست بر اقتصاد

بنابراین اگر سیاستمداران در سطوح بالا، در مسیر افزایش حضور فعال در عرصه تجارت بین‌الملل و پیوستن به نظام یکپارچه اقتصاد جهانی گام بردارند، تا شاهد لغو تحریم‌ها و برقراری روابط بانکی باشیم، اقتصاد کشور به صورت قابل توجهی سامان پیدا خواهد کرد. حال اگر، سیاستمداران همچنان بر اهداف ایدئولوژیک خود پافشاری کنند و در مسیر تسهیل روابط بین‌الملل حرکت نکنند، پیشرفتی در اقتصاد نخواهیم داشت. نکته دیگری که در اینجا لازم به ذکر است اینکه، وزارت صمت در حوزه سیاست‌گذاری‌ها نقش به خصوصی ندارد. وزارت صمت حتی نمی‌تواند در رابطه با نرخ ارز ورود پیدا کرده و دخالت کند. نرخ ارز یکی از مسائل بسیار مهم در حوزه اقتصاد و صنعت است و ارتباط مستقیمی با وزارت صمت دارد؛ اما این وزارتخانه نمی‌تواند نقشی در رابطه با نرخ ارز و در رابطه با مسائلی مانند یارانه‌ها تصمیم‌گیری کند. این در حالی است که وزارت صمت می‌تواند تنها در رابطه با مسائل جزئی نظر بدهد و تصمیم‌گیری کند. در چنین حالتی، وزارت صمت هیچ اثر قابل توجهی بر اقتصاد ندارد. این در حالی است که رونق در اقتصاد هر کشوری، نتیجه سیاست‌هایی است که نهادها و سازمان‌های اقتصادی آن دنبال می‌کند. اما دستگاه‌های به ظاهر اقتصادی مانند وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت صمت و حتی بانک مرکزی تاثیر زیادی بر روند سیاست‌های اقتصادی کشور ندارند. رونق زمانی در صنعت و اقتصاد یک کشور به وجود می‌آید که معیارهای مهم اقتصادی مانند «تحریم، تورم، ارتباطات بانکی، ارتباطات گمرکی، امکان مبادلات تجاری (صادرات و واردات)، جذب سرمایه خارجی و...» در کشور فراهم باشد. اقتصاددان‌ها می‌توانند در رابطه با این موضوعات اظهارنظر کنند، اما در نهایت تمام این مسائل تحت تاثیر رفتار و تصمیم سیاستمداران است. بنابراین پیش‌بینی روند تولیدات صنعتی در سال آینده در چارچوب اقتصاد نمی‌گنجد و بستگی به تصمیم سیاستمداران دارد. در واقع مهم‌ترین چالش پیش روی پیشرفت ما در اقتصاد و صنعت، نحوه سیاست‌گذاری در کشور است که تصمیم‌گیرندگان اقتصادی نقش قابل توجهی در آن ندارند.

روی موج خبر

قاچاق سیگار کاهش یافت

جدیدترین آمار منتشر شده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت (صمت) حاکی از کاهش ۱۵ درصدی قاچاق سیگار و افزایش حدود ۲ برابری صادرات و واردات تنباکوی معسل است. به گزارش ایسنا، روند قاچاق سیگار در سال گذشته کاهشی بود، به‌طوری که در کل سال گذشته برآورد وزارت صمت از میزان قاچاق سیگار نسبت به سال ۱۳۹۷ حدود ۳۹ درصد کاهش یافته بود، اما در سال جاری با مشکلاتی که به دلیل عدم تخصیص ارز برای واردات مواد اولیه در زمینه تولید این محصول ایجاد و منجر به توقف تولید در هشت واحد از ۱۵ واحد تولید محصولات دخانی شد، قاچاق سیگار رو به افزایش گذاشت، تا جایی که در اردیبهشت امسال برآوردها از میزان قاچاق سیگار نزدیک به دو برابر دو ماهه اول سال ۱۳۹۸ بود. اما از ماه گذشته میزان افزایش قاچاق تک رقمی شد و حالا هم در ۹ ماهه نخست سال جاری نسبت به مدت مشابه سال قبل قاچاق سیگار کاهش ۱۵ درصدی داشته است. بر اساس این آمار در ۹ ماهه اول امسال ۴۱ میلیارد و ۴۰۰ میلیون نخ سیگار تولید شده که نسبت به تولید ۴۰ میلیارد و ۲۰۰ میلیون نخ در ۹ ماهه اول سال گذشته ۳.۲ درصد افزایش داشته است. در پی این افزایش تولید و با توجه به اینکه میزان مصرف در این هشت ماه ۴۸ میلیارد و ۷۵۰ میلیون نخ برآورد شده، برآورد قاچاق سیگار هم با ۱۵ درصد کاهش، از هشت میلیارد و ۶۷۰ میلیون نخ سیگار در ۹ ماهه اول سال قبل به هفت میلیارد و ۳۹۰ میلیون نخ سیگار در مدت مشابه امسال رسیده است. این در حالی است که آمارها نشان می‌دهد از ابتدای امسال تا پایان آذر ماه صادرات سیگار با کاهش ۷.۷ درصدی به ۸۱ میلیون و ۳۰۰ هزار نخ رسیده است. صادرات سیگار در مدت مشابه سال گذشته ۸۸ میلیون و ۱۰۰ هزار نخ بوده است. در مورد تنباکو، آمار تولید برخلاف ماه‌های قبل منتشر نشده، اما صادرات تنباکوی معسل بیش از دو برابر و واردات آن نزدیک به دو برابر شده است.

قیمت‌ها کاهش می‌یابد

رییس اتحادیه بار فروشان میدان مرکزی تهران گفت: در تامین میوه شب عید مثل سیب و پرتقال، هیچ مشکلی وجود ندارد و قیمت‌ها تا شب عید رو به کاهش است. مصطفی دارایی نژاد افزود: در حال حاضر قیمت پرتقال در کف میدان مرکزی از ۹ تا ۱۱ هزار تومان، سیب از ۷ تا ۱۴ هزار تومان، خیار بوته‌ای ۶ هزار تومان و خیار گلخانه‌ای از ۹ تا ۱۰ هزار تومان فروخته می‌شود. وی اضافه کرد: از دو سه هفته اخیر تا به امروز، شاهد افت قیمت همه میوه‌ها هستیم و این روند ادامه‌دار خواهد بود. دارایی نژاد گفت: در حال حاضر ۵۰۰ هزار تن پرتقال در انبارهای استان مازندران دپو شده است و امسال چند روز زودتر از سال قبل، عرضه میوه‌های شب عید را آغاز کردیم و قطعا تا شب عید باز هم قیمت‌ها کاهش می‌یابد. دارایی نژاد در خصوص کمبود نارنگی هم گفت: امسال به دلیل سرما زدگی محصول نارنگی در شهرهای فسا و داراب و تمام شدن محصولات در شهرهای استان مازندران با کمبود نارنگی مواجه شدیم که با برنامه‌ریزی صورت گرفته قرار شد ۱۰ هزار تن نارنگی پاکستانی وارد شود و با قیمت هر کیلو ۱۵ هزار تومان در سطح خرده فروشی عرضه شود.

ادامه از صفحه اول

معادله تعیین قیمت خودرو

چه سرمایه‌گذاری‌هایی برای رشد صنعت خودروسازی و توسعه قطعه سازی بومی در داخل شده است. باید مراقب باشیم که این بار از همان سوراخی که در دفعات قبلی گزیده شده‌ایم، ضربه نخوریم. اما نکته‌ای که در خصوص تعدیل یا افزایش قیمت خودرو باید مورد توجه قرار بگیرد، ارتباط قیمت خودرو در داخل با نرخ ارز است. بر اساس یک قانون نانوشته اقتصادی در ایران همزمان با افزایش قیمت ارز، قیمت مجموعه کالا و خدمات در کشورمان دچار افزایش قیمت می‌شود. از جزئی‌ترین خدمات تا کلی‌ترین اقلام و نیازها با نوسانات قیمت ارز دچار نوسان می‌شوند. حال باید دید، نرخ ارز به چه دلیل در اتمسفر اقتصادی دچار افزایش می‌شود. جدای از کمبود ارز، تحریم‌ها و... یکی از المان‌های اثرگذار در افزایش نرخ ارز رشد نقدینگی در کشورمان است. در واقع فعالان اقتصادی برای محاسبه نرخ ارز، نرخ ارز پایه را ضرب در افزایش حجم نقدینگی می‌کنند تا نرخ ارز از دل این محاسبات استخراج شود. متاسفانه در حال حاضر حجم نقدینگی در اقتصاد ایران به ۳ هزار و ۳۰۰ هزار میلیارد تومان رسیده است. رقمی که باعث شده قیمت ارز متناسب با رشد نقدینگی به محدوده قیمتی بالای ۲۰ هزار تومان برسد. حتی با فرض پایان یافتن تحریم‌ها و پیوستن به FATF در شرایطی که هر روز بیش از ۲ هزار میلیارد تومان به حجم نقدینگی افزوده می‌شود، نمی‌توان توقع داشت که نرخ ارز در محدوده رویایی که برخی مسوولان دارند، سقوط کند. تنها روشی که می‌توان ارز را در محدوده قیمتی ۱۰ الی ۱۵ هزار تومانی قرار داد، سرکوب نرخ ارز به وسیله دلارهای نفتی است که تبعات یک چنین تصمیمی برای اقتصاد به مراتب خسارت بارتر از سایر روش‌ها است. اتمسفری که باید امیدوار بود در فضای اقتصادی کشور ایجاد شود، ثبات در نرخ ارز است. یعنی دولت از چاپ پول، استقراض و پمپاژ نقدینگی افسار گسیخته خودداری کند تا بازار ارز وارد دوره‌ای از ثبات شود. پس از آن بازار خودروی کشور نیز مانند سایر بازارها ثبات را به خود خواهد دید و فضا برای بهبود شاخص‌های تولید فراهم خواهد شد. در این صورت نوسانات پی در پی در بازار خودرو رخت بر می‌بندد و فضا برای تبدیل خودرو از یک کالای سرمایه‌ای به یک کالای مصرفی فراهم خواهد شد. به نظرم این دستاوردی است که اقتصاد ایران مبتنی بر آن می‌تواند دستاوردهای افزونتری حداقل در بازار خودرو به دست آورد.

«تعادل» از وضعیت بازار اقلام مصرفی گزارش می‌دهد

افزایش یا ثبات قیمت‌ها تا پایان سال؟

تعادل |
افزایش قیمت کالاها خبر تازه‌ای نیست؛ خصوصا وقتی به روزهای پایانی سال نزدیک‌تر می‌شویم. اما گرانی و افزایش قیمت‌های هر روزه، نه تنها زندگی را برای مردم سخت کرده، بلکه توانایی خرید و امرار معاش را نیز با مشکل روبرو کرده است. در شرایط کنونی تأمین اقلام ضروری برای مردم به یک دغدغه جدی تبدیل شده است. قیمت‌های بی سابقه و سرسام‌آوری که در بازار شاهد هستیم، سبب شده تا برخی مواد غذایی از سبد غذایی خانواده‌ها حذف شود. بنابراین سبد خرید اقشار کم‌درآمد و کارگران و مستمری‌بگیران که بیشترین قشر جامعه را تشکیل می‌دهند، به مرور کوچک و کوچک‌تر می‌شود. یک روز خبر از گرانی اقلام مصرفی می‌شود؛ روز دیگر خبر از فروش قسطی گوشت و فروش حواله مرغ. در این میان هرچه هست نبود یک برنامه منسجم برای تنظیم بازار و نتیجه تمام این بی‌برنامگی‌ها و افزایش قیمت‌ها، حذف اقلام ضروری از سبد مصرفی خانوارهاست. اما گرانی‌ها و بالابودن قیمت کالاها تا جایی پیش رفته که گلایه رهبر انقلاب را نیز در پی داشت. به‌طوری که روز گذشته در سخنانی با ابراز ناخرسندی از گرانی‌ها و مشکلات معیشتی، اظهار داشتند: «این وضع در آستانه عید غصه بزرگی ایجاد کرده است. البته اجناس مانند میوه‌ها فراوان است، اما قیمت‌ها بسیار بالا است که سود این قیمت بالا هم به جیب باغداران زحمتکش نمی‌رود بلکه نصیب دلال‌ها و واسطه‌های سودجو می‌شود و ضرر آن به مردم می‌رسد.» با وجود این همه نارضایتی از بازار اقلام مصرفی، مشخص نیست چرا هیچ برنامه و راهکار جدی برای سر و سامان دادن به این وضع از سوی متولیان امر دیده نمی‌شود و تنها به نسخه دستوری عدم افزایش قیمت‌ها بسنده می‌کنند.

از گرانی تا گوشت قسطی

شهروندان هر روزه با مراجعه به فروشگاه‌ها برای تهیه مایحتاج عمومی خود با افزایش محسوس قیمت برخی اقلام خوراکی و به خصوص کالاهای اساسی مواجه می‌شوند که این افزایش تاثیر بسیار زیادی بر حجم و کیفیت سبد خرید آنها گذاشته است. با وجود گفته‌های مسوولان مبنی بر تامین کالای اساسی برای شب عید و عدم افزایش قیمتها؛ اما همچنان مردم نگران افزایش قیمتها هستند. در شرایط فعلی مسائلی مانند درآمد خانوار و مصرف‌کننده بر میزان تقاضا تاثیر می‌گذارد، بنابراین مصرف‌کنندگان به سمت کالاها ارزان‌تر و با کیفیت غذایی بیشتر می‌روند. علاوه بر این با توجه به روند صعودی قیمت گوشت، اخیرا گفته‌هایی مبنی بر فروش قسطی گوشت وجود داشت. هرچند صدیف بیک‌زاده، مدیر کل دفتر خدمات بازرگانی وزارت صمت در این باره گفته است: معمولا کالایی قسطی فروخته می‌شود که روی دست فروشنده مانده است. اگر کالا مشتری داشته باشد فروشنده ترجیح نمی‌دهد کالای خود را قسطی بفروشد. بنابراین به هیچ‌وجه خبر فروش قسطی گوشت را تایید نمی‌کنم. او با بیان اینکه وجود مشکلات را نمی‌توان انکار کرد اما فکر نمی‌کنم فروش قسطی گوشت با چک و غیره باشد، گفت: متولی اعلام آمار اینکه تولید گوشت در حلقه عمده‌فروشی کاهش یا افزایش داشته، وزارت جهاد کشاورزی است اما مستندات کار گروه تنظیم بازار نشان می‌دهد که کاهش تولید نداشته‌ایم. این مقام مسوول با اشاره به حذف واسطه‌ها از بازار گوشت گفت: برای حذف واسطه‌ها و عرضه مستقیم این کالا جلساتی تشکیل شد که به‌طور مستقیم از تولید تا مصرف دام زنده با قیمت مشخصی در اختیار واحدهای کشتار و بسته‌بندی قرار بگیرد تا با یک حاشیه سود معقول، منطقی و مورد تأیید نهادهای ذی‌ربط مانند سازمان حمایت، کشتار را انجام داده و محصول را بفروشند. مسوولان وزارت صمت در مورد اینکه چرا با وجود عرضه زیاد قیمت‌ها کاهش پیدا نمی‌کند، می‌گویند: کاهش قیمت زمانی اتفاق می‌افتد که قیمت تمام‌شده تولید کاهش یابد وگرنه با عرضه زیاد نیز نمی‌شود هم چنین انتظاری از تولیدکننده داشت. اگر این اتفاق بیفتد بسیاری از تولیدکنندگان از تولید خارج می‌شوند. برخی از مسوولان هم می‌گویند: از زمانی که ارز گوشت از ترجیحی به نیمایی تغییر کرد، تقاضا فروکش کرده و به سمت دیگر اقلام پروتئینی متمایل شد. مردم مرغ یا پروتئین‌های گیاهی مانند سویا و حبوبات را جایگزین گوشت کرده‌اند. بنابراین کاهش تقاضا مخصوصا در دهک‌های پایین قابل انکار نیست. علاوه بر این حجم وارداتی که در سال‌های گذشته داشتیم و چند صد میلیون دلار برای واردات گوشت قرمز اختصاص پیدا می‌کرد کاهش شدیدی داشته و نسبت به سال گذشته محسوس است.

حواله فروشی در بازار مرغ

بازار مرغ نیز اوضاع بهتری از بازار گوشت ندارد؛ چرا که هفته‌هاست همچنان با چالش صف در بازار این محصول در شهر تهران و برخی دیگر شهرها روبرو هستیم. اما قیمت مرغ در بازار با وجود وعده‌های مسوولان مبنی بر کاهش قیمتها همچنان روند صعودی دارد و خبری از کاهش و یا حتی تثبیت قیمتها نیز نیست. در این میان، به گفته یکی از منابع آگاه، تعداد محدودی از خرده فروشان مرغ در تهران حواله خرید مرغ با قیمت مصوب از عمده‌فروشی‌ها را دریافت می‌کنند که این موضوع باعث ایجاد رانت می‌شود. صاحبان این حواله‌ها با فروش بخشی یا تمام مرغ دریافتی با قیمت بالاتر از نرخ مصوب به خرده فروشان بازار را دچار تلاطم می‌کنند. بنابراین قیمت مرغ در خرده فروشی‌ها هر روز گران‌تر می‌شود، به عنوان مثال یک خرده فروش که حواله مرغ با قیمت مصوب را دارد با مراجعه به میدان تره‌بار بهمن، مرغ را با قیمت مصوب ۱۹،۴۰۰ تومان دریافت می‌کند، در حالی که مرغ دریافتی را باید با نرخ مصوب ۲۰۴۰۰ به فروش برساند که این کار را نمی‌کند و مرغ را با قیمت ۲۵ تا ۲۶ هزار تومان در اختیار خرده فروشی‌هایی که حواله دریافت نمی‌کنند می‌گذارد. به این ترتیب و با این دلال بازی‌ها قیمت مرغ در بازار به حدود ۳۳ تا ۳۴ هزار تومان هم رسیده است. در نتیجه برای جلوگیری از رانت ایجاد شده و با توجه به افزایش توزیع مرغ قرار است موضوع حذف حواله از فرآیند توزیع مرغ بررسی شده و به احتمال بسیار زیاد این موضوع به تصویب برسد. در واقع با توجه به بررسیهای انجام شده، می‌توان گفت بازار مرغ نه از کاهش تولید بلکه از سوء مدیریت‌ها رنج می‌برد که نتوانسته تا کنون عرضه را در بازار متعادل کرده و طوری نظارت کند که قیمت‌ها در کوتاه‌مدت افزایش نیابد.

سیگنال افزایش قیمت نان

از سوی دیگر برخی شنیده‌ها حاکی از این است که احتمال افزایش قیمت نان نیز وجود دارد. نان به عنوان پایه‌ای‌ترین کالا در سبد خانوارها نقش بسیار مهمی دارد و افزایش قیمت آن تاثیر زیادی بر افراد کم‌درآمد جامعه خواهد داشت. اگر حکم دیوان عدالت اداری مبنی بر آزادسازی صدور مجوز نانوایی سنتی اجرایی شود؛ قیمت نان افزایش پیدا خواهد کرد. به گفته یکی از مسوولان این صنف، اگر تعداد نانوایی‌ها در یک منطقه بیش از نیاز باشد، هزینه تولید برای نانوایان افزایش می‌یابد چرا که میزان فروش و درآمد حاصل از میزان هزینه پیشه می‌گیرد. در این شرایط نانوایان به سمتی سوق پیدا می‌کنند که درآمد خود را از راه‌های دیگر افزایش دهند که یکی از این راه‌ها، تعیین خودسرانه قیمت بر اساس هزینه تمام شده تولید است. به‌طوری که روز گذشته معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت اعلام کرد که تا پایان سال هیچ گونه افزایش قیمتی در بازار اتفاق نمی‌افتد. اما آیا این وعده عملی خواهد شد یا همچون گذشته با نزدیک شدن به ایام نوروز قیمت کالا رو به افزایش می‌گذارد؟ عباس تابش، معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به ترخیص کالاهای اساسی از گمرکات گفت: در یک ماه گذشته افزون بر ۴ میلیون تن کالای اساسی از گمرکات کشور ترخیص شده است. مدیرعامل سازمان حمایت از تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان با بیان اینکه پس از تامین گوشت مرغ در توزیع آن مشکلی وجود ندارد، گفت: وزارت جهاد کشاورزی مکلف شده ۱۳۰ میلیون قطعه جوجه‌ریزی انجام و مرغ استحصالی تحویل شبکه توزیع با مسوولیت سازمان حمایت دهد. متاسفانه در چند روز گذشته میزان تحویل مرغ به شبکه توزیع به آن عددی که نیازمند بود نمی‌رسید اما این آمار رشد خوبی داشته و آمار ۲ تا ۳ روز گذشته نشان می‌دهد که میزان تحویلی مرغ به شبکه توزیع به رقم معقولش دارد نزدیک می‌شود ولی هنوز به عدد مورد نیاز نرسیده‌ایم. با توجه به تعهد وزارت جهاد کشاورزی و قولی که همکاران در این وزارتخانه برای تامین گوشت مرغ داده‌اند پیش‌بینی می‌شود مشکلی به لحاظ تحویل این ماده پروتئینی نداشته باشیم. تابش، با تاکید بر تامین کالای اساسی برای شب عید تصریح کرد: در تامین روغن که تعدیل قیمت داشته و فراوانی در بازار محقق شده امروز در شبکه‌های توزیع انبار روغن و عدم جذب روغن داریم. او با بیان اینکه هر جا فراوانی کالا داشته باشیم مشکلی وجود ندارد، گفت: با وجود پیگیری همکاران در وزارت جهاد کشاورزی برای تامین گوشت مرغ، تخم‌مرغ و سایر کالاهای دیگر موضوع، بازرسی و نظارت به صورت شبانه‌روزی فعال و در این راستا خودروهای متحدالشکل بازرسی و نظارت در استان‌ها راه‌اندازی شده است. تابش، با بیان اینکه هیچ گونه افزایش قیمتی تا پایان سال در بازار اتفاق نمی‌افتد، افزود: سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان بررسی قیمت هیچ کالایی در دستور کار ندارد و اگر اتفاق خاصی در اقتصاد کشور به لحاظ شاخص‌های کلان اقتصادی رخ ندهد مردم به لحاظ قیمت نگرانی نداشته باشند. وی، ذخایر مواد پروتئینی از جمله گوشت قرمز و سفید و مواد دامی به اندازه کافی دانست و تصریح کرد: ماهانه میزان جوجه‌ریزی ۱۱۰ میلیون قطعه است ولی برای ایام پایان سال وزارت جهاد کشاورزی ۱۳۰ میلیون قطعه جوجه‌ریزی برنامه‌ریزی شده است امید می‌رود نیازی به توزیع ذخایر کالاهای اساسی نداشته باشیم. رییس سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان با اشاره به ترخیص کالاهای اساسی از گمرکات گفت: در یک ماه گذشته افزون بر ۴ میلیون تن کالای اساسی از گمرکات کشور ترخیص شده است.

منابع خارجی اعلام کردند

توقف صادرات هند به ایران

خبرگزاری رویترز در یک گزارش اختصاصی و با استناد به سخنان چند مقام تجارت خارجی هند خبر داده که به دلیل کاهش اندوخته روپیه ایران، شرکت‌ها و بازرگانان هندی حاضر نیستند برای صادرات مواد غذایی مثل «شکر، برنج و چای» با ایران قراردادهای جدید امضا کنند. این خبرگزاری در ادامه نوشته است که حجم روپیه ایران در دو بانک هندی که از سوی دولت برای انجام این معاملات تعیین شده‌اند به‌شدت کاهش یافته و صادرکنندگان هندی اطمینان ندارند که مبلغ قراردادهای جدید به موقع پرداخت شود.
با ممنوع شدن معاملات نفتی ایران با دلار به دلیل تحریم‌های امریکا، دهلی‌نو و تهران توافق کردند که صادرات نفت ایران به هند به صورت روپیه محاسبه شود و ایران در ازای صادرات نفت، اقلام کشاورزی و موادغذایی از این کشور وارد کند. ولی دولت هند در ماه مه ۲۰۱۹ و پس از پایان دوره معافیت از تحریم‌های امریکا خرید نفت از ایران را متوقف کرد. منابع مطلع از تجارت خارجی هند می‌گویند پس از ۲۲ ماه توقف صادرات نفت ایران به هند، ذخیره روپیه ایران در بانک‌های آن کشور به‌شدت کاهش یافته است. همچنین به گزارش دویچه وله، مدیر یک شرکت تجاری بین‌المللی در شهر بمبئی گفت: «بازرگانان هندی به دلیل تاخیر چند ماهه در پرداخت‌ها، از معامله با ایران امتناع می‌کنند.» او افزود: حجم روپیه ایران در دو بانک هندی که از سوی دولت برای انجام این معاملات تعیین شده‌اند به‌شدت کاهش یافته و صادرکنندگان هندی اطمینان ندارند که مبلغ قراردادهای جدید به موقع پرداخت شود.
در عین حال، مدیر ارشد بانک توسعه صنعتی هند، یکی از بانک‌های مجاز برای معامله با ایران، به خبرگزاری رویترز گفت: به دلیل توقف معاملات نفتی، ذخیره روپیه ایران به‌شدت کاهش یافته و به زودی تمام خواهد شد. «ویجای ستیا» تاجر برنج و رییس سابق اتحادیه صادرکنندگان برنج هند نیز گفت: صادرکنندگان برنج در مورد وضعیت فعلی پرداخت‌ها نگرانند. سال گذشته دریافت پول معاملات با ایران تاخیر زیادی داشت و تجار برنج شش ماه پس از انتقال محموله پول خود را دریافت کردند. خبرگزاری رویترز می‌افزاید که در سال‌های اخیر اقلام اصلی واردات ایران از هند برنج، شکر، چای، دانه سویا و دارو بوده است. در سه ماهه اول سال ۲۰۲۰ ایران حدود ۷۰۰ هزار تن برنج باسماتی از هند وارد کرد ولی به گفته ویجای ستیا، این رقم در سال جاری میلادی به‌شدت کاهش یافته است. آمارهای تجارت خارجی هند نشان می‌دهد که در سال ۲۰۲۰ ایران بزرگ‌ترین خریدار برنج باسماتی و شکر هند بوده است. کارشناسان تجارت بین‌المللی تخمین می‌زنند ایران بیش از یک سوم برنج و شکر مورد نیاز خود را وارد می‌کند.
بانک مرکزی و وزارت بازرگانی ایران حاضر نشدند در مورد این موضوع اظهارنظر کنند. یک مقام ایرانی که حاضر نشد نامش در گزارش قید شود به خبرگزاری رویترز گفت: ما برای حل مشکل پرداخت‌ها با دولت هند و تجاری آن کشور در حال مذاکره هستیم و معتقدیم که این مساله به زودی حل خواهد شد. دلیل اصلی تاخیر در پرداخت‌ها، تحریم‌های امریکاست. «راحیل شیخ» مدیر یک شرکت بازرگانی مواد غذایی در هند، گفت با توجه به ممنوعیت معامله با دلار و کاهش ذخیره روپیه ایران، تجار شکر در حال بررسی این معاملات با یورو هستند. به گفته او، در پی کاهش میزان خرید شکر از سوی ایران، صادرکنندگان هندی روی کشورهای دیگر مثل اندونزی و سریلانکا تمرکز کرده‌اند.
یک مقام وزارت بازرگانی هند گفت: صادرات این کشور به ایران در سال ۲۰۲۰ به نسبت سال قبل حدود ۴۲ درصد کاهش یافته و در مجموع ۲.۲ میلیارد دلار بوده که نازل‌ترین رقم طی یک دهه اخیر است. به گفته این مقام، روند کاهش صادرات هند به ایران ادامه دارد و در ماه ژانویه امسال به حدود ۱۰۰ میلیون دلار تنزل پیدا کرده که نصف رقم مشابه در ژانویه ۲۰۲۰ است. تجار و شرکت‌های بازرگانی هند امیدوارند که دولت جدید امریکا بخشی از تحریم‌های آن کشور علیه ایران را کاهش دهد. مدیر یک شرکت بازرگانی در بمبئی گفت: اگر دولت جو بایدن فقط بخشی از محدودیت‌ها را لغو کند و به ایران اجازه دهد که نفت خود را به روپیه بفروشد معاملات تجاری بین ایران و هند دوباره رونق خواهد گرفت.

نماینده بانک مرکزی در نشست ستاد رفع موانع تولید خبر داد

۱۶۴۴ واحد تولیدی در تملک ۱۲ بانک

در جدیدترین جلسه ستاد رفع موانع تولید نماینده بانک مرکزی از تملک هزار و ۶۴۴ واحد تولیدی توسط ۱۲ بانک خبر داد. صد و نهمین جلسه ستاد تسهیل و رفع موانع تولید با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت و رییس ستاد و با هدف پیگیری و ارزیابی عملکرد دستگاه‌های مختلف در وزارت صنعت، معدن و تجارت برگزار شد. در ابتدای جلسه سید مهدی نیازی دبیر ستاد تسهیل و رفع موانع تولید گزارشی از اهم اقدامات دو هفته اخیر ستاد و دبیرخانه ارایه کرد که شامل موارد زیر بود: برگزاری دو جلسه کارگروه در استان‌های یزد و قزوین با حضور رییس ستاد و وزیر صنعت، معدن و تجارت، پیگیری موضوع تعیین تکلیف بازپرداخت تسهیلات ارزی واحدهای تولیدی که در دستور کار ستاد اقتصادی دولت قرار گرفته است، تشکیل ۱۰ کمیته تخصصی ذیل دبیرخانه ستاد با مسوولیت مدیران ذی ربط در دستگاه‌های اجرایی، پیگیری امکان تقسیط مطالبات مالیاتی واحدهای احیا شده و عملیاتی کردن مصوبات اخیر شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا، بررسی میدانی ستاد و دبیرخانه از مشکلات واحدهای تولیدی دارای سه شیفت کاری که تاکنون دو بازدید شبانه از واحدهای استان تهران و البرز انجام شده، برنامه‌ریزی برای جلسه مشترک با استانداران و انتخاب استان‌های فعال و برتر و تهیه موانع بخش تولید در حوزه تامین اجتماعی. همچنین عملکرد دستگاه‌های مختلف اجرایی بر اساس مصوبات جلسات پیشین ستاد، مورد پیگیری و ارزیابی قرار گرفت و نمایندگان بانک مرکزی، سازمان امور مالیاتی کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان محیط زیست، معاونت امور معادن و صنایع معدنی گزارشاتی را در این خصوص ارایه دادند. بر اساس گزارش ارایه شده بانک مرکزی در این جلسه در خصوص موضوع واحدهای تملک شده توسط شبکه بانکی، از تعداد ۳۲ بانک و موسسه اعتباری غیربانکی در کشور، پاسخ استعلام از ۲۴ واحد دریافت شده است و بانک مرکزی متعهد شد، ظرف مدت یک هفته گزارش مربوط به واحدهای تملک شده ۸ بانک باقی مانده را تدوین و ارایه کند. همچنین بر اساس گزارش بانک مرکزی تا پایان آذرماه سال جاری، ۱۴ بانک و موسسه رسماً اعلام کردند که هیچ گونه واحد تولیدی تملک شده ندارند و ۱۲ بانک دیگر که پاسخ استعلام آنها مشخص شده است، تا همان تاریخ، هزار و ۶۴۴ واحد تملک شده دارند که از این تعداد هزار و ۳۹۲ واحد صنعتی بوده است و ۱۳۰۰ واحد آن در زمان تملک، غیرفعال بودند و فعالیت تولیدی و اشتغال‌زایی نداشتند. بعد از گزارش بانک مرکزی مصوب شد فهرست کامل این واحدها تا هفته آینده در اختیار دبیرخانه قرار گرفته تا ضمن ارسال لیست به استانداران سراسر کشور و ارزیابی وضعیت آنها، برنامه‌ریزی برای احیای مجدد آنها در سال آتی در دستور کار قرار گیرد.

اخبار مهم

چرا میوه گران شد؟

ایسنا | سیدرضا نورانی، رییس اتحادیه ملی محصولات کشاورزی در پاسخ به اینکه آیا صادرات علت گرانی برخی از میوه‌ها در بازار است، اظهار کرد: صادرات نقشی در گرانی میوه‌ها ندارد، زیرا وقتی میوه گران باشد مقرون به صرفه نیست که صادرات انجام شود. از طرفی تنها برخی از میوه‌ها از جمله پرتقال، سیب و کیوی صادر می‌شود و گلابی که اخیرا گفته می‌شود قیمت آن بالا رفته حتی یک کیلو هم صادرات ندارد. وی ادامه داد: در دی و بهمن مقداری صادرات پرتقال داشتیم ولی به دلیل اینکه پرتقال مصری قیمت پایین‌تری دارد، شیرین‌تر از پرتقال‌های ما است و سایز بندی استانداردی دارد بازار کشورهای هدف را تامین می‌کند و از طرفی مسیر صادراتی برای آنها باز است. در صورتی که ما با مشکلات تحریم مواجهیم و هزینه‌های حمل و نقل نیز بسیار بالا است و همین امر باعث شده صادرات مویرگی انجام شود. رییس اتحادیه ملی محصولات کشاورزی اضافه کرد: در خصوص سیب هم می‌توان گفت که به اندازه کافی در سردخانه موجود است و مازاد مصرف، سیب تولید می‌شود و هیچ نگرانی‌ای برای تامین سیب شب عید نداریم. همچنین کیوی نیز در بازار کم نیست که صادرات را علت گرانی بدانیم. وی در پاسخ به اینکه علت گرانی میوه در یک ماه اخیر چیست، تصریح کرد: در میدان مرکزی پرتقال تامسون شمال واکس خورده به صورت عمده ۱۰ تا ۱۲ هزار تومان، سیب درختی ۷ تا ۱۱ هزار تومان، کیوی از ۱۰ تا ۱۵ هزار تومان است و اگر این اقلام گران‌تر به دست مصرف کننده می‌رسد باید علت آن را در جای دیگری جست‌وجو کرد. به گفته وی در یکی دو هفته اخیر بازار میوه در میادین عمده فروشی را کد شده است و مردم بیشتر به دنبال خرید مایحتاج شب عید خود هستند و به همین دلیل افزایش قیمتی در میدان مرکزی نداشتیم.

نرخ خدمات صنف قالیشویان اعلام شد

فارس | حمید محمدی، رییس اتحادیه قالیشویان تهران در مورد نرخ قالیشویی در سال جدید گفت: قالیشویان در سال ۱۳۹۸ افزایش قیمتی نداشتند، اما امسال نرخ قالیشویی بین ۲۵ تا ۳۰ درصد افزایش یافته است. رییس اتحادیه قالیشویان تهران درباره وضعیت تقاضای قالیشویی در ایام پایان سال، افزود: به دلیل شیوع از سال گذشته تقاضا برای قالیشویی کاهش یافته، به‌طوری که سال گذشته در این مقطع با شیوع ویروس کرونا در کشور تقاضا قالیشویی به‌شدت کاهش یافت و امسال نیز تقریبا همان شرایط حاکم است، بنابراین در مقایسه با بازار شب عید دو سال گذشته حدود ۴۰ درصد تقاضا کاهش یافته است.
وی با تاکید بر اینکه مردم به واحدهای قالیشویی بدون مجوز اعتماد نکنند، گفت: در ایام پایانی سال تبلیغات اینترنتی و پخش تراکت‌های تبلیغاتی قالیشویی زیاد می‌شود که برخی مردم بدون توجه به پروانه فعالیت این تبلیغ کنندگان قالیشویی به آنها اعتماد می‌کنند و دچار مشکلاتی می‌شوند.
محمدی بیان داشت: به دلیل اینکه اغلب این قالیشویی‌های غیرمجاز دارای مکان مشخصی نیستند و هیچ گونه مجوز فعالیت قانونی از اتحادیه ندارند، در نتیجه در صورت بروز هر گونه مشکلی، امکان پیگیری از طریق اتحادیه وجود ندارد.
وی گفت: متقاضیان برای جلوگیری از بروز هر گونه مشکل احتمالی برای انتخاب قالیشویی به سایت اتحادیه قالیشویان تهران مراجعه کنند و یکی از واحدهای دارای مجوز را انتخاب کنند. محمدی بیان داشت: در این صورت اگر خسارت احتمالی به فرش وارد شود، اتحادیه پاسخگو خواهد بود.

خبرویژه

مدیرعامل ایدرو در نمایشگاه بین‌المللی حمل و نقل ریلی:

ذوب آهن اصفهان، تولید ریل از شمش تانورد را محقق ساخته است

محسن صالحی نیا مدیرعامل ایدرو با حضور در غرفه ذوب آهن اصفهان در هشتمین نمایشگاه بین المللی حمل و نقل ریلی گفت: تولید ریل آرزوی ایرانیان بود، آرمانی که سالیان سال مردم و مسوولان تحقق آن را خواستار بودند. وی افزود: ذوب آهن اصفهان توانست بر این آرزو و خواسته جامه عمل بپوشاند و خودکفایی در تولید این محصول دارای ارزش افزوده بالا را به ایرانیان هدیه کرد. صالحی نیا اظهار داشت: وزارت راه و همچنین معاونت ساخت داخل وزارت صمت، پشتیبانی بسیار خوبی از تولید ریل ذوب آهن کرد و همچنان نیز حمایت‌ها از تولید این محصول ادامه دارد. مدیرعامل ایدرو تصریح کرد: در گذشته شمش برای تولید ریل وارد می‌شد، اما امروز ذوب آهن اصفهان از تولید شمش تانورد را در کارخانه محقق ساخته است. این مقام مسوول خاطرنشان کرد: سنگ معدن در گذشته در اختیار ذوب آهن بود و زنجیره کامل را در اختیار داشت اما متاسفانه این زنجیره گسسته شد و حال ذوب آهن نمی‌تواند با ظرفیت کامل به تولید بپردازد. صالحی نیا بیان کرد: تولید پایدار مواد اولیه برای این صنعت مادر باید با جدیت دنبال شود و با رویکرد جدید وزارتخانه برنامه‌های خوبی را شاهد خواهیم بود. شایان ذکر است هشتمین نمایشگاه بین‌المللی حمل و نقل ریلی (صنایع، تجهیزات و خدمات وابسته) سیزدهم اسفندماه با حضور سعید رسولی مدیرعامل راه آهن جمهوری اسلامی ایران، محسن صالحی نیا معاون وزیر صمت و رییس هیات عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) و جمعی از مسوولان کشوری در محل دایمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران افتتاح شد و تا شانزدهم اسفندماه با رعایت پروتکل‌های بهداشتی ویژه بازدید متخصصان دایر خواهد بود.

تعادل

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR | شنبه ۱۶ اسفند ۱۳۹۹ | ۲۲ رجب ۱۴۴۲ | سال هفتم | شماره ۱۸۹۲ | Sat. Mar 6. 2021

صاحب امتیاز: موسسه رسانه نگاران خوب اندیش
مدیر مسوول: الیاس حضرتی
سردبیر: حجت طهماسبی
نشانی: خیابان ستارخان - خیابان کوثر دوم - بن بست مینو
تلفن: ۶۶۴۲۰۷۶۹ - نمابر: ۶۶۴۲۰۴۱۷
چاپ: همشهری - توزیع: نشر گستر امروز - تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
سازمان شهرستان ها: ۶۶۱۲۶۰۸۸
اذان ظهر: ۱۲:۱۶ | اذان مغرب: ۱۸:۲۲ | اذان صبح فردا: ۵:۰۳

info@taadolnewspaper.ir
مرامنامه اخلاقی روزنامه تعادل در وبسایت رسمی روزنامه در دسترس است

خبر روز

درگذشت غلامرضا جمشیدنژاد بر اثر کرونا

غلامرضا جمشیدنژاد، مترجم، محقق و مصحح متون علمی و نسخه‌های خطی، در ۷۵ سالگی بر اثر ابتلا به کرونا از دنیا رفت. پایگاه اطلاع‌رسانی شهر کتاب با اعلام این خبر نوشت: غلامرضا جمشیدنژاد متولد سال ۱۳۲۴ در کاشمر از جمله مصححان و پژوهشگران پیشکسوت در حوزه احیای نسخ خطی است که آثار بسیاری تألیف، تصحیح و ترجمه کرده است. او از تدریس در حوزه علمیه مشهد و دبیری ادبیات فارسی در وزارت آموزش و پرورش گرفته تا استادی و مدرسی در دانشگاه‌های آزاد اسلامی، دانشگاه تهران، دانشگاه الزهرا، دانشگاه علامه‌طباطبایی، مرکز آموزش مدیریت دولتی و... را در پرونده کاری خود داشت و به علت ارایه روش‌های ابتکاری و نو در امر تعلیم و تربیت، در سال تحصیلی ۱۳۷۶ به احراز مقام «معلم نمونه» مفتخر شد.

گزارش

چه کسانی مردم را تشویق به سفر می‌کنند؟

سفرهای نوروزی به چه قیمتی؟

کمی هم به فکر کادر درمان باشیم

گلی ماندگار | آمار مرگ و میر و ابتلا به کرونا همچنان افزایشی است و در این شرایط مساله سفرهای نوروزی مانند بمب ساعتی می‌ماند که ممکن است این پاندمی را به اوج رسانده و ما را به روزهای مرگ و میر ۴۰۰ تا ۵۰۰ نفری و حتی بیشتر برساند. اینکه در بسیاری از شبکه‌های اجتماعی تورهای خارجی تبلیغ می‌شوند و کنسرت‌هایی که قرار است برگزار شود و البته که تست کرونای تقلبی هم که دیگر در بازار سیاه این سرزمین مساله‌ای نیست که به راحتی نتوان آن را به دست آورد. فکر کنید یک نفر با تست کرونا مثبت برگه تقلبی تست کرونا منفی می‌گیرد، سوار هواپیمایی می‌شود که هیچ فاصله گذاری در آن رعایت نشده و خیلی راحت تعداد قابل توجهی انسان دیگر را مبتلا می‌کند. همین مساله در اتوبوس‌های بین شهری، قطارها و... هم قابل مشاهده است، افرادی که تست کرونا مثبت هستند، بلیت اتوبوس می‌خرند و مسافرت می‌کنند در حالی که می‌دانند به راحتی عامل ابتلا و مرگ دیگران می‌شوند. در این شرایط مساله سفرهای نوروزی و اینکه سازمان میراث فرهنگی و گردشگری بر آن اصرار دارد و البته که کسب و کارهایی مثل هتل داری و... در این مدت کرونا بسیار ضرر کرده‌اند اما مساله این است که این محدودیت‌ها در همه جای جهان است. چطور ما می‌توانیم بدون در نظر گرفتن این مسائل و مشکلات برنامه سفرهای نوروزی را ترتیب دهیم. اینکه مسوولان می‌گویند قرنطینه در نوروز شایعه است، خود دلیل دیگری است تا برخی افراد سودجو از این مساله استفاده کرده و تورهای مسافرتی را به مردم بفروشند و کسی هم کاری به آنها نداشته باشد. اینکه می‌گویند سفر با خودرو شخصی ایمن‌ترین نوع سفر برای نوروز است، مساله دیگری است که انگار مسوولان به آن توجه ندارند. در حالی که شهرهای گردشگر پذیر اغلب در شرایط بحرانی کرونا قرار دارند دیگر چه فرقی می‌کند که افراد با خودرو شخصی به این شهرها سفر کنند یا با وسایل حمل و نقل عمومی. فردی که به مسافرت می‌رود تمام طول مدت را در ماشین خود نمی‌گذراند، آنها برای دیدن اماکن تاریخی و خرید از بازارهای سنتی از ماشین خود پیاده می‌شوند و ازدحام ایجاد شده در این مناطق می‌تواند خطر آفرین باشد.

موافق هیچ مسافرتی در عید نوروز نیستیم

شاید به همین خاطر است که وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در بیستمین «پویش ره سلامت» گفت: وزارت بهداشت مطلقا موافق هیچ مسافرتی در عید نوروز نیست و مانند سال گذشته که گفتیم از ۲۵ اسفند تا بعد از تعطیلات، فرصتی برای احیای کادر بهداشت و درمان داشته باشیم، باید از رفت و آمدها جلوگیری کنیم.

او افزود: صحنه‌های دردناکی در خوزستان می‌بینیم و در عرض ۴۸ ساعت ریه‌های یک فرد پر از ویروس است. در چنین شرایطی می‌خواهیم کوپن مسافرت بدهیم. می‌دانیم مردم خسته هستند. ولی ناچار هستیم برای حفظ سلامت مردم روی برخی از این پروتکل‌های بهداشتی بایستیم. یکی از دغدغه‌های همکاران ما همین تعطیلات نوروزی است و پیشنهاد ما این است که تردد و مسافرت انجام نشود. این جاده‌های پرازدحام و ترددهای بی رویه و در هم آمیختگی جمعیت و انتقال ویروس جهش یافته سرکش به‌شدت نگران کننده است. به ما گفته می‌شود برای سفر پروتکل طراحی شود. ما می‌گوییم آب آلوده نخورید، اما اگر اصرار می‌کنید، بجوشانید و بخورید. در چنین وضعیتی هستیم.

کادر بهداشت و درمان هر روز نحیف‌تر می‌شود

وزیر بهداشت بیان کرد: کادر بهداشت و درمان در بی‌توجهی‌ها هر روز نحیف‌تر می‌شود. عده‌ای اندک به مسائل و مشکلات ما بی‌توجهی می‌کنند. عید نوروز را در پیش داریم. امیدواریم عید خوبی برگزار شود، اما همه نگرانیم و می‌دانیم با گردش ویروس جهش یافته انگلیسی در همه کشور، مسافرت به عنوان اصلی‌ترین عامل بسیار موثر است.

او افزود: وقتی خبرنگار به بازار می‌رود و به فردی می‌گوید چرا ماسک نزدی، می‌گوید نه خودم می‌زنم و نه به مشتری‌ها می‌گویم بزنند. به فرد می‌گویند چرا ماسک نزدی، می‌گوید اعتقاد ندارم. می‌گویند ماسک یک پروتکل بهداشتی است، بعد فرد با مسخره می‌گوید که ممکن است ویروس از گوش من وارد شود. این بی توجهی‌ها باعث نگرانی نظام سلامت است.

این جنگ غیرقابل پیش بینی است

از طرف دیگر طبق مصاحبه‌ای که محمود واعظی رییس دفتر رییس جمهور انجام داده بود، شهرهای گردشگری کشور برای ایام نوروزی محدودیت خواهند داشت اما محدودیتی که تنها شامل خودرو می‌شود. از طرفی کمتر از ۲۰ روز تا آغاز سال نو و انجام سفرهای نوروزی مانده است و مردم هنوز تکلیفشان را درباره این سفرها نمی‌دانند. چون علیرضا رییسی سخنگوی ستاد مبارزه با کرونا گفته به نظر بنده فعلاً مردم اقدام به رزرو بلیت هواپیما، قطار و... برای نوروز ۱۴۰۰ نکنند؛ چون ما در یک جنگ غیرقابل پیش‌بینی با ویروس هستیم و تا زمانی که واکسیناسیون کافی انجام نشود، هر لحظه منتظر یک تغییر رفتار و جهش عجیب از سوی ویروس هستیم. اما شهرام آدم نژاد معاون وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه پیش‌فروش بلیت مانند نوروزهای قبل از سال ۹۹ انجام نخواهد شد، گفته است: در سال‌های گذشته از بیش از یک ماه گذشته امکان پیش خرید بلیت وجود داشت اما امسال دیگر پرواز فوق‌العاده یا در نظر گرفتن ناوگان ویژه برای پاسخگویی به سفرهای نوروزی نخواهیم داشت و فقط سفرهای برنامه‌ای انجام می‌شود. هر چند در سال‌های گذشته ویژه ایام نوروز، ظرفیت ناوگان را افزایش می‌دادیم امسال فقط سفرهای برنامه‌ای مدهای مختلف حمل و نقل انجام می‌شود.

انواع سفر از دید وزیر گردشگری

از طرف دیگر علی اصغر مونسان وزیر میراث فرهنگی مردم را به سفر برنامه‌ریزی شده فرا خوانده و گفت: درباره سفرهای نوروزی، تابع تصمیمات ستاد کرونا هستیم و جلسه‌ای را با وزارت بهداشت و دستگاه‌های مرتبط برگزار کردیم و سه نوع سفر دسته بندی شد. یکی سفرهایی که در قالب تورهای گردشگری بود و از نقطه شروع و برگشت تحت مدیریت و تحت پروتکل‌های بهداشتی قرار دارد. وزارت بهداشت هم کمترین دغدغه را در این مورد دارد.

او گفت: دسته دوم سفر کسانی است که اقامت در مراکز مجاز گردشگری را تحت پروتکل‌ها تجربه می‌کنند اما رفت و برگشت آنها از ناوگان ریلی و هوایی هست و در قالب تور نیست. وزارت بهداشت درباره این دو بخش دغدغه ندارد. بخش سوم سفرهایی هست که مردم به صورت انبوه انجام می‌دهند. این سفر جزو موارد نگران کننده است. ما فکر می‌کنیم برای این بخش چگونه می‌شود اقدامات خوبی انجام داد. تصمیماتی گرفته شد به عنوان مثال زدن چادر و کمپ کردن ممنوع شده و به استانداران هم ابلاغ شد.

مونسان افزود: اقامت در مراکز غیرمجاز گردشگری ممنوع است و هیچ دستگاهی حق ندارد از امکانات خود به عنوان اقامتگاه استفاده کند. از طرف دیگر مردم باید موارد را رعایت کنند شاید حتی بیشتر از گذشته. تا بتوانیم در ایام نوروز سفرهای تحت کنترل را داشته باشیم. وزیر میراث فرهنگی اظهار داشت: در هواپیماها این طور که می‌دانم ناوگان هوایی تنها باید تا ۶۰ درصد مسافرگیری کنند. در اتوبوس‌ها باید صندلی‌ها کاملاً به صورت شطرنجی اشغال شود. در قطارها نیز همین طور هست. در سفرهای مسوولانه، گزارش‌های منفی نداشته‌ایم ولی در هتل‌ها پروتکل‌های سختگیرانه داریم. آنقدر این پروتکل خوب بود که به سازمان جهانی گردشگری نیز آن را اعلام کردیم و آنها نیز منتشر کردند. سفرهای نوع یک و نوع دو کمترین دغدغه را دارند. در نوع سوم با محدودیت‌هایی که در حال برنامه‌ریزی است؛ تلاش می‌کنیم آنها را هم تحت مدیریت قرار دهیم.

سفر از نوع چهارم ممنوع است

وزیر میراث فرهنگی در حالی سه نوع سفر را تعریف کرد که ایرج حریرچی معاون وزیر بهداشت گفت: ۴ نوع سفر داریم. گروه اول سفر با تور به هتل، گروه دوم سفر بدون تور به هتل، گروه سوم سفر با خودروی شخصی به خانه اقوام، ویلای شخصی و... و گروه چهارم سفرهای غیررسمی است که مردم در پارک چادر می‌زنند و یا در مدارس اسکان داده می‌شوند که این نوع چهارم امسال به کلی ممنوع است. حریرچی بیان کرد: ۹۰ درصد سفرها مربوط به گروه سوم است. سفر گروه‌های یک و دو فعلاً بلامانع است، اما با گسترش ویروس کرونای انگلیسی ممکن است جلوی آن هم گرفته شود.

تعیین تکلیف رزروهایی که لغو می‌شود

این در حالی است که تیموری معاون گردشگری وزارت میراث فرهنگی نیز در مصاحبه با صدا و سیما اعلام کرد که مردم برای شهرهایی که قرمز و نارنجی نیستند؛ می‌توانند تورهای گردشگری را ثبت نام کنند. امسال با توجه به شرایط ناپایدار شهرها، همکاران ما آمادگی را دارند که اگر سفری رزرو شد و در آن شرایط امکان انجام سفر نبود؛ با همان تعرفه تا سه ماه این خدمات و سفر را به آنها تضمین دهند.

آنطور که تیموری گفته مسافران می‌توانند در صورتی که رزرو آنها به دلیل تغییر شرایط شهرها کنسل شد؛ به مدت سه ماه دوباره همان خدمات را دریافت کنند.

سفر با خودروی شخصی به شهرهای ۶ استان ممنوع شد

با این وجود حریرچی معاون وزیر بهداشت گفته که بیش از نیمی از شهرهای کشور زرد هستند و افق چندانی برای کاهش آنها وجود ندارد. استان‌های مسافر پذیر مثل مازندران، گیلان، گلستان، خوزستان، بوشهر و هرمزگان در شرایط زرد هم سفر به آنها ممنوع است. یعنی سفر به این ۶ استان حتی با وجود رنگ زرد ممنوع است. همچنین اصفهان، مشهد و شیراز هم اگر زرد باشند، سفر به آنها امکان پذیر نخواهد بود. البته سفر به این شهرها و محدودیت‌هایی که برای آنها تصمیم گیری شده درباره خودروی شخصی است. به نظر می‌رسد همانطور که رییس جمهور نیز گفت سفرهای ۱۴۰۰ نیز همانند سفرهای نوروز ۹۹ است و مردم باید بتوانند سال دیگری را در خانه خود بمانند تا شاهد موج دیگری از شیوع ویروس این بار از نوع انگلیسی آن نباشیم.

ادامه از صفحه اول

مهرورزی شکاف بین خانواده را از بین می‌برد

در فضای گفت‌وگویی، رابطه تنگاتنگ و مستقیمی بین تحول، پویایی و تکامل فرهنگی وجود دارد. خلأ فرهنگ گفت‌وگو در جامعه ما، سبب شده سازمان‌ها و مراجعی که مسوول کاهش شکاف نسلی هستند عملا به صحنه نیایند، در نتیجه این شکاف نسلی شدیدتر می‌شود. در واقع اختلاف بین فرزند و والدین که منجر به قتل و کنش‌های خشونت بار می‌شود همگی ریشه در بیرون از خانواده دارد؛ آنجا که تعامل، تفاهم، گفت‌وگو و کنش ارتباطی عقلانی بین افراد صورت نمی‌گیرد و الگوهای جدید توسط مدافعان الگوهای سنتی حذف می‌شوند، تعصب، عصبیت و خشونت جایگزین آن می‌شود. به‌طور طبیعی این دست به حذف زدن و معدوم کردن نگاه مخالف در سطح کلان، در سطح خانواده و کف خیابان در نزاع دو راننده یا نزاع‌های قومی باز تولید می‌شود. این‌ها حلقه‌های پیوسته یک زنجیر هستند و هیچ حلقه‌ای جدای از حلقه‌های دیگر قابل تحلیل نیست.

در این میان سه عنصر دخیل در کاهش شکاف بین نسلی شامل خانواده، مدرسه و رسانه، خانواده در سطح خرد، آموزش و پرورش در سطح میانه و رسانه در سطح کلان در دوباره سازی ذهن یا «برساخت گرایی» ایفای نقش می‌کنند. پدر و مادر و همه عنصرهای تربیتی در سطح خُرد تابع سطح میانه و کلان هستند و نمی‌توان منفک از سطح میانه و کلان، در مورد آن وارد گفت‌وگو شد، در نتیجه وقتی کنش ارتباط معقول در سطح جامعه اتفاق نیفتد خانواده هم از جامعه بازتابی می‌کند. وقتی صحنه تمرین خوب شنیدن، حرف زدن و آموزش گرفتن برای والدین وجود نداشته باشد آنها هم تابع شرایط تحمیلی می‌شوند. بر همین اساس نخست باید به اصلاح ساختارهای سطوح کلان و میانه پرداخت و آنها را از حداقل پتانسیل برخوردار کرد تا «برساخت گرایی» مفید شکل گیرد در غیر اینصورت همچنان در بر همان پاشنه می‌چرخد. وقتی آموزش‌های عاطفه و مهرورزی از کتاب‌ها و فیلم‌ها و سریال‌ها رخت بربندد زندگی‌های سرد و خاموش شکل می‌گیرد. با ایجاد شکاف عاطفی در میان والدین، جدایی فرزندان از والدین هم خود به خود رخ می‌دهد؛ فردای روزگار دختر و پسر خانواده سر از جاهای دیگر درمی‌آورند، در نتیجه تضاد فرهنگ سنتی و مدرن، بسترهای خشونت و جنایت گسترده می‌شود.

حال آنکه مهرورزی والدین با هم الگویی برای جذب فرزندان می‌شود؛ همانند مُسکن و مرهم، زخم‌ها و شکاف‌ها را از بین می‌برد.

جامعه

۸۱ فوتی جدید کرونا در کشور

سخنگوی وزارت بهداشت از شناسایی ۸ هزار و ۳۶۷ بیمار جدید کووید۱۹ در کشور طی ۲۴ ساعت گذشته خبر داد. دکتر سیماسادات لاری گفت: بر اساس معیارهای قطعی تشخیصی، ۸ هزار و ۳۶۷ بیمار جدید مبتلا به کووید۱۹ در کشور شناسایی شد که ۷۰۲ نفر از آنها بستری شدند. او افزود: مجموع بیماران کووید۱۹ در کشور به یک میلیون و ۶۷۳ هزار و ۴۷۰ نفر رسید. لاری ادامه داد: متاسفانه در طول ۲۴ ساعت گذشته، ۸۱ بیمار کووید۱۹ جان خود را از دست دادند و مجموع جان باختگان این بیماری به ۶۰ هزار و ۵۱۲ نفر رسید. خوشبختانه تاکنون یک میلیون و ۴۲۸ هزار و ۸ نفر از بیماران، بهبود یافته و یا از بیمارستان‌ها ترخیص شده‌اند. سخنگوی وزارت بهداشت افزود: سه هزار و ۷۶۷ نفر از بیماران مبتلا به کووید۱۹ در بخش‌های مراقبت‌های ویژه بیمارستان‌ها تحت مراقبت قرار دارند. او گفت: تاکنون ۱۱ میلیون و ۱۵۱ هزار و ۵۰۹ آزمایش تشخیص کووید۱۹ در کشور انجام شده است. لاری ادامه داد: در حال حاضر ۱۱ شهرستان قرمز، ۳۲ شهرستان نارنجی، ۲۵۱ شهرستان زرد و ۱۵۴ شهرستان آبی هستند. سخنگوی وزارت بهداشت گفت: شهرهای آبادان، اهواز، بندر ماهشهر، خرمشهر، دزفول، دشت آزادگان، رامهرمز، شادگان، شوشتر، کارون و هویزه در وضعیت قرمز قرار دارند.

تمامی صنوف ساعت ۲۰ تعطیل کنند

فرمانده انتظامی تهران بزرگ تاکید کرد که ساعت کار صنوف در پایتخت ساعت ۲۰ بوده و با هر گونه فعالیت صنوف در خارج از این ساعات برخورد خواهد شد. سردار حسین رحیمی درباره ساعت فعالیت صنوف در روزهای پایانی سال گفت: ساعت کار صنوف تغییر نکرده و همان ساعتی که با توجه به شرایط کرونایی و محدودیت‌های آن اعلام شده بود، همچنان پا برجاست و واحدهای صنفی تا ساعت ۲۰ اجازه فعالیت دارند. او درباره فعالیت برخی از صنوف تا ساعات نیمه شب نیز گفت: متاسفانه گزارش‌هایی از فعالیت برخی از واحدهای صنفی به خصوص در مناطق حاشیه‌ای و معابر کم ترددتر داشته‌ایم که حاکی از فعالیت آنان تا ساعات پایانی شب بود که حتما با این موارد برخورد خواهد شد. رییس پلیس پایتخت با تاکید بر اینکه ساعت کار صنوف کماکان ساعت ۲۰ است، گفت: کار پلیس در نظارت، اعمال قانون و تعطیلی نیز ساعت ۲۱ آغاز شده و به صنوف متخلف تذکر و هشدار می‌دهیم که در صورت مشاهده با آنان برخورد خواهد شد. او اضافه کرد: پیشنهاد ما به صنوف این است که ساعات فعالیت خود را از صبح، کمی زودتر آغاز کنند تا شهروندان نیز بتوانند در تراکم جمعیت کمتر و زمان بیشتری برای خرید مراجعه کنند. او با تاکید بر اینکه هیچ فورجه‌ای وجود نداشته و خودروهای غیرمجاز از ساعت ۲۱ تا سه بامداد جریمه خواهند شد، گفت: ترافیک در تهران به‌طور متوسط ۲۰ تا ۳۰ درصد افزایش پیدا کرده است.

تصویب ۹۰ هزار میلیارد اعتبار برای بازنشستگان

رییس اتحادیه پیشکسوتان جامعه کارگری از تصویب ۹۰ هزار میلیارد تومان اعتبار برای سازمان و انتظار برای تصویب نهایی در صحن علنی خبر داد. حسن صادقی گفت: اعتبار بند (و) تبصره ۲ لایحه بودجه، ۹۰ هزار میلیارد تومان بود که در رفت و برگشت میان مجلس و دولت به ۱۵۰ هزار میلیارد تومان افزایش یافت. درخواست ما این بود که ۹۰ هزار میلیارد تومان از اعتبار ۱۵۰ هزار میلیارد تومانی بند (و) به تامین اجتماعی اختصاص یابد که خوشبختانه بعد از رفت و برگشت‌های بسیار و بالا و پایین کردن‌ها، این مساله در کمیسیون تلفیق قطعی شد و نمایندگان کمیسیون تلفیق مصوب کردند که ۹۰ هزار میلیارد تومان از اعتبار ۱۵۰ هزار میلیارد تومانی بند (و) به سازمان اختصاص یابد. او افزود: نگرانی ما بابت صحن علنی مجلس و مطرح شدن این مصوبه در صحن است. کمیسیون‌های دیگر از جمله کمیسیون آموزش و پرورش و کمیسیون امنیت، ظاهراً به تکاپو افتاده‌اند که اعتبار سازمان را کاهش دهند. صادقی گفت: هشدار می‌دهیم هر نوع کاهش اعتبار تامین اجتماعی، عواقب منفی خواهد داشت. اگر می‌خواهند بازنشستگان معترض نباشند و هر روز به کف خیابان نیایند، مصوبه کمیسیون تلفیق را عیناً در صحن علنی مجلس تصویب کنند. دغدغه ما این است که این مصوبه و اعتبار ۹۰ هزار میلیارد تومانی، دچار کاهش و نقصان نشود و عیناً در صحن مجلس به تصویب برسد. به گفته صادقی، در مصوبه کمیسیون تلفیق، بودجه بند (و) کاملاً آنالیز و تفکیک شده و ۹۰ هزار میلیارد تومان به سازمان اختصاص داده‌اند تا تامین اجتماعی بتواند با آن، متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان را با منابع پایدار اجرایی کنند.

رویداد

برخی از پرستاران در راه رسالت خود فدا می‌شوند

یکسال گذشته در چنین روزهایی، بخشنامه‌ای مبنی بر حضور پرستاران و کادر درمان باردار و شیرده حضور در فضاهای پرخطر صادر شد. این بخشنامه با هدف ممانعت از حضور این گروه صادر شد تا قربانی ویروس مرگباری به نام کرونا نشوند اما اخبار رسمی حاکی از آن است که سه پرستار باردار و یک مامای باردار، قربانی اجرا نشدن این بخشنامه هستند. الهام داوری دولت‌آبادی درباره مرگ سفیدپوشان جامعه سلامت توضیح داد: به گروه‌های پرخطر مثل زنان باردار و مادرانی که فرزند کوچک دارند، اعلام شده است که نباید در بخش‌های ویژه کرونایی مشغول به کار شوند. برخی از پرستاران به‌دلیل رسالتی که برعهده دارند، متقاضی حضور در این بخش‌ها می‌شوند. من معتقدم، حتی اگر یک پرستار بنا بر نظر شخصی خود متقاضی کار در بخش‌های ویژه است؛ سیستم‌های مدیریت پرستاری و درمانی نباید مجوز حضور آنها را صادر کنند. او ادامه داد: در ارتباط با این موضوع، پرسشی مطرح می‌شود؛ آیا اراده‌ای برای اجرای این بخشنامه وجود دارد؟ اطلاعات در دسترس من نشان می‌دهد، این بخشنامه در بیمارستان‌های اصفهان اجرا می‌شود. یکی از پرستاران شاغل در بیمارستان تامین اجتماعی اصفهان که برای بیماران کرونایی در نظر گرفته شده است، به مرخصی زایمان می‌رود. پس از اتمام مرخصی زایمان، مدیران بیمارستان به او پیشنهاد مرخصی بدون حقوق را می‌دهند. بیمارستان توانایی پرداخت مرخصی با حقوق به این سفیدپوش جامعه سلامت را نداشته است. داوری افزود: برخی از پرستاران وضعیت معیشتی مناسبی ندارند و به ناچار در این بخش‌ها حاضر می‌شوند. کمبود نیروی انسانی مورد نیاز هم از دیگر عوامل حضور اجباری پرستاران در بخش‌های کرونایی می‌شود. اگر شیوه فعلی ادامه داشته باشد، به‌طور حتم خبرهای بدی مبنی بر فداشدن پرستاران را خواهیم شنید. این پرستار گفت: وارد پیک جدیدی از این بیماری شده‌ایم و دیگر توان و رمقی برای ما باقی نمانده است. آنچه که مسلم است، اخبار خوشایندی در روزهای آتی نخواهیم شنید. دوستان ما با توجه به احتمال وقوع شرایط بحرانی، استخدام ۳۰ هزار نیروی پرستاری جدید را پیشنهاد می‌دادند. انجام به نحو احسن امور در شرایط عادی هنر نیست، فارغ شدن بر مشکلات در شرایط بحرانی هنر است.

هنر

«تام و جری» گیشه کرونازده امریکا را احیا کرد

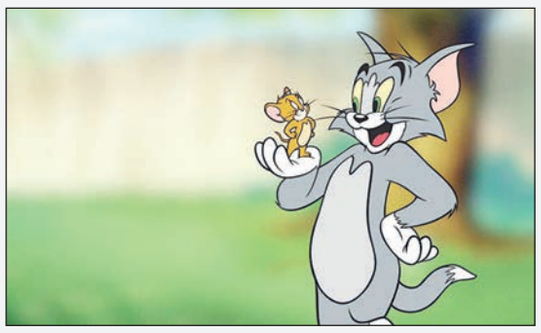

انیمیشن لایو اکشن «تام و جری» در اولین روزهای اکران با بیش از ۱۳ میلیون و ۵۰۰ هزار دلار فروش، شروعی توفانی داشت و امید را به صنعت کرونازده سینماداری در امریکا برگرداند. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی ورایتی، انیمیشن لایو اکشن تام و جری از استودیو فیلمسازی برادران وارنر در سه روز اول اکران ۱۳ میلیون و ۷۰۰ هزار دلار فروش کرد، فروشی فراتر از انتظار که یکی از رکوردهای سینمایی روزگار کرونا به شمار می‌رود و از بهبود اوضاع سینماها حکایت دارد. تام و جری به کارگردانی تیم استوری و بازی کلویی مورتز، مایکل پنیا و کالین جُست در ۲ هزار و ۴۷۵ سالن سینما در امریکای شمالی روی پرده رفته است. این فیلم همچنین در سرویس پخش اینترنتی اچ بی او مکس نیز پخش شده و به مدت ۳۱ روز در دسترس مشترکان این سرویس قرار دارد. استودیو فیلمسازی برادران وارنر به دلیل شیوع کرونا ترتیبی اتخاذ کرده که ۱۸ فیلم این کمپانی همزمان با سینماها، در سرویس اچ بی او مکس نیز اکران شوند. همچنین تاکنون در ۳۳ کشور، ۳۸ میلیون و ۸۰۰ هزار دلار فروش کرده است.

هنر

«یک محکوم به مرگ گریخته است» در جشنواره انگلیسی

فیلم کوتاه «یک محکوم به مرگ گریخته است» ساخته علی عامری مهابادی به جشنواره‌ای در انگلیس راه یافت. این اثر روایتگر داستان مردی است که در محبسی (واقعی یا ذهنی) گرفتار آمده است و سعی دارد که رنج‌های ناشی از تنهایی و زندان را تحمل کند. در عین حال به دنبال راهی برای گریز است، اما... ایمان حمیدی تنها بازیگر فیلم کوتاه یک محکوم به مرگ گریخته است، هست که مدیریت تولید این فیلم کوتاه را نیز بر عهده دارد. فیلمنامه‌نویس، کارگردان و طراح صحنه این فیلم کوتاه بر عهده علی عامری مهابادی بوده که تدوین و جلوه‌های ویژه تصویری آن را فرشاد شهلایی و از موسیقی فرانتس شوبرت سونات شماره ۲۰ برای پیانو، آندانتینو استفاده شده است. نسخه خارجی و بلند این فیلم پایه خاطرات آندره دوینی ساخته شده است؛ یک زندانی جنگی که در طول جنگ جهانی دوم در زندان مونتلوک نگهداری می‌شد. این فیلم یکی از شاهکارهای روبر برسون است با سبک و استایل متفاوت و مختص خودش. تماشای آن بر هر علاقه‌مند به سینما جزو الزامات است...